mg. 27.803/II

Lecznica bracka w Bielszowicach (pawilon).

SPRAWOZDANIE SPÓŁKI BRACKIEJ

W TARNOWSKICH GÓRACH

ZA ROK

1928.

ODBITO W DRUKARNI SPÓŁKI BRACKIEJ W TARNOWSKICH GÓRACH.

217803 1978
III

5,00

Sprawozdanie
Spółki Brackiej w Tarnowskich Górach
za rok 1928.

Znacznie wcześniej niż w latach poprzednich, bo w niespełna 6 miesięcy po ukończeniu roku, przedkładamy nasze sprawozdanie za rok 1928. Zredukowaliśmy według możności tekst na korzyść tablic i wykresów, co niewątpliwie uczyni pracę niniejszą bardziej treściwą i równocześnie bardziej poglądową.

Tarnowskie Góry, w czerwcu 1929 r.

Zarząd Administracja
Spółki Brackiej

(-) Ciszewski, przewodniczący.

(-) Dr. Potyka, dyrektor.

X 108 514
217803 III

Górnośląski Związek
Przemysłowców Górniczo-Hutniczych Z. Z.
w Katowicach.
Bibljoteka
16-6-XVIII

87.29.

Treść.

A. Tekst. strona

Słowo wstępne 3

I. Organizacja i Administracja Spółki Brackiej 5

II. Stan rokowań z Rządem Niemieckim w sprawie przelania rezerw i podziału majątku dawniejszego O. S. K. V. oraz ustosunkowania do bractw niemieckich 12

III. Składki i świadczenia 13

IV. Lecznictwo 15

V. Zakłady brackie i ich załogi 26

VI. Ubezpieczenie na wypadek choroby (Kasa Chorych) 29

VII. Ubezpieczenie pensyjne (Kasa Pensyjna) 38

VIII. Sprawozdanie o wykonaniu budżetu 41

IX. Bilans Spółki Brackiej na dzień 31 grudnia 1928 r. 46

B. Tabele.

I. Majątek dawniejszego O. S. K. V. (przed podziałem).

II. Uprawnieni i nieuprawnieni członkowie aktywni Kasy Pensyjnej.

III. Uprawnione i nieuprawnione członkinie aktywne Kasy Pensyjnej.

IV. Inwalidzi.

V. Inwalidki.

VI. Inwalidzi i inwalidki mniejszego prawa.

VII. Wdowy.

VIII. Wdowy mniejszego prawa.

IX. Półsieroty.

X. Pełnosieroty.

C. Wykresy.

1. Ruch członków Kasy Chorych i Kasy Pensyjnej w roku 1928.
2. Przynależność członków Kasy Chorych do poszczególnych stopni zarobkowych.
3. „ „ „ Pensyjnej „ „ klas członkostwa.
4. Członkowie Kasy Chorych według grup przemysłowych.
5. Dochody i rozchody Spółki Brackiej w roku 1928.
6. Świadczenia Kasy Chorych i Kasy Pensyjnej w roku 1928.
7. Składki do Kasy Chorych w 3 górnośląskich bractwach górniczych.
8. „ „ „ Pensyjnej „ 3 „ „ „
9. Obciążenie górnictwa górnośląskiego składkami brackiemi.
10. Frekwencja w lecznicach brackich.
11. Dochody i rozchody Spółki Brackiej w latach 1924 – 1928.
12. Ruch pensjonistów „ „ „ „ 1924 – 1928.

Słowo wstępne.

Rok 1928 był dla rozwoju Spółki Brackiej dosyć pomyślny. Stabilizacja stosunków gospodarczych, dokonana w drugiej połowie 1927 r., stałe, chociaż powolne i w skromnych granicach trzymające się polepszenie stanu zatrudnienia zakładów brackich i gruntowna reorganizacja administracji i gospodarki Spółki Brackiej, przeprowadzona w początku roku, pozwoliły po raz pierwszy od roku 1924 budżet nie tylko zrównoważyć, ale w obu kasach zamknąć ze stosunkowo znaczną nadwyżką i to — mimo wzrostu liczby pensjonistów — bez wszelkiego podwyższenia składek, abstrahując od ustalenia w Kasie Chorych nowego — VII — stopnia zarobkowego z wyższym zarobkiem podstawowym. Ruch członków Kasy Chorych i Kasy Pensyjnej jakoteż pensjonistów zobrazują następujące liczby, przedstawiające ilość członków i pensjonistów w początku i końcu roku. Mianowicie wynosiła ilość:

	członków		inwalidów	wdów	sierot
	Kasy Chorych	Kasy Pensyjnej			
1 I 1928 r. . . .	90 399	79 271	20 003	15 830	14 380
31 XII 1928 r. .	97 155	83 657	20 487	16 155	12 877

Nadwyżka budżetowa wynosiła w Kasie Chorych . .	1 095 676,05 zł
w Kasie Pensyjnej .	504 205,52 zł
w obu kasach razem	1 599 881,57 zł

Faktyczna nadwyżka budżetowa byłaby jeszcze wyższą o zgórą 300 000 zł, gdyby nie różne wydatki pozabudżetowe, w szczególności dodatek do pensyj z okazji Dziesięciolecia Niepodległości Rzeczypospolitej, na który do końca roku sprawozdawczego wydano 265 080 zł.

Jak w poprzednich latach tak i w roku sprawozdawczym nie szczędzono ni trudów ni kosztów, żeby stan lecznic — tak zewnętrzny jak i wewnętrzny — utrzymać na możliwie wysokim poziomie. Poza bieżącą konserwacją budynków i urządzeń wewnętrznych rozpoczęto w lecznicach mysłowickiej i siemianowickiej budowę centralnej łaźni; w lecznicach w Orzeszu i w Tarnowskich Górach unieruchomiono nieekonomiczne urządzenia własnej elektrowni, przyłączając lecznice te równocześnie do miejscowej sieci elektrycznej; w 4 lecznicach wymieniono stare żelazne kotły kuchenne na nowe niklowe o większych pojemnościach.

Inwentarium lekarskie uzupełniono przez zakupienie 3 aparatów rentgenowskich, 2 stołów operacyjnych, 2 aparatów diatermicznych i różnych lamp do naświetlania i do operacyj.

Liczbę samochodów sanitarnych podwyższono przez zakup nowej sanitarki marki „Opel" na 4.

Na wymienione powyżej inwestycje w budynkach (włącznie wykończenia 3 piętra w Katowicach i związanych z tem instalacyj) wydatkowano z funduszu rezerwowego kwotę 162 061,56 zł.

Gwałtowna burza, która nawiedziła Górny Śląsk w dniu 4 lipca 1928 r., uszkodziła w różnych lecznicach dachy, kominy, oparkanienia. Naprawa szkód kosztowała 32 500 zł, które również pokryto z funduszu rezerwowego.

I Organizacja i Administracja Spółki Brackiej.

1. Walne Zebranie,

które odbyło się 20 grudnia 1928 r., uchwaliło różne zmiany statutu tak odnośnie Kasy Chorych jak i przedewszystkiem odnośnie Kasy Pensyjnej, w której zreformowano gruntownie całokształt składek i świadczeń.

W Kasie Chorych utworzono nowy VIII stopień zarobkowy, podwyższając równocześnie maksymalny zarobek podstawowy z 12,60 na 15 zł. W zakresie świadczeń podwyższono kieszonkowe, pośmiertne i pogrzebowe.

W Kasie Pensyjnej ustalono 6 klas członkostwa, rozgraniczając poszczególne klasy na podstawie końcowego zarobku. Składki ustanowiono w procentach od końcowego zarobku, ustalając je w pierwszych 3 klasach na 4%, w ostatnich 3 klasach na 5% tegoż zarobku. Stopniówki ustalono w procentach od składek, tem samem też w procentach od końcowych zarobków, przyczem zróżniczkowano je według dziesięcioletnich czasokresów składkowania.

Osiągnięte z powyższej reformy składek dochody przeznaczono w całości na podwyższenie świadczeń. Jako stały dodatek do pensyj inwalidzkich i wdowich zaprowadzono tak zwaną wysługę bracką, wynoszącą 160 względnie 96 zł rocznie. Pozatem podwyższono wszystkie pensje w wypadkach losowych, zaistniałych po 1 stycznia 1929 r., w ten sposób, że nowe pensje oblicza się według nowych, wyższych stopniówek.

Poza pensjami inwalidzkiemi i wdowiemi podwyższono odpowiednio wszystkie inne świadczenia gotówkowe Kasy Pensyjnej, jak to zasiłek sierocy, odprawę wdowią, pogrzebowe.

Wszystkie powyższe zmiany statutowe zostały ujęte w formie III dodatku do statutu.

Pozatem ustaliło względnie uzupełniło Walne Zebranie skład Zarządu na czas od 1 stycznia 1929 r. do 31 grudnia 1930 r. oraz powzięło kilka rezolucji, z których najważniejsza żąda wydzielenia ubezpieczenia ogólno-inwalidzkiego górników z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przekazania go Spółce Brackiej.

2. Zarząd.

W skład Zarządu wchodzili w roku 1928 następujący członkowie:

reprezentujący	A. członkowie zwyczajni:	B. pierwsi zastępcy:	C. drudzy zastępcy:
a) Rząd	**inżynier Włodzimierz Hanasiewicz**, naczelnik Okręgowego Urzędu Górniczego w Tarnowskich Górach		
b) posiadaczy zakładów	1. **generalny dyrektor Aleksander Ciszewski**, Wełnowiec, przewodniczący,	—	**dyrektor górniczy Tadeusz Stadnikiewicz**, Katowice-Dąb,
	2. **dyrektor Dr. Juljan Zagórowski**, Król. Huta, pierwszy zastępca przewodniczącego,	**dyrektor górniczy Bronisław Pietrzykowski**, Ruda,	**dyrektor górniczy Stanisław Kontkiewicz**, Tarn. Góry,
	3. **starszy dyrektor górniczy Fryderyk Jüngst**, Załęże, drugi zastępca przewodniczącego,	**dyr. górniczy Jerzy Jungels**, Chebzie,	**dyrektor górniczy Adolf Miksch**, Łagiewniki,
	4. **nacz. dyrektor kopalń Robert Sznapka**, Siemianowice,	**dyrektor górniczy Maurycy Edelmann**, Katowice,	**dyrektor górniczy Józef Urbanowicz**, Czerwionka,
	5. **nacz. dyrektor techn. Brunon Buzek**, Świętochłowice,	**dyrektor górniczy Dr. Jan Ploch**, Katowice,	**dyrektor górniczy Dr. Józef Gorol**, Chebzie.
c) członków	1. **starszy bracki Karol Szymik**, Niedobczyce,	**starszy bracki Franciszek Motyka**, kopalnia Szarloty,	**starszy bracki Jan Urbanek**, Pszów,
	2. **starszy bracki Józef Mularczyk**, Kamień,	**starszy bracki Leopold Dziadek**, Łagiewniki,	**starszy bracki Paweł Ligoń**, Królewska Huta,
	3. **starszy bracki Jan Poloczek**, Załęska Hałda,	—	**starszy bracki Franciszek Woźniczka**, Orzegów,
	4. **starszy bracki Karol Wilk**, Bielszowice,	**starszy bracki Teodor Stolarczyk**, Ligota Pszczyńska,	**starszy bracki Piotr Majowski**, Królewska Huta,
	5. **starszy bracki Stanisław Musialski**, Kochłowice,	**starszy bracki Piotr Achtelik**, Bogucice,	—

Z wymienionych członków Zarządu Spółki Brackiej wystąpili w roku sprawozdawczym:

I pierwsi zastępcy:

starszy bracki Dziadek wskutek upływu czasokresu wyborczego.

II drudzy zastępcy:

a) dyrektor górniczy Stanisław Kontkiewicz, wskutek ustąpienia z stanowiska. służbowego,
b) starszy bracki Woźniczka z powodu zwolnienia go z urzędu starszego brackiego.

Zarząd w roku 1928 odbył 12 posiedzeń. Komisja personalna zebrała się 6 razy, komisja gospodarcza 6 razy.

3. Główna Administracja w Tarnowskich Górach.

Zatrudnieni byli w Administracji Głównej w dniu 31 grudnia 1928:

A. Personel biurowy.

Wydział względnie Oddział	dyrektor	naczelnicy	aptekarz	technolog	Średni urzędnicy kategorji: F (kier. biur, rendant itp.)	E (nadsekretarze)	D (nadsekr. i sekretarze)	C (sekretarze)	urzędniczka	pracownicy poza taryfą	Pomocnicy biurowi kateg.: C asystenci	B	A	w latach przejściowych	uczniowie	Pomocniczki biurowe k.: A	w latach przejściowych	uczennice	razem
Dyrekcja	1								1										2
Wydział Ogólny		1			2	3	3	1			3	2	6	3		2	1		27
„ Kasa Chorych		1	1		1	5	14	4		1	2	10	9	8	6	9		2	73
„ Kasa Pensyjna		1			2	5	16	4			6	15	14	14	1	13	4	1	96
„ Maszynowo-Budowlany		1		1		1	3	1		1	2	1		2			1		14
„ Finansowy		1			4	7	11				2	7	6	5	4	6	1		54
razem	1	5	1	1	9	21	47	10	1	2	15	35	35	32	11	30	7	3	266
w dniu 31 XII 1927 r.																			270

B. Inny personel.

Wydział względnie Oddział	warsztat ślusarski	szwalnia	szewcy i rymarz	stolarz	kontrolerzy chorych	kontrolerki kuchni	drukarnia	introligatornia	zeszywacze akt	woźni	obsługa telefonu	szofer	portjer	palacz	stróż	sługa domowy	razem
Warsztaty pp.	5	10	3	1	6	1	7	4	3	2	2	3	1	1	1	1	51
razem	5	10	3	1	6	1	7	4	3	2	2	3	1	1	1	1	51
w dniu 31 XII 1927 r.																	59

Ogółem w roku 1927 329
„ „ „ 1928 317.

W składzie Administracji zaszły następujące zmiany:

Na wakującą posadę matematyka i naczelnika Wydziału Finansowego przyjęto pana Jondę.

Ze służby Administracji zwolniono starszych sekretarzy Musioła, Kronera i Szmidta oraz sekretarzy Mozlera i Zuga.

Emerytowany został starszy sekretarz Mitas.

Z mocą od 1 lutego 1928 r. nastąpiła **gruntowna reorganizacja Administracji Spółki Brackiej.**

Odtąd Administracja dzieli się na 5 wydziałów mianowicie: Wydział Kasa Chorych, Wydział Kasa Pensyjna, Wydział Maszynowo-Budowlany, Wydział Finansowy i Wydział Ogólny. Na czele każdego wydziału stoi naczelnik.

Zakres Wydziałów Kasa Chorych i Kasa Pensyjna ogranicza się ściśle do zadań statutowych Kasy Chorych względnie Kasy Pensyjnej.

Agendy Wydziału Maszynowo-Budowlanego obejmują utrzymanie budynków i instalacji oraz inwestycje zlecone przez inne wydziały.

Wydział Finansowy obejmuje kasowość, rewizję, układanie budżetu i sprawozdania rocznego oraz sprawy statystyczne.

Wszystkie inne agendy koncentrują się w Wydziale Ogólnym.

Wydziały dzielą się na oddziały, te zaś w miarę potrzeby na poddziały.

Równocześnie z reorganizacją ogólnej administracji zreformowano w zupełności **kasowość.** Wprowadzono nowy szemat budżetowy i nowy sposób budżetowania, nowe księgi kasowe, oddzielne dla funduszu budżetowego i funduszu rezerwowego, dające przez umiejętne ułożenie możliwość jaknajdokładniejszego zorjentowania się w każdej chwili o stanie kasy, dalej księgi majątkowe, które dotychczas w tej formie wogóle nie istniały, nowy szemat protokółu z rewizji kasy. Wydano zarządzenia normujące sposób księgowania do najdrobniejszego szczegółu.

Nowa księgowość, zbadana na zlecenie Zarządu przez dwóch biegłych, została przez nich uznana za poglądową i celową.

Nie poprzestano na ustaleniu nowego szematu budżetowego, ale co najważniejsza, zarządzono i zapewniono jaknajściślejsze przestrzeganie raz uchwalonego budżetu przez utworzenie specjalnej kontoteki, prowadzonej przez poddział kontroli budżetowej.

W wszystkich działach administracji zaprowadzono nowe metody racjonalnej i oszczędnej gospodarki.

Przez założenie nowych książek obrotów materjałów, obejmujących wszystkie bez wyjątku artykuły, obostrzono kontrolę spotrzebowania. Książki te jakoteż ciągłe rewizje w lecznicach redukują możliwość nadużyć do minimum.

Dla wszystkich zakupów względnie zamówień i zleceń o wartości ponad 1000 zł ustalono komisje zakupu i odbioru z specjalnym regulaminem. Komisja odbiorcza stosuje przy odbiorze nowoczesne metody naukowo zorganizowanej gospodarki, np. przy odbiorze bielizny względnie odzieży przeprowadza za pomocą specjalnej maszyny rwącej próby na wytrzymałość.

Dla zobrazowania gospodarki w najważniejszych działach zaprowadzono statystykę gospodarczą, sporządzaną w kwartalnych okresach. W takich samych okresach sporządza się statystykę spotrzebowania, obejmującą najgłówniejsze artykuły spożywcze, gospodarcze, lecznicze i opatrunkowe, stwarzając przez to w sposób naukowy konkretne podstawy dla normalizacji gospodarki w wszystkich działach.

Na okres sprawozdawczy przypada również **unormowanie stosunków emerytalnych** urzędników brackich.

Dotychczas miała Spółka Bracka zobowiązania emerytalne na różnych zasadach a mianowicie:

a) pruskiej ustawy emerytalnej,
b) śląskiej ustawy emerytalnej,
c) polskiej ustawy emerytalnej

zmodyfikowanej uchwałą Zarządu z dnia 8 stycznia 1926 r. i to w tym kierunku, że emeryturę obliczało się nie od grupy uposażeniowej, lecz od ostatnio pobieranych poborów włącznie wartości wolnego mieszkania służbowego z opałem i światłem, a maksymalnie osiągnąć można było nie 100% jak dotąd, lecz tylko 75% ostatnich poborów w stanie czynnym, i to nie po 35 latach służby, jak dotąd, lecz dopiero po 40 latach.

W umowach służbowych zaś wielkiej części urzędników warunki emerytalne były nawet nieokreślone.

Różnorodność podstawowych przepisów emerytalnych nasuwała konieczność nowego generalnego unormowania stosunków emerytalnych urzędników brackich drogą jednolitego statutu emerytalnego. Przy umowach służbowych, w których zasady emerytalne nie były wcale ustalone, zachodził nawet przymus prawny z tych umów do unormowania stosunków emerytalnych. Do tego dochodziło, że określenie zasad emerytalnych przez ogólnikowe powoływanie ustaw emerytalnych, obowiązujących dla urzędników pruskich, urzędników Państwa Polskiego względnie Województwa Śląskiego, nie jest dość ścisłe, żeby wykluczyć wszystkie wątpliwości natury prawnej i co zatem idzie natury finansowej. Ustawy te zawierają mianowicie cały szereg przepisów materjalnych i formalnych, które nasuwają poważne wątpliwości, w jaki sposób należy i można je stosować analogicznie do urzędników Spółki Brackiej.

Zarząd Spółki Brackiej na posiedzeniu swem w dniu 27 czerwca 1928 r. uchwalił przeto jednolity statut emerytalny dla wszystkich lekarzy i urzędników Spółki Brackiej, który obowiązuje od 1 lipca 1928 r.

Nowy statut przewiduje opłatę składek w wysokości 3% od uposażenia ustalonego jako podstawa do wymiaru emerytury, — dotychczas składki emerytalne nie były pobierane.

W rezultacie finansowym reforma stosunków emerytalnych wpłynęła u średnich urzędników na nieznaczne, a u lekarzy i wyższych urzędników na znaczniejsze obniżenie poborów emerytalnych.

Niekorzyści te jednak wyrównano przez to, że nowy statut zawiera szereg poprawek na korzyść urzędników, a mianowicie:

a) zapewnienie ustalonej emerytury przed dewaluacją,
b) maksymalną emeryturę można osiągnąć już po 35 latach służby emerytalnej,
c) urzędnik może zostać przeniesiony w stan spoczynku na własną prośbę — bez względu na zdolność do służby — gdy ukończył 55 rok życia i uzyskał prawo do pełnego uposażenia emerytalnego,
d) urzędnik, który nabył prawo do emerytury a zostanie zwolniony ze służby z powodu reorganizacji, otrzymuje emeryturę, przysługującą mu według nowego statutu.

W związku z zaprowadzeniem nowego statutu emerytalnego zostały z lekarzami i urzędnikami zawarte nowe względnie dodatkowe umowy służbowe.

Koszty administracyjne w roku sprawozdawczym wynosiły

w stosunku do dochodów Kasy Chorych	6,11%,	z tego osobowe	4,35%,	rzeczowe 1,76%
„ „ Pensyjnej	4,71%,	„ „	3,43%,	„ 1,28%
rozchodów Kasy Chorych	6,53%,	„ „	4,66%,	„ 1,87%
„ „ Pensyjnej	4,83%,	„ „	3,52%,	„ 1,31%

Dzienniki 5 registratur wykazują 310 314 wpływów. Z tych miał do załatwienia:

Wydział Ogólny	15 804
„ Kasa Chorych	105 797
„ Kasa Pensyjna	156 713
„ Maszynowo-Budowlany	13 536
„ Finansowy	18 464
razem	310 314.

4. Starsi braccy.

Wskutek redukcji załogi rozwiązano jeden obwód bracki na kopalni Jerzy. W końcu roku pozostało 108 obwodów starszych brackich.

Zmiany na stanowiskach starszych brackich nastąpiły z powodu

a) złożenia urzędu
kopalnia Dębieńsko III — sztygar Waniek,
b) rozwiązania obwodu
kopalnia Jerzy II — rębacz Szołtysik,
c) upływu czasokresu wyborczego
Królewska Huta IV — werkmistrz Theimert,
d) zwolnienia z urzędu
kopalnia Gotthard II — cieśla Woźniczka,
e) śmierci
Błogosławieństwo Boże II — cieśla Gielza.

Na starszych brackich zostali wybrani:

w obwodzie kop. Błogosławieństwo Boże II	pracownik biurowy Fila,
„ „ „ Dębieńsko III	rębacz Cipa,
„ „ „ Gotthard II	rębacz Ślęzok,
„ „ „ Jerzy I	maszynista Bentkowski,
„ „ „ Król IV	wydawca węgla Famuła,
„ „ huty Król IV	kowal Kania.

Odszkodowanie starszych brackich za ich czynności wynosiło 13 groszy miesięcznie za każdego członka i pensjonistę danego obwodu.

5. Wydział do badania rachunkowości Spółki Brackiej.

Badanie i odbiór rachunku rocznego należy do wybieranego przez Walne Zebranie Wydziału dla zbadania i przyjęcia rachunków rocznych.

Do niego należeli panowie:

dyrektor górniczy Kolbe, kopalnia Jerzy,
„ „ Riedel, Kamień,
starszy bracki Kuc, Kokociniec,
„ „ Jonas, Królewska Huta.

Rachunek roczny za 1927 r. został po poprzedniem wyłożeniu go przez okres miesięczny — od 1 XI do 30 XI 1928 r. — przez panów dyrektora górniczego Kolbego, starszego brackiego Kuca i starszego brackiego Jonasa w dniu 6 XII 1928 r. zbadany i przyjęty.

6. Wydział Administracyjny.

Rozstrzyganie wniosków o spensjonowanie i ustalenie wysokości świadczeń gotówkowych z Kasy Pensyjnej oraz sprzeciwów przeciwko orzeczeniom Administracji należy do Wydziału Administracyjnego, w skład którego wchodzili panowie:

1. dyrektor górniczy Kolbe, Mała Dąbrówka,
2. „ „ Lebiedzik, Katowice,
3. „ „ Pietrzykowski, Ruda,
4. „ „ Rowiński, Królewska Huta,
5. „ „ Urbanowicz, Czerwionka,
6. generalny dyrektor Noakowski, Tarnowskie Góry,
7. starszy bracki Dziadek, Łagiewniki,
8. „ „ Kulik, Królewska Huta,
9. „ „ Mularczyk, Kamień,
10. „ „ Tomas, Rydułtowy,
11. „ „ Wilk, Bielszowice.

W roku sprawozdawczym Wydział Administracyjny rozpatrywał na 8 posiedzeniach 6 034 spraw i załatwił je w następujący sposób:

	zatwierdził	odmówił	odebrał	zmienił
A. wniosków o ustalenie względnie udzielenie				
pensji inwalidzkiej	1 956	583	136	113
„ wdowiej	1 232	82	3	13
zasiłku sierocego	690	30	1	14
bieżącego nadzwyczajnego wsparcia z Kasy Pensyjnej	111	94	73	9
jednorazowego wsparcia gotówkowego z Kasy Pensyjnej włącznie pozostawienia niesłusznie wypłaconych świadczeń	212	268	—	—
jednorazowego wsparcia gotówkowego z Kasy Chorych (udzielenie wyższego wsparcia aniżeli Administracja z reguły udziela)	89	60	—	—
innych wsparć	30	5	—	—
B. protestów przeciw rozstrzygnięciom Administracji (dot. pretensji do świadczeń z Kasy Pensyjnej) . .	20	—	—	—
„ pretensji do świadczeń z Kasy Chorych . .	13	2	—	—
„ innych praw i obowiązków wobec Kasy Pensyjnej	6	189	—	—
razem	4 359	1 313	213	149

7. Bracki Sąd Rozjemczy.

Przewodniczący: Dr. Adam Benisz.

Funkcje ławników Brackiego Sądu Rozjemczego wykonywali panowie:

1. inspektor górniczy Wiktor Tomaszewski, Katowice-Załęże,
2. starszy dyrektor górniczy L. Kirszniok, Wełnowiec,
3. „ „ Wiktor Strzeszewski, Bielszowice,
4. „ „ A. Okołowicz, Katowice,

5. inżynier Cz. Jakubkiewicz, Czerwionka,
6. „ Stefan Lukasiewicz, Katowice,
7. starszy bracki Wilhelm Lubos, Wielkie Piekary,
8. „ „ Jakób Kuc, Kokociniec,
9. „ „ Jan Kajda, Nikiszowiec,
10. „ „ Szczepan Rosołek, Siemianowice,
11. „ „ Wiktor Owczarzy, Niedobczyce.

Bracki Sąd Rozjemczy w roku 1928 rozpatrywał:

skarg dotyczących	pensji inwalidzkiej (pełnego wzgl. mniejszego prawa)	pensji wdowiej (pełnego wzgl. mniejszego prawa)	zasiłku sierocego (pełnego wzgl. mniejszego prawa)	pogrzebowego	odprawy wdowiej	przynależności wzgl. składkowania do Kasy Pensyjnej	ubezpieczenia na wypadek choroby	ubezpieczenia brackiego wogóle
z lat poprzednich w przedm. odmówienia wzgl. wygaśnięcia pretensji	264	47	4	1	2	71	30	419
z roku 1928 „ „ „	203	37	10	—	—	38	17	305
z lat poprzednich w przedm. obliczenia wzgl. czasowego ograniczenia pretensji	449	108	45	—	5	—	1	608
z roku 1928 „ „ „	236	46	12	—	5	—	1	300
razem skarg	1 152	238	71	1	12	109	49	1 632
Z tych spraw załatwiono w roku 1928 orzeczeniem wstępnem przewodniczącego Sądu Rozjemczego								
na korzyść wnioskodawcy	5	—	1	—	—	1	1	8
na korzyść Spółki Brackiej	197	59	14	1	2	12	9	294
wniesieniem rewizji od orzeczeń wstępnych	57	19	2	—	—	5	3	86
orzeczeniem Brackiego Sądu Rozjemczego								
na korzyść wnioskodawcy	1	—	—	—	—	—	2	3
na korzyść Spółki Brackiej	131	16	9	—	1	13	3	173
zniesieniem odwołanej decyzji	125	7	—	—	1	—	1	134
cofnięciem odwołania	88	10	2	—	1	—	1	102
ugodą wzgl. w inny sposób	9	2	—	—	—	—	1	12
razem	613	113	28	1	5	31	21	812
Spraw niezałatwionych pozostało więc na końcu roku 1928	539	125	43	—	7	78	28	820

Bracki Sąd Rozjemczy odbył w roku sprawozdawczym 14 posiedzeń, na których rozpatrywał 236 spraw; orzeczeń wstępnych wydano ogółem 446. Przeciwko 121 orzeczeniom wstępnym wnieśli powodowie, Spółka Bracka zaś wniosła w 26 na swoją niekorzyść rozstrzygniętych sprawach o ustną rozprawę. Co do wszystkich innych wypadków nie było w końcu roku wiadomem, czy orzeczenia wstępne uzyskały prawomocność.

Bracki Sąd Rozjemczy przesłał Spółce Brackiej 55 wniosków pensjonistów względnie członków, którzy zwrócili się do niego przed udzieleniem orzeczenia, zawierającego pouczenie prawne.

8. Wyższy Bracki Sąd Rozjemczy,

przewidziany ustawą jako instancja rewizyjna, nie został jeszcze utworzony.

Zaległych spraw rewizyjnych jest 344.

9. Wyższy Urząd Górniczy.

Przeciwko decyzjom organów Spółki Brackiej, od których odwołanie do Brackiego Sądu Rozjemczego nie jest dopuszczalne, można wnieść zażalenie, z wykluczeniem drogi sądowej, do Wyższego Urzędu Górniczego, w dalszej instancji do Ministerstwa Przemysłu i Handlu. W szczególności odnosi się to do decyzji w sprawach świadczeń, których ustalenie względnie udzielenie podlega kompetencji jednego z organów Spółki Brackiej, jak n. p. nadzwyczajne zapomogi, leczenie zębów, pomoc dla osób z rodzin i t. p., ustalenie kar porządkowych, dalej przeciwko decyzjom Zarządu co do ważności wyboru starszego brackiego, nareszcie co do działalności Zarządu w ogólności.

Wyższy Urząd Górniczy rozpatrywał w roku 1928 tego rodzaju zażaleń przeciwko Spółce Brackiej a dotyczących

	świadczeń Kasy Pensyjnej	świadczeń Kasy Chorych	kar i innych spraw	ogółem spraw
wniesionych w latach poprzednich	66	4	2	72
„ w roku sprawozdawczym	195	4	14	213
razem	261	8	16	285
Z tych uznano				
za uzasadnione	16	—	—	16
za nieuzasadnione	184	3	12	199
Przed rozpatrywaniem przez Wyższy Urząd Górniczy załatwiono				
cofnięciem	1	—	—	1
oddaniem wedle właściwości do innej instancji	8	—	—	8
w inny sposób	9	2	—	11
Spraw wogóle załatwiono	218	5	12	235
Niezałatwionych pozostało	43	3	4	50

Przeciw decyzji Wyższego Urzędu Górniczego rekurs do Ministra dla Przemysłu i Handlu został założony w roku sprawozdawczym w 20 wypadkach. Z pomiędzy rekursów w roku 1928 zostało rozstrzygniętych 16 na korzyść Spółki Brackiej a 1 na korzyść żalącego się. Niezałatwionych pozostało 3.

10. Przegląd sporów prawnych.

Sporów prawnych, dotyczących bezpośrednich praw i obowiązków Spółki Brackiej, w roku 1928 było:

	przed sądami ubezpieczeniowemi	przed sądami zwyczajnemi w sprawach dotyczących: wynagrodzenia szkód	umów służbowych	dostaw	odsetek hipotecznych	innych spraw	razem	przed sądami administracyjnemi	przed wydziałami rozjemczemi
rozpoczętych w latach poprzednich									
przez Spółkę Bracką	1	7	—	1	13	—	21	5	—
przeciwko Spółce Brackiej	5	4	4	1	—	1	10	—	—
nowo wniesionych									
przez Spółkę Bracką	—	7	7	—	1	1	16	2	—
przeciwko Spółce Brackiej	2	—	5	1	1	—	7	—	1
razem więc	8	18	16	3	15	2	54	7	1
Z tych spraw załatwiono									
na korzyść Spółki Brackiej	4	5	7	—	—	—	12	1	—
na niekorzyść Spółki Brackiej	—	—	—	1	1	—	2	3	—
ugodą	2	1	—	—	—	—	1	—	1
razem	6	6	7	1	1	—	15	4	1
Niezałatwionych pozostało	2	12	9	2	14	2	39	3	—
pomiędzy niemi skarg Spółki Brackiej	—	9	1	—	12	1	23	3	—

Spraw spornych, dotyczących Oberschlesischer Knappschaftsverein, w roku 1928 było:

	przed sądami ubezpieczeniowemi	przed sądami zwyczajnemi w sprawach dotyczących: uszkodzeń górniczych	wynagrodzenia szkód	umów służbowych	dostaw	waloryz. hipotek	razem	przed sądami administracyjnemi
rozpoczętych w latach poprzednich								
przez Spółkę Bracką	—	3	—	—	—	4	7	—
przeciwko Spółce Brackiej	—	—	—	1	—	2	3	—
nowo wniesionych								
przez Spółkę Bracką	—	—	—	—	—	—	—	—
przeciwko Spółce Brackiej	—	—	—	—	—	1	1	—
razem	—	3	—	1	—	7	11	—
Z tych spraw załatwiono								
na korzyść Spółki Brackiej	—	—	—	—	—	3	3	—
na niekorzyść Spółki Brackiej	—	—	—	—	—	—	—	—
razem	—	—	—	—	—	3	3	—
Niezałatwionych pozostało	—	3	—	1	—	4	8	—
pomiędzy niemi skarg Spółki Brackiej	—	3	—	—	—	1	4	—

II. Stan rokowań z Rządem Niemieckim w sprawie przelania rezerw na podstawie art. 312 Traktatu Wersalskiego, podziału majątku dawniejszego Oberschlesischer Knappschaftsverein oraz ustosunkowania do niemieckich bractw górniczych.

Stan rzeczy w sprawie uregulowania kwestji wzajemności w dziedzinie ubezpieczenia brackiego między niemieckiemi i polskiemi bractwami górniczemi w roku sprawozdawczym nie uległ żadnej zmianie. Ostatecznie sparafowany projekt umowy niestety z powodu uzależnienia przez delegację niemiecką podpisania tejże umowy od uzgodnienia kwestji podziału majątku oraz przelania rezerw dawniejszego Oberschlesischer Knappschaftsverein na Spółkę Bracką nie doszedł do skutku. Powoduje to w dalszym ciągu niezmierne pokrzywdzenie ubezpieczonych, którzy z tego powodu nie mogą korzystać z przysługujących im świadczeń brackich, o ile zamieszkują w drugiem Państwie.

Umowa, zawarta już w roku 1925 między Reichsknappschaftsverein w Charlottenburg i Spółką Bracką w przedmiocie utrzymywania nabytych praw po wystąpieniu z bractwa drugiego Państwa, została przedłużona w dalszym ciągu, aby ochronić ubezpieczonych przed utratą przez nich nabytych praw.

Niestety mimo utrzymania praw nabytych odmawiają bractwa świadczeń pensyjnych w razie zaistnienia wypadku losowego, jeżeli uprawniony lub pozostali po nim zamieszkują w drugim kraju. Stan taki wywołuje na Śląsku wielkie rozgoryczenie wśród zainteresowanych.

Odnośnie do kwestji podziału majątku dawniejszego Oberschlesischer Knappschaftsverein oraz przelania części nagromadzonych rezerw, przypadającej na Spółkę Bracką, pertraktacje wznowione w początku roku nie dały pozytywnego wyniku. W czerwcu roku sprawozdawczego delegacja niemiecka zjechała do Warszawy, gdzie po gruntownem omówieniu sprawy delegacja polska oznajmiła stronie niemieckiej swoje zasadnicze stanowisko w tych kwestjach.

Delegacja niemiecka zastrzegła sobie odpowiedź na te propozycje po porozumieniu się z Rządem Rzeszy. Niestety aż do upływu roku sprawozdawczego delegacja niemiecka stanowiska Rządu Rzeszy nie zapodała, wobec czego Rząd Polski widział się zmuszony, zwrócić się do Ligi Narodów, aby sprawę tę rozstrzygła Komisja Międzynarodowa, przewidziana w art. 312 Traktatu Wersalskiego jako instancja arbitrażowa.

W tabeli I niniejszego sprawozdania uwidoczniliśmy wysokość majątku dawniejszego Oberschlesischer Knappschafsverein pod koniec roku sprawozdawczego. Kwoty zapodane pod pozycją „Pożyczki w Niemczech" ulegną jeszcze zmianie, gdyż obliczono zwaloryzowaną wysokość tych pożyczek w wysokości $12^1/_2$ % nominalnej wartości, podczas gdy waloryzacja w rzeczywistości będzie wyższa. Pertraktacje z dłużnikami nie są jeszcze ukończone, należy jednak przypuszczać, że według wszelkiego prawdopodobieństwa osiągniemy w tych wypadkach waloryzację od 20—25% nominalnej wartości.

III. Składki i świadczenia.

Zestawienie składek i świadczeń, obowiązujących od 3 października 1927 r. do 1 lipca 1928 r.

Czysty zarobek dzienny		płaca zasadnicza	stopień zarobkowy	tygodniowe składki do Kasy Chorych (5½% płacy zasadniczej)				od 1 X 1927 r. miesięczne składki do Kasy Pensyjnej członków i pracodawców według § 86 ust. 2 statutu				grosz chorego (§ 22 ust. 2 statutu)				zasiłek domowy dla żonatych członków leczonych w lecznicy (§ 22 ust. 3 statutu)				dla nieżonatych (kieszonkowe) — § 22 ust. 4 statutu — 1/10 płacy zasadniczej		ustawowy				pośmiertne 25-krotne płacy zasadniczej		pomoc położnicza		zasiłek na karmienie		jednorazowe wsparcie do kosztów położniczych	stopniówki do obliczenia świadczeń Kasy Pensyjnej § 60 ust. 4 statutu (włącznie 15% dodatku)		
						2¾% członków	2¾% pracodawców	w klasie członkostwa		po		w klasie członkostwa		po		dla zwyczajnych chorych i dla chorych dotkniętych wypadkiem urazowym aż do upływu 4 tygodnia po zajściu wypadku ½ płacy zasadniczej		dla chorych dotkniętych wypadkiem urazowym z początkiem 5 aż do upływu 13 tygodnia po zajściu wypadku ⅔ płacy zasadniczej		dla zwyczajnych chorych i dla chorych dotkniętych wypadkiem urazowym z więcej niż jednem dzieckiem poniżej 16 lat 40% płacy zasadniczej		dla zwyczajnych chorych i dla chorych dotkniętych wypadkiem urazowym z jednem lub żadnem dzieckiem poniżej 16 lat 30% płacy zasadniczej				grosz chorego § 182 O.U.R. ½ płacy zasadniczej		zasiłek domowy (samotnie otrzymują nic) § 186 O. U. R. ½ grosza chorego z rubryki 12				dla członkiń		dla członkiń						
	zł	gr	zł		zł	gr	zł	gr		zł	gr		zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	
1			2	3	4				5			6			7		8		9		10		11		12		13		14		15		16		17	18			
włącznie do	2	50	2,50	I		33		33	III	4	50	I	2	50	1	—	1	33⅓	—	80	—	60	—	20	1	—	—	50	50	—	1	—	—	50	10,—	I	—	62,1	członkinie
„ „	3	50	3,—	II		50		50							1	50	2	—	1	20	—	90	—	30	1	50	—	75	75	—	1	50	—	75		II	1	24,2	
„ „	5	—	4,50	III		74		74	IV	8	75				2	25	3	—	1	80	1	35	—	45	2	25	1	12½	112	50	2	25	1	12½		III	1	03,5	członkowie
„ „	7	—	6,50	IV	1	07	1	07				II	4	50	3	25	4	33⅓	2	60	1	95	—	65	3	25	1	62½	162	50	3	25	1	62½		IV	2	07	
„ „	8	50	8,—	V	1	32	1	32	V	10	50				4	—	5	33⅓	3	20	2	40	—	80	4	—	2	—	200	—	4	—	2	—		V	2	53	
powyżej	8	50	10,50	VI	1	73	1	73							5	25	7	—	4	20	3	15	1	05	5	25	2	62½	262	50	5	25	2	62½					

Pogrzebowe wynosi:

	zł
a) dla inwalidów pełnego i mniejszego prawa	100
b) „ inwalidek „ „ „	70
c) „ żon czynnych członków	90
d) „ „ inwalidów i wdów pełn. i mniejsz. prawa	70
e) „ dzieci czynnych członków poniżej 16 lat	45
f) „ „ inwalidów pełnego i mniejszego prawa poniżej 16 lat i dla sierot i półsierot	35

	zł
Uznaniówki	0,50
wpisowe dla członkiń	1,50
„ „ członków	3,—
wtórnik wykazu członkostwa	1,—

Zestawienie składek i świadczeń, obowiązujących od 2 lipca 1928 r. do 31 grudnia 1928 r.

Czysty zarobek dzienny (zł gr)	płaca zasadnicza (zł gr)	stopień zarobkowy	tygodniowe składki do Kasy Chorych (5½% płacy zasadniczej): 2¾% członków (zł gr)	2¾% pracodawców (zł gr)	od 1 X 1927 r. miesięczne składki do Kasy Pensyjnej członków i pracodawców według § 86 ust. 2 statutu: w klasie członkostwa	po (zł gr)	w klasie członkostwa	po (zł gr)	grosz chorego (§ 22 ust. 2 statutu): dla zwyczajnych chorych i dla chorych dotkniętych wypadkiem urazowym aż do upływu 4 tygodnia po zajściu wypadku ½ płacy zasadniczej (zł gr)	dla chorych dotkniętych wypadkiem urazowym z początkiem 5 aż do upływu 13 tygodnia po zajściu wypadku ⅔ płacy zasadniczej (zł gr)	zasiłek domowy dla żonatych członków leczonych w lecznicy (§ 22 ust. 3 statutu) dla zwyczajnych chorych i dla chorych dotkniętych wypadkiem urazowym: z więcej niż jednem dzieckiem poniżej 16 lat 40% płacy zasadniczej (zł gr)	z jednem lub żadnem dzieckiem poniżej 16 lat 30% płacy zasadniczej (zł gr)	dla nieżonatych (kieszonkowe) — § 22 ust. 4 statutu — 1/10 płacy zasadniczej (zł gr)	ustawowy: grosz chorego § 182 O. U. R. ½ płacy zasadniczej (zł gr)	zasiłek domowy (samotnie otrzymują nic) § 186 O. U. R. ½ grosza chorego z rubryki 12 (zł gr)	pośmiertne 25-krotne płacy zasadniczej (zł gr)	pomoc położnicza (dla członkiń) (zł gr)	zasiłek na karmienie (dla członkiń) (zł gr)	jednorazowe wsparcie do kosztów położniczych (zł)	stopniówki do obliczenia świadczeń Kasy Pensyjnej § 60 ust. 4 statutu (włącznie 15% dodatku) (zł gr)	
1	2	3	4		5		6		7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
włącznie do 2 50	2 —	I	33	33	III	4 50	I	2 50	1 —	1 33⅓	— 80	— 60	— 20	1 —	— 50	50 —	1 —	— 50		I — 62,1	członkinie
„ „ 3 50	3 —	II	50	50					1 50	2 —	1 20	— 90	— 30	1 50	— 75	75 —	1 50	— 75		II 1 24,2	
„ „ 5 —	4 50	III	74	74	IV	8 75			2 25	3 —	1 80	1 35	— 45	2 25	1 12½	112 50	2 25	1 12½		III 1 03,5	członkowie
„ „ 7 —	6 50	IV	1 07	1 07			II	4 50	3 25	4 33⅓	2 60	1 95	— 65	3 25	1 62½	162 50	3 25	1 62½	10,—	IV 2 07	
„ „ 8 50	8 —	V	1 32	1 32					4 —	5 33⅓	3 20	2 40	— 80	4 —	2 —	200 —	4 —	2 —		V 2 53	
„ „ 11 50	10 50	VI	1 73	1 73	V	10 50			5 25	7 —	4 20	3 15	1 05	5 25	2 62½	262 50	5 25	2 62½			
powyżej 11 50	12 60	VII	2 08	2 08					6 30	8 40	5 04	3 78	1 26	6 30	3 15	315 —	6 30	3 15			

Pogrzebowe wynosi:

	zł
a) dla inwalidów pełnego i mniejszego prawa	100
b) „ inwalidek „ „ „	70
c) „ żon czynnych członków	90
d) „ „ inwalidów i wdów pełn. i mniejsz. prawa	70
e) „ dzieci czynnych członków poniżej 16 lat	45
f) „ „ inwalidów pełnego i mniejszego prawa poniżej 16 lat i dla sierot i półsierot	35

	zł
Uznaniówki	0,50
wpisowe dla członkiń	1,50
„ „ członków	3,—
wtórnik wykazu członkostwa	1,—

IV. Lecznictwo.

a) Lecznice brackie i letniska.

W obwodach poszczególnych lecznic oraz w ich stanie powierzchni (gruntów) nie zaszły od wydania sprawozdania za rok 1927 żadne zmiany, wobec czego odstępuje się od ponownego ogłoszenia przedmiotowych danych.

Liczba bieżąca	Rodzaj zakładu leczniczego	Ilość łóżek	Przeciętne obłożenie dzienne w roku 1928	Inwestycje, dokonane w roku sprawozdawczym w budynkach, instalacjach i inwentarzu
1	**Bielszowice** lecznica	306	243	Zakupiono 1 aparat diatermiczny i 1 lampę kwarcową.
2	**Katowice** a) lecznica 1. kl. wewnętrzna 2. „ chirurgiczna	345	226	Dokończono nadbudowę III piętra i tarasu ogrodowego nad głównym budynkiem, zainstalowano w całym budynku nowoczesne świetlne urządzenie sygnalizacyjne, urządzono dźwig osobowy etc. Oprócz tego zainstalowano rentgenowe urządzenie o wysokiej sprawności dla diagnostyki i powierzchowej terapji, zakupiono uniwersalny stół operacyjny i specjalne lampy operacyjne.
	b) klinika oczna	104	44	
	c) klinika uszna	93	54	
3	**Knurów** lecznica	215	177	
4	**Królewska Huta** a) lecznica	546	363	Odrestaurowano gruntownie pawilon II. Wymieniono 1 żelazny kocioł kuchenny o pojemności 175 litr. na nowy niklowy. Zakupiono 1 dalszą lampę kwarcową oraz 1 lampę „Sollux".
	b) klinika dla kobiet	105	55	
5	**Mysłowice** lecznica	292	192	Wykonano większe prace malarskie w budynku głównym i w domu lekarza naczelnego. Wymieniono 1 żelazny kocioł kuchenny o pojemności 300 litr. na nowy niklowy. Rozpoczęto urządzenie centralnej łaźni lecznicowej.
6	**Orzesze** lecznica	115	88	Nieekonomiczne stare urządzenie własnej elektrowni unieruchomiono, przyłączając lecznicę do sieci elektrycznej Okręgowej Elektrowni w Ligocie Pszczyńskiej. Pozatem zakupiono nowy aparat i urządzenie rentgenowe dla diagnostyki i 1 aparat diatermiczny. Dla polepszenia nieodpowiedniej wody użytkowej postawiono aparat do odżeleźnienia.
7	**Rudzka Kuźnica** lecznica	286	220	Urządzono cieplarkę dla kwiatów. Wymieniono 2 żelazne kotły kuchenne o pojemnościach 250 i 300 litr. na nowe niklowe.
8	**Rybnik** lecznica	210	191	Wykonano prace malarskie w pawilonie i innych budynkach oraz naprawiono gruntownie kocioł parowy.

Liczba bieżąca	Rodzaj zakładu leczniczego	Ilość łóżek	Przeciętne obłożenie dzienne w roku 1928	Inwestycje, dokonane w roku sprawozdawczym w budynkach, instalacjach i inwentarzu
9	**Rydułtowy** lecznica	297	252	Odnowiono część pawilonu.
10	**Siemianowice** lecznica	274	198	Dokończono budowę drogi asfaltowej i dokończono odnowienie budynków, uszkodzonych przez górnictwo. Rozpoczęto urządzenie nowej łaźni centralnej. Wymieniono 1 żelazny kocioł kuchenny o pojemności 150 litr. na nowy kocioł niklowy. Pozatem zakupiono nową maszynę do prania. Zakupiono 1 uniwersalny stół operacyjny. Urządzenie medyczne skompletowano jedną dalszą lampą kwarcową.
11	**Tarnowskie Góry** lecznica	221	182	Nieekonomiczne stare urządzenie własnej elektrowni unieruchomiono, przyłączając lecznicę do miejskiej sieci elektrycznej. Wymieniono 1 żelazny kocioł kuchenny o pojemności 150 litr. na nowy niklowy. Zakupiono nowy aparat rentgenowy dla diagnostyki zamiast zużytego oraz zakupiono specjalną lampę operacyjną.
12	**Wodzisław** zakład przeciw-gruźliczy	212	122	Podwyższono komin kotłowni o ca. 10 m. Postawiono trzeci kocioł parowy, zapasowy. Zakupiono 1 lampę „Sollux".
13	**Goczałkowice** letnisko	107	73++	
14	**Jastrzębie-Zdrój** letnisko	98	88++	Zakupiono 1 lampę kwarcową i 1 lampę „Sollux".
15	**Dębieńsko** ambulatorjum	—	—	
	razem	3826+	2768++	

+) Powyższa liczba obejmuje tylko łóżka, rozmieszczone w salach chorych. Oprócz tego posiadają lecznice jeszcze zapasowe łóżka dla chorych w łącznej ilości 413.

++) Dane obłożenia dziennego w Goczałkowicach i Jastrzębiu odnoszą się do pory letniej, wobec czego też suma 2768 przedstawia przeciętne obłożenie dzienne w wszystkich lecznicach w porze letniej. To samo obłożenie w porze zimowej zmniejsza się tedy o 73 + 88 = 161 do liczby więc 2607.

Personel zatrudniony w lecznicach pod koniec roku 1928.

Lecznica	lekarze naczelni (kierujący)	lekarze asystenci	prakt. medyc. i aptekarze	administratorzy	sekretarze	pomocnicy biurowi	nadpielęgniarze	pielęgniarze	nadpielęgniarki	pielęgniarki	siostry zakonne	maszyniści, palacze, ślusarze	personel kuchenny	praczki i szwaczki	szorowaczki, robotnice	słudzy domowi portjerzy i t. d.	siły pomocnicze	razem
Bielszowice	1	2	—	1	—	6	2	13	—	3	—	5	6	5	9	5	—	58
Katowice klinika wewnętrzna	1	2	—	1	3	6	1	7	1	—	5	7	11	10	5	6	2	68
„ „ chirurgiczna	1	2	—	—	—	—	1	5	1	6	2	—	—	—	5	—	—	23
„ „ oczna	—	2	—	—	—	—	1	4	—	1	3	—	—	—	4	—	—	15
„ „ uszna	1	2	—	—	—	—	—	3	—	—	9	—	—	—	4	—	—	19
„ instytut bakterjologiczny	—	bakterj. 1	—	—	—	1	—	laborant 1	—	laborantki 2	—	—	—	—	2	—	—	7
„ składnica apteczna	—	—	aptek. 1	—	—	1	—	—	—	laborantka 1	2	—	—	—	2	—	—	7
Knurów	1	2	—	1	1	3	2	5	—	—	5	4	6	4	7	4	—	45
Królewska Huta	1	4	1	1	4	8	5	17	—	29	—	11	11	10	23	5	—	130
„ „ klinika dla kobiet	1	2	—	—	—	—	—	1	1	11	—	—	—	—	—	—	—	16
Mysłowice	1	2	—	1	2	3	2	15	—	4	—	4	5	5	10	6	—	60
Orzesze	1	1	—	1	—	2	1	4	—	2	—	1	4	3	2	1	—	23
Rudzka Kuźnica	1	2	—	1	1	4	2	12	—	—	7	5	6	5	7	3	—	56
Rybnik	1	2	—	1	1	3	1	5	1	1	12	5	6	5	6	3	—	53
Rydułtowy	1	2	—	1	1	4	2	9	—	3	3	6	7	4	7	3	—	53
Siemianowice	1	3	—	1	1	5	2	14	—	8	—	7	7	6	9	4	—	68
Tarnowskie Góry	1	2	1	1	—	5	2	8	—	3	6	5	6	5	8	2	—	55
Wodzisław	1	2	—	1	—	3	—	1	1	4	—	4	6	4	4	5	—	36
Jastrzębie-Zdrój letnisko+)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Goczałkowice letnisko+)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Ambulatorjum przy kopalni Dębieńsko	—	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	szofer 1	—	—	1	—	—	5
razem	15	36	prakt med. 2 aptek. 1	12	14	54	24	126	5	78	54	65	81	66	115	49	2	799

+) Podczas sezonu letniego t. j. od maja do września zatrudniały letniska:

Jastrzębie-Zdrój	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	4	3	2	—	—	12
Goczałkowice	—	—	—	1	—	1	—	—	1	freblan 6	—	—	4	2	2	—	—	17

Z tego personel administracyjno-biurowy i sanitarny był wydelegowany z Głównej Administracji względnie z lecznic, zaś personel techniczny i domowy został specjalnie przyjęty na czas sezonu.

b) Okręgi kuracyjne i lekarze okręgowi w roku 1928.

Okręg kuracyjny nr.	Miejsce zamieszkania lekarza okręgowego	Nazwisko	Uwagi
I	Lubliniec	Dr. Ratka	Zwolniony 31 VIII 1928 r. na własne życzenie.
	„	„ Szumer	Ustalony 1 IX 1928 r.
II	Tarnowskie Góry	„ Nawrotek	
	„ „	„ Pietrasiewicz	
	„ „	„ Hager	
	Strzybnica	„ Salicki	Ustalony 1 V 1928 r. Do 30 IV 1928 r. odbywał godziny przyjęć dwa razy w tygodniu lekarz asystent z lecznicy Spółki Brackiej Tarnowskie Góry.
	Radzionków	„ Witman	
	„	„ Pietrzykowski	
III	Wielkie Piekary	„ Mletzko	
	Szarlej	„ Płonka	
	„	„ Müller	Zwolniony 15 VIII 1928 r. na własne życzenie. Miejsca ponownie nie obsadzono.
IV	Siemianowice	„ Dadaczyński	
	„	„ Herman	
	„	„ Kilarski	Ustalony 15 XI 1928 r. na miejsce zwolnionego z dniem 31 XII 1926 r. Dr. Skuppego.
	Brzeziny	„ Kujawski	
	Michałkowice	„ Dluhosz	
V	Królewska Huta	„ Kluczniok	
	„ „	„ Widawski	
	„ „	„ Spyra	
	„ „	„ Urbanowicz	
	„ „	„ Hanke	
	„ „	„ Strzoda	
	„ „	„ Żółtowski	
	„ „	„ Ianiczek	
	Chorzów	„ Lex	
	„	„ Pruski	
	Hajduki Wielkie	„ Mierzowski	
	Świętochłowice	„ Krygier	
	„	„ Siwoń	
VI	Chropaczów	„ Sarnes	
	Orzegów	„ Mucha	
	Godula	R. S. Dr. Marzodko	Zmarł 16 VIII 1928 r.
	„	Dr. Kuna	Ustalony 10 XII 1928 r.
	Łagiewniki	„ Sobol	
	Lipiny	„ Bober	Zwolniony 30 VI 1928 r.
	„	„ Bukowy	Ustalony 1 VII 1928 r.
VII	Ruda	„ Dudzik	
	„	„ Dzieża	
	„	„ Zając	
VIII	Bielszowice	„ Ziaja	
	„	„ Galasiński	
	Nowy Bytom	„ Pieczka	
	Kochłowice	„ Wawrzynek	
	Nowawieś	„ Sosnierz	
	Kończyce	„ Zenneg	
IX	Katowice-Miasto 1	„ Hanke	
	„ „ 1	„ Knosała	
	„ „ 1	„ Wilimowski	
	„ Bogucice 3	„ Adamczyk	
	„ „ 3	„ Skupin	
	„ Załęże 4	„ Skiba	Przeniesiony 1 III 1928 r. na stanowisko lekarza naczelnego lecznicy Spółki Brackiej w Bielszowicach.
	„ „ 4	„ Kopczak	Ustalony 5 III 1928 r. Był poprzednio lekarzem-asystentem w lecznicy Spółki Brackiej w Tarnowskich Górach.

Okręg kuracyjny nr.	Miejsce zamieszkania lekarza okręgowego	Nazwisko	Uwagi
IX	Katowice-Załęże 4	Dr. Konieczny	Ustalony w roku 1927 r. Z powodu wyjazdu do Wiednia i Paryża rozpoczął służbę dopiero w maju 1928 r.
	„ -Dąb 5	„ Szczepański	
	Wełnowiec	„ Koehler	
X	Roździeń	„ Ogan	Przeniesiony 1 II 1928 r. na stanowisko lekarza naczelnego lecznicy brackiej w Knurowie.
	„	„ Spiller	Ustalony 1 II 1928 r. Był poprzednio lekarzem-asystentem w lecznicy brackiej w Mysłowicach.
	Szopienice	„ Marketon	Z powodu złączenia okręgu kuracyjnego XII z X pod nazwą Mysłowice-Janów, takowy składa się z następujących miejscowości: Mała-Dąbrówka, Mysłowice, Roździeń, Słupna, Szopienice, Dąbrówka, Dandówka, Jęzor, Modrzejów, Niwka, Sielce, Sosnowiec, Giszowiec, Janów, Murcki, Nikiszowiec i Wesoła.
	Dąbrówka-Mała	„ Hanus	
	Mysłowice	„ Obremba	
	„	„ Knapczyk	
	„	„ Gatzek	
	Janów	„ Sęczyk	
	„	„ Wowczak	
XI	Bieruń-Stary	„ Rybok	
XII	Giszowiec-Janów	—	Według uchwały Zarządu z dnia 24 II 1928 r. złączony z okręgiem X.
XIII	Pszczyna	„ Golus	
	„	„ Cichy	
XIV	Katowice-Ligota Pszczyńska 6	„ Majcher	Zmarł 25 XI 1928 r. Do końca roku miejsca tego jeszcze nie obsadzono.
	„ 6	„ Malinowski	
XV	Mikołów	R. S. Dr. Stein	
	„	Dr. Wientzek	
	„	„ Adamczewski	Ustalony 1 VII 1928 r. jako trzeci lekarz.
	Orzesze	„ Kalus	
	Tychy	R. S. Dr. Kornke	
XVI	Knurów	Dr. Pieczyk	Zwolniony 31 I 1928 r.
	„	„ Ogan	Ustalony 1 II 1928 r.
XVII	Rybnik	„ Fabian	
	„	„ Pasternak	
	„	„ Miedniak	
	Kopalnia Ema	„ Budniok	
XVIII	Żary	„ Neukirch	Miejscowość Wisła Mała, która należała do 30 IV 1928 r. do okręgu kuracyjnego XIII (Pszczyna), przydzielona została do okręgu kuracyjnego XVIII.
	Pawłowice	R. S. Dr. Szeja	
XIX	Wodzisław	Dr. Mende	Do okręgu kuracyjnego XIX Wodzisław-Jastrzęb przydzielono z powodu osiedlenia się lekarza w Zebrzydowicach (powiat cieszyński), miejscowości: Zebrzydowice, Kończyce-Małe, Pruchna i Marklowice Górne pow. cieszyńskiego.
	„	„ Dubiel	
	Jastrzębie-Zdrój	„ Typrowicz	
	Zębrzydowice Śląsk Cieszyński	„ Niebroj	Ustalony 1 I 1928 r.
XX	Rydułtowy	R. S. Dr. Nepilly	
	„	Dr. Dadaczyński	
	Pszów	„ Lamża	
XXI	Czerwionka	„ Dziedzitz	
	„	„ Lisiecki	
XXII	Brzezinka	„ Tyszka	
XXIII	Przyszowice	„ Letocha	
XXIV	Bobrowniki	„ Starzycki	

w końcu 1928 r. razem 86 lekarzy okręgowych

na początku roku „ 85 „ „

Lekarze specjaliści:

Miejsce zamieszkania lekarza	Nazwisko	Uwagi
Królewska Huta	Dr. Mirecki	Choroby oczu
„ „	„ Sianowski	„ uszu, nosa i gardła
Katowice-Miasto 1	„ Hlond	„ płciowe i skórne
Rybnik	„ Pietrzykowski	„ uszu, nosa i gardła
„	„ Paryzek	„ oczu
razem	5	

Stawka odszkodowania dla lekarzy okręgowych za leczenie osób uprawnionych do kuracji nie została zmieniona i wynosiła przez cały rok7,80 zł, zaś za pomoc przy porodach 33,— zł. Dla obliczenia odszkodowania miarodajne były liczby obowiązujące od 1 czerwca 1927 r., mianowicie:

członków żonatych	55 788
inwalidów	18 212
wdów	15 523
sierot pełnych	1 082
razem	90 605

c) Kliniki dentystyczne i leczenie dentystyczne w okręgach.

Frekwencja w klinikach dentystycznych podniosła się w roku 1928 o 25%, ilość sesji o 30% w porównaniu do roku poprzedniego. Wskutek tego otworzono nową klinikę dentystyczną w Knurowie i usamodzielniono kliniki dentystyczne w Rydułtowach i Mysłowicach. W związku z tem przyjęto 2 nowych lekarzy dentystów. Spółka Bracka posiadała na końcu roku 8 klinik dentystycznych i 9 lekarzy dentystów a mianowicie:

1. Królewska Huta od 1 II 1928 r. 1 lekarz-dentysta z 2 asystentami. W Królewskiej Hucie znajduje się centrala i laboratorjum techniczne.
2. Katowice do 30 XI 1928 r. 1 lekarz-dentysta z 1 asystentem; ekspozytura w Mysłowicach. Od 1 XII 1928 r. bez asystenta.
3. Mysłowice do 30 XI 1928 r. czynne 3 dni w tygodniu, od 1 XII 1928 r. stale.
4. Rybnik 1 lekarz-dentysta z 1 asystentem do 31 I 1928 r., od 1 II 1928 r. bez asystenta; ekspozytura w Rydułtowach do 31 I 1928 r.
5. Rydułtowy z ekpozyturą w Knurowie do 30 IX 1928 r. czynne 4 dni w tygodniu, od 1 X 1928 r. czynne 3 dni.
6. Knurów od 1 II 1928 r. do 30 IX 1928 r. 2 dni, od 1 X 1928 r. trzy dni w tygodniu czynne.
7. Siemianowice 1 lekarz-dentysta.
8. Bielszowice 1 lekarz-dentysta.

Kliniki te są wszystkie umieszczone w lecznicach brackich. Oprócz tego członkowie Spółki Brackiej mają sposobność do korzystania przy chorobach ust i zębów z pomocy zakontraktowanych lekarzy, dentystów i techników dentystycznych. Zakontraktowani są

w Tarnowskich Górach	1 lekarz-dentysta	
w Mikołowie	„ „ „	1 technik dentystyczny
w Wodzisławiu		„ „ „
w Szarleju		„ „ „
w Brzezinach		„ „ „
w Orzegowie		„ „ „
w Pszczynie		„ „ „
w Pszowie		„ „ „

W klinikach dentystycznych frekwencja pacjentów była następująca:

	nowych pacjentów		razem nowych pacjentów	ilość sesji		ogólna ilość sesji
	członków	osób z rodzin członków		członków	osób z rodzin członków	
Królewska Huta	3 820	2 682	6 502	11 349	9 300	20 649
Katowice	2 164	1 150	3 314	8 177	4 987	13 164
Mysłowice	1 217	895	2 112	4 075	3 278	7 353
Rybnik	1 400	1 130	2 530	4 319	3 547	7 866
Rydułtowy	805	785	1 590	2 453	2 645	5 098
Knurów	551	534	1 085	1 520	1 582	3 102
Siemianowice	1 512	1 259	2 771	4 989	3 663	8 652
Bielszowice	1 503	838	2 341	4 144	2 238	6 382
razem	12 972	9 273	22 245	41 026	31 240	72 266

U zakontraktowanych lekarzy-dentystów względnie dentystów leczyło się:

	5 570	3 889	9 459	15 414	10 640	26 054
razem	18 542	13 162	31 704	56 440	41 880	98 320

W brackich klinikach dentystycznych wykonano w roku sprawozdawczym:

	zatrucia miazgi		amputacje lub ekstrakcje koron		leczenia korzenia		wypełnienia korzenia		plomby		ekstrakcje		injekcje		usunięcia osadu	
		razem		razem		razem		razem		razem		razem		razem		razem
Królewska Huta członków	1116	1864	804	1255	1363	2255	958	1587	1475	2706	3153	7108	1908	4317	73	128
osób z rodzin członków	748		451		892		629		1231		3955		2409		55	
Katowice członków	696	1004	702	1017	2132	3447	998	1677	2380	4232	2079	3914	874	1521	241	322
osób z rodzin członków	308		315		1315		679		1852		1835		647		81	
Mysłowice członków	393	624	354	553	1552	2644	451	722	1773	3295	1216	2734	556	1181	156	174
osób z rodzin członków	231		199		1092		271		1522		1518		625		18	
Rybnik członków	661	1094	392	645	1289	2272	539	966	1079	2064	1094	2905	518	1057	219	365
osób z rodzin członków	433		253		983		427		985		1811		539		146	
Rydułtowy członków	402	758	322	634	429	839	274	578	530	1262	654	1753	334	703	52	81
osób z rodzin członków	356		312		410		304		732		1089		369		29	
Knurów członków	222	448	161	301	190	439	149	340	304	649	587	1525	250	560	25	61
osób z rodzin członków	226		140		249		191		345		938		310		36	

	zatrucia miazgi		amputacje lub ekstrakcje koron		leczenia korzenia		wypełnienia korzenia		plomby		ekstrakcje		injekcje		usunięcia osadu	
		razem		razem		razem		razem		razem		razem		razem		razem
Siemianowice członków	307	428	551	833	1153	1771	387	615	1027	1681	1191	3099	939	2060	17	25
osób z rodzin członków	121		282		618		228		654		1908		1121		8	
Bielszowice członków	647	931	390	562	762	1172	701	1011	1113	1676	1018	2064	861	1557	192	245
osób z rodzin członków	284		172		410		410		563		1046		696		53	
członków	4444	7151	3676	5800	8870	14 839	4457	7596	9681	17 565	11002	25102	6240	12 956	975	1401
osób z rodzin członków	2707		2124		5969		3139		7884		14100		6716		426	

Oprócz powyższych czynności w wszystkich klinikach dentystycznych wykonywano mniejsze zabiegi jak naprzykład leczenie przetoków, incyzje, tamponowania, dłutkowania przy zawiłych ekstrakcjach i t. p., o ile zachodziła potrzeba. Ekstrakcje robiono w zwykłych wypadkach za pomocą injekcji. Jeżeli liczba ekstrakcji w porównaniu do liczby injekcji przedstawia się znacznie wyższą, to polega to na tem, że przez jedną injekcję znieczulano kilka zębów. W centrali zachodziły 4 fraktury szczęk, które leczono za pomocą szyn metalowych i protez kauczukowych. Liczba ekstrakcji była bardzo wysoka; uderza to szczególnie u osób z rodzin członków. Tłumaczy się to tem, że

1. u dzieci usuwano zęby mleczne, nie nadające się do plombowania,
2. u żon członków, chcących otrzymać sztuczne uzębienia, trzeba było usuwać liczne korzenie.

Plomby cementowe i miedziane robiono bezpłatnie. Na życzenie pacjenta robiono za dopłatą własnych kosztów plomby silikatowe (tak zwane porcelanowe i srebrne). Tu wypada nadmienić, że pacjenci w okolicach, w których oprócz zarobku z pracy zawodowej w przemyśle mają jeszcze pewne dochody z gospodarstwa rolnego, zażądali znacznie więcej plomb za dopłatą niż w okolicach czysto przemysłowych. Tak n. p. w Rydułtowach na 793 plomb zwykłych przypada 469 za dopłatą (stosunek niezupełnie 2 : 1) podczas gdy w Królewskiej Hucie na 2557 zwykłych plomb było za dopłatą tylko 149 (stosunek 16 : 1).

W roku 1928 zrobiono w poszczególnych klinikach plomb:

	cementowych			miedzianych			silikatowych za dopłatą			srebrnych			wszystkich plomb razem
	dla członków	dla osób z rodzin członków	razem	dla członków	dla osób z rodzin członków	razem	dla członków	dla osób z rodzin członków	razem	dla członków	dla osób z rodzin członków	razem	
Królewska Huta	476	677	1 153	943	461	1 404	18	40	58	38	53	91	2 706
Katowice	1 573	1 361	2 934	642	304	946	28	99	127	137	88	225	4 232
Mysłowice	1 201	1 147	2 348	505	239	744	15	80	95	52	56	108	3 295
Rybnik	651	584	1 235	98	14	112	81	173	254	249	214	463	2 064
Knurów	104	108	212	88	60	148	58	130	188	54	47	101	649
Siemianowice	611	388	999	312	107	419	47	114	161	57	45	102	1 681
Bielszowice	569	339	908	443	140	583	36	50	86	65	34	99	1 676
Rydułtowy	160	287	447	228	118	346	68	234	302	74	93	167	1 262
razem	5 345	4 891	10 236	3 259	1 443	4 702	351	920	1 271	726	*630	1 356	17 565

W laboratorjum technicznem w Królewskiej Hucie wyrabiano sztuczne uzębienia i inne prace techniczne dla wszystkich klinik dentystycznych. Pracowało tu przeciętnie 6—7 techników i dwuch uczni. Robiono szczęki z metalu, kauczuku, mostki, korony, naprawy szczęk i szyny przy frakturach.

Na wykonanie 1424 szczęk, 501 napraw, 561 koron, 139/482 mostków spotrzebowano materjału:

zębów platyn.	552	sztuk
„ zwykłych	6 492	„
„ diatorycznych	5 630	„
kauczuku	107	pudełek
wosku	57	„
sprężyn	164	garniturów
haczyków	2 530	sztuk
ssawek	1 044	„
blachy sztucznej	9	płyt
metalu do lania	2 250	gr.

W poszczególnych klinikach dentystycznych wydano:

	napraw			nowych szczęk			zębów			koron			mostków z częściami		
	dla członków	dla osób z rodzin członków	razem	dla członków	dla osób z rodzin członków	razem	dla członków	dla osób z rodzin członków	razem	dla członków	dla osób z rodzin członków	razem	dla członków	dla osób z rodzin członków	razem
Królewska Huta	135	39	174	164	270	434	1 590	2 928	4 518	44	27	71	47/199	28/87	75/286
Katowice	23	8	31	161	126	287	1 323	1 187	2 510	15	7	22	8/25	2/15	10/40
Mysłowice	6	11	17	76	48	124	613	447	1 060	15	4	19	2/5	4/21	6/26
Rybnik	49	24	73	95	149	244	891	1 413	2 304	32	30	62	18/45	2/2	20/47
Knurów	—	2	2	—	—	—	—	4	4	2	2	4	—	—	—
Siemianowice	30	15	45	65	112	177	614	1 019	1 633	39	19	58	19/56	—	19/56
Bielszowice	38	15	53	38	45	83	305	407	712	32	11	43	9/27	—	9/27
razem	281	114	395	599	750	1 349	5 336	7 405	12 741	179	100	279	103/357	36/125	139/482

Poniżej podajemy w sposób graficzny frekwencję klinik z całego roku oraz ich przeciętną dzienną frekwencję. Pola białe wykresów oznaczają członków, pola cieniowane osoby z rodzin członków.

1. Ilość nowych pacjentów.

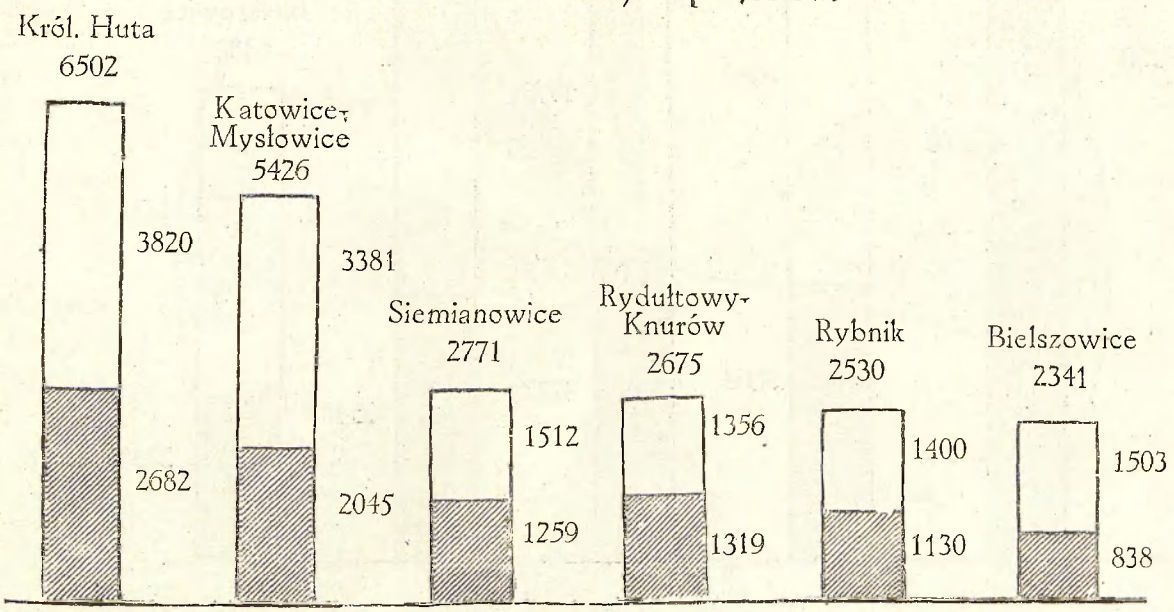

2. Ilość sesji.

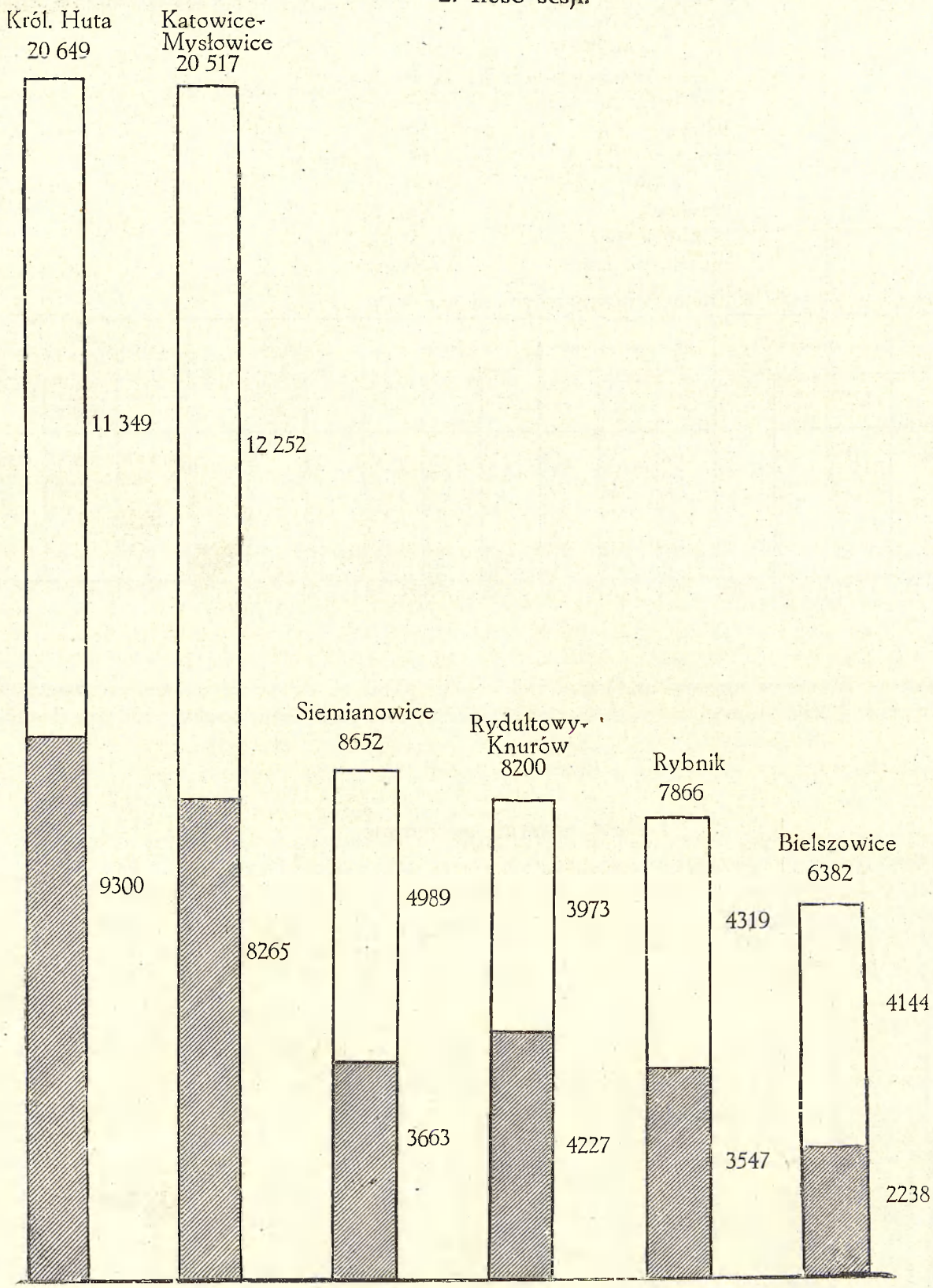

3. Przeciętna dzienna ilość nowych pacjentów licząc na rok 300 dni pracy.

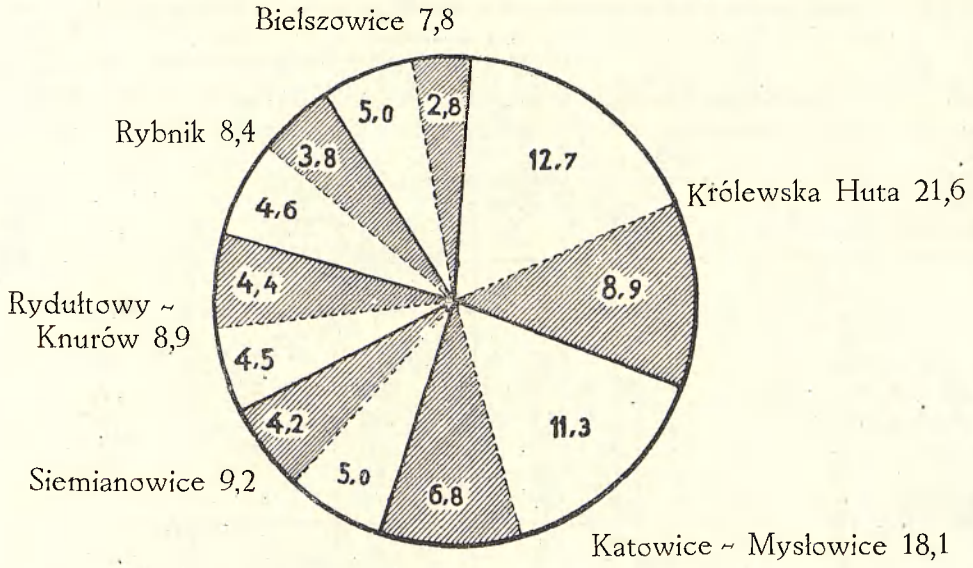

4. Przeciętna ilość dziennych sesji.

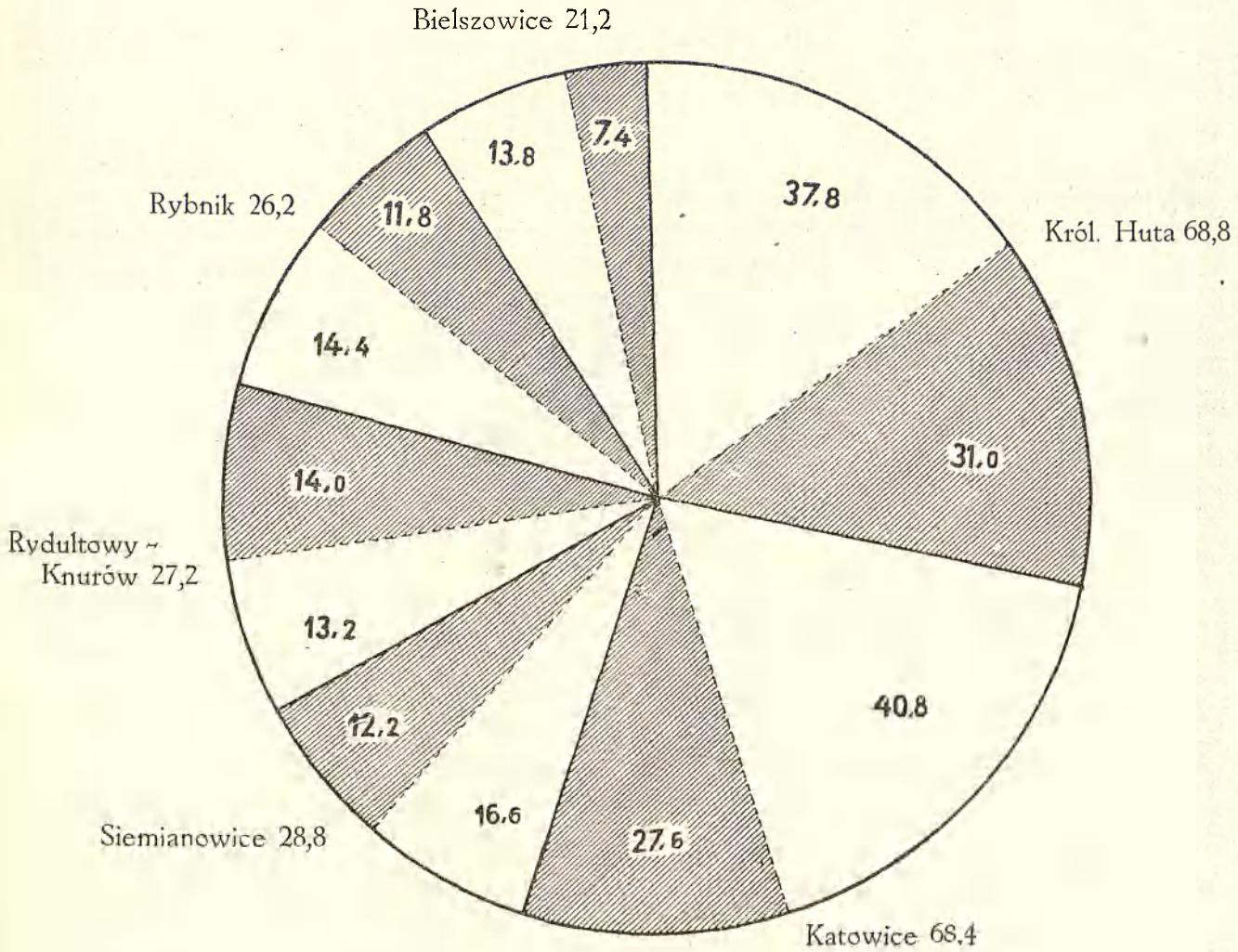

V Zakłady brackie i ich załogi.

Rodzaj i ilość zakładów brackich oraz stan ich załóg na końcu roku 1928 r.

Rodzaj zakładów	Ilość zakładów	Załoga zakładów				wogóle
		mężczyzn		kobiet		
		dorosłych	młodocianych	dorosłych	młodocianych	
Kopalnie węgla kamiennego	42	80 642	182	2 354	1	83 179
„ rudy i łomy dolomitu	2	186	2	83	—	271
„ ołowiu i srebra	1	2 380	2	383	—	2 765
„ cynku	6	2 110	10	722	4	2 846
Huty	2	6 681	157	153	—	6 991
Zakłady poboczne	1	59	—	2	—	61
razem	54	92 058	353	3 697	5	96 113
wobec	57	85 268	271	3 770	10	89 319
na początku roku 1928, to znaczy, że w przeciągu roku 1928 zaszły zmiany o		— 5,3%	+ 8%	+ 30,2%	— 1,9%	— 50%	+ 7,6%

Zarobek taryfowy na 1 dniówkę wynosił:

	dla rębacza na filarach średnich zł	dla 25-letniego ciskacza zł	dla 25-letniej robotnicy zł	dodatek socjalny na żonę zł	dodatek socjalny na dziecko zł
od 16 września 1927 r.	9,67	6,23	3,76	0,15	0,24
„ 1 „ 1928 r.	10,06	6,70	4,08	0,16	0,26

Cena węgla (dla potrzeb krajowych) wynosiła:

	za 1 tonnę węgla		
	kostkowego zł	niesortowanego zł	miałkiego zł
od 20 lipca 1926 r.	32,60	25,30	11,10
„ 16 kwietnia 1928 r.	36,—	27,90	12,30
„ 16 września 1928 r.	—	—	13,—
„ 16 października 1928 r.	37,—	28,70	13,40

Przegląd załogi poszczególnych zakładów brackich.

Liczba bieżąca	Zakłady brackie	Członkowie																			
		Kasy Chorych																Kasy Pensyjnej			
		Członkowie poniżej 16 lat				Członkinie poniżej 16 lat				Członkowie ponad 16 lat				Członkinie ponad 16 lat							
		I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
		kwartał				kwartał				kwartał				kwartał				kwartał			
A	Kopalnie węgla kamiennego.																				
1	Anna	22	18	13	19	—	—	—	—	2 872	2 885	2 955	3 038	36	55	69	60	2 483	2 500	2 527	2 597
2	Andaluzja	—	—	1	2	—	—	—	—	748	755	803	1 012	24	24	22	27	705	697	748	928
3	Aleksander	4	4	5	4	—	—	—	—	962	996	1 009	1 054	81	89	99	98	767	809	822	869
4	Błogosławieństwo Boże	2	2	1	2	—	—	—	—	1 928	1 883	2 037	2 153	84	82	92	86	1 786	1 758	1 878	2 006
5	Blücher	1	1	4	5	—	—	—	—	1 834	1 870	1 890	1 934	60	60	62	65	1 682	1 715	1 759	1 784
6	Bielszowice	1	1	2	2	—	—	—	—	1 178	1 159	1 157	1 169	15	17	17	16	1 152	1 146	1 144	1 154
7	Charloty	3	3	2	2	—	—	—	—	2 738	2 647	2 570	2 565	13	27	25	33	2 247	2 199	2 142	2 154
8	Dębieńsko włącznie koksowni	3	5	4	4	—	—	—	—	2 494	2 456	2 560	2 816	56	57	60	59	2 190	2 155	2 227	2 443
9	Donnersmarck	8	5	7	8	—	—	—	—	1 010	1 100	1 189	1 257	27	31	30	33	928	1 021	1 115	1 176
10	Ema	4	4	—	2	—	—	—	—	2 505	2 665	2 767	2 696	41	55	15	51	2 154	2 232	2 228	2 213
	„ koksownia	1	1	—	—	1	1	1	1	600	620	595	600	8	8	9	8	501	525	508	509
11	Ewa	—	—	—	1	—	—	—	—	35	39	44	37	3	2	2	2	19	18	19	17
12	Eminencja	2	5	2	3	—	—	—	—	1 008	1 046	1 093	1 132	41	44	43	42	870	923	938	976
13	Ferdynand	7	15	11	9	—	—	—	—	2 367	2 388	2 470	2 590	61	60	61	55	2 111	2 140	2 218	2 344
14	Florentyna	6	5	—	3	—	—	—	—	1 669	1 667	1 763	1 764	90	89	93	83	1 469	1 483	1 536	1 549
15	Fryderyk+)	—	—	—	—	—	—	—	—	9	9	9	9	1	1	1	1	6	6	6	6
16	Giesze	4	3	3	—	—	—	—	—	5 709	5 691	5 596	5 557	219	224	239	250	5 425	5 433	5 332	5 340
17	Gothard	43	31	24	21	—	—	—	—	1 612	1 615	1 754	1 818	68	74	79	80	1 472	1 446	1 576	1 620
18	Godula	1	1	1	3	—	—	—	—	1 221	1 293	1 291	1 459	37	39	38	38	1 125	1 180	1 186	1 338
19	Hohenlohe, Fanny i administracja generalna	—	1	—	—	—	—	—	—	604	562	556	571	9	9	8	8	510	453	463	480
20	Hoym Laura	8	3	3	7	—	—	—	—	1 949	1 756	1 541	1 690	143	148	113	113	1 622	1 597	1 423	1 520
21	Hugona	4	2	—	—	—	—	—	—	1 370	1 354	1 315	1 391	49	48	48	48	1 310	1 301	1 259	1 338
22	Hrabina Laura	1	3	5	4	—	—	—	—	1 130	1 165	1 267	1 351	91	120	122	109	1 095	1 160	1 251	1 340
23	Huta Laura i Szyby Richtera	1	1	1	2	—	—	—	—	3 599	3 597	3 708	3 691	149	146	147	141	3 357	3 354	3 458	3 446
24	Jerzy	3	—	—	—	—	—	—	—	1 078	751	525	114	28	28	27	1	940	663	459	79
25	Knurów	3	2	2	—	—	—	—	—	1 545	1 554	1 564	1 617	13	12	12	11	1 479	1 489	1 500	1 493
	i koksownia	1	2	3	2	—	—	—	—	503	594	571	544	3	3	3	3	475	571	540	515
26	Król i Dyrekcja Generalna	6	4	5	6	—	1	—	—	4 290	4 316	4 297	4 307	111	110	108	122	3 592	3 590	3 559	3 547
27	Karol+)	—	—	—	—	—	—	—	—	44	40	38	37	9	8	8	12	44	40	39	42
28	Kleofas	5	6	6	7	—	—	—	—	2 812	2 770	2 706	2 670	76	75	73	69	2 437	2 422	2 355	2 321
29	Litandra	—	—	—	—	—	—	—	—	956	949	971	1 039	16	15	16	15	849	866	872	947
30	Matylda	5	5	5	3	—	—	—	—	2 133	2 124	2 108	2 133	69	70	70	70	1 894	1 885	1 878	1 883
31	Maks	—	—	—	1	—	—	—	—	1 999	2 018	2 217	2 440	49	62	63	70	1 788	1 818	1 760	2 225
32	Mysłowice	8	10	15	14	—	—	—	—	3 404	3 492	3 577	3 541	171	65	63	66	3 106	3 127	3 198	3 161
33	Nowa Przemsza +)	—	—	—	—	—	—	—	—	11	17	16	14	1	1	1	1	7	11	10	8
34	Nowa Przemsza odkrywka firma Walczyk	—	—	—	—	—	—	—	—	6	10	10	16	3	—	5	8	9	10	15	20
35	Nowa Przemsza odkrywka Bracia Ligendza	—	—	—	—	—	—	—	—	15	22	22	27	8	13	11	8	18	30	28	30
36	Niemcy	8	7	11	7	—	—	—	—	2 057	1 987	2 016	2 028	45	45	45	44	1 787	1 701	1 686	1 705
37	Pokój	2	2	2	1	—	—	—	—	1 743	1 732	1 774	1 853	94	95	99	101	1 659	1 648	1 675	1 745
38	Polska	—	—	—	—	—	—	—	—	80	89	137	169	1	—	1	—	61	74	112	145
39	Radzionków	—	—	—	—	—	—	—	—	1 356	1 276	1 268	1 437	29	28	27	26	1 207	1 144	1 107	1 243
40	Römer	—	—	1	1	—	—	—	—	1 902	1 911	1 935	2 227	16	17	29	15	1 762	1 754	1 802	2 097
41	Śląsk	18	16	27	29	—	—	—	—	1 783	1 791	1 789	1 772	54	48	51	51	1 548	1 509	1 483	1 478
42	Waleska	2	3	2	2	—	—	—	—	612	597	583	669	53	52	47	46	523	511	493	581
43	Wujek	—	—	1	2	—	—	—	—	2 654	2 583	2 339	2 638	75	76	68	75	2 460	2 370	2 126	2 418
44	Wawelielektr. Mikołaj	2	3	1	—	—	—	—	—	2 604	2 592	2 647	2 797	20	19	19	16	2 345	2 398	2 456	2 581
45	Wolfgang i koksownia	2	3	4	4	—	—	—	—	2 535	2 679	3 186	3 199	18	19	31	18	2 234	2 325	2 785	2 806
	A. razem:	191	177	174	182	1	2	1	1	77 273	77 112	78 235	80 642	2368	2370	2371	2354	69 210	69 207	69 701	72 217

+) Unieruchomiona.

Biblioteka Śląska

Liczba bieżąca	Zakłady brackie	Członkowie																			
		Kasy Chorych																Kasy Pensyjnej			
		Członkowie poniżej 16 lat				Członkinie poniżej 16 lat				Członkowie ponad 16 lat				Członkinie ponad 16 lat							
		I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
		kwartał				kwartał				kwartał				kwartał				kwartał			
B	**Kopalnie rudy żelaznej, łomy dolomitu.**																				
1	Kamieniołom Blachówka	—	—	—	—	—	—	—	—	103	102	63	59	90	92	68	57	136	134	92	79
2	Bobrowniki	—	3	4	2	—	—	—	—	129	135	138	127	27	25	28	26	99	105	102	97
	B razem	—	3	4	2	—	—	—	—	232	237	201	186	117	117	96	83	235	239	194	176
C	**Kopalnie ołowiu i srebra.**																				
1	Biały Szarlej i Samuelsglück	1	1	2	2	—	—	—	—	2355	2373	2483	2380	488	450	381	383	2571	2538	2560	2461
D	**Kopalnie cynku.**																				
1	Brzozowice	3	2	3	5	2	1	4	4	1040	645	644	618	39	298	297	222	913	849	853	763
2	Cecylja, kop.	—	—	—	—	—	—	—	—	573	575	506	476	31	31	30	33	600	568	492	477
	płóczka	—	—	—	1	—	—	—	—	166	144	122	139	205	201	197	190	334	323	307	307
	Jenny Otto, płóczka	—	—	—	—	—	—	—	—	6	4	4	2	—	—	—	—	2	2	2	—
3	Kristian Kraft	1	—	—	—	—	—	—	—	86	86	78	74	2	2	2	2	86	86	78	75
4	Nowa Helena	2	3	4	4	3	1	1	—	638	786	763	766	234	198	203	273	772	855	837	912
5	Olga+)	—	—	—	—	—	—	—	—	58	—	—	—	—	—	—	—	53	—	—	—
6	Paulina	—	—	—	—	—	—	—	—	21	17	30	23	2	2	2	2	19	5	29	22
7	Szarlejskie Towarzystwo budowli podziemnych	—	—	—	—	—	—	—	—	12	12	12	12	—	—	—	—	9	9	9	9
	D razem	6	5	7	10	5	2	5	4	2600	2269	2159	2110	513	732	731	722	2788	2697	2607	2565
E	**Huta stalu i żelaza**																				
1	Huta Król	111	123	144	149	1	1	1	—	5259	5397	5749	6056	134	161	140	137	4592	4703	5006	5295
F	**Huta ołowiu i srebra.**																				
1	Strzybnica	3	4	9	8	—	—	—	—	551	571	613	625	17	17	17	16	513	527	554	554
G	**Zakłady**																				
1	**Wodociąg.**	—	—	—	—	—	—	—	—	59	59	58	59	4	2	2	2	57	55	55	55

+) Unieruchomiona.

VI Ubezpieczenie na wypadek choroby.

(Kasa Chorych)

Ubezpieczonych było przeciętnie:

	mężczyzn dorosłych	mężczyzn młodocianych	kobiet dorosłych	kobiet młodocianych	razem
w roku 1928	89 343	330	4 222	6	
	89 673		4 228		93 901
„ „ 1927	87 660		4 527		92 187

Zwolnienie od obowiązku ubezpieczenia na wypadek choroby celem dalszego zatrudnienia względnie podjęcia pracy w zakładach brackich nastąpiło w trzech wypadkach.

W czerwcu 1928 r. przy **sześciu** stopniach zarobkowych należało z ubezpieczonych (włącznie zatrudnionych w Administracji Spółki Brackiej):

	do Kasy Chorych	a mianowicie do stopnia zarobkowego I	II	III	IV	V	VI
mężczyzn dorosłych	88 612	264	860	3 925	13 626	15 585	54 352
„ młodocianych	318	300	13	4	1	—	—
kobiet dorosłych	4 326	501	1 953	1 469	189	65	149
„ młodocianych	5	4	1	—	—	—	—
razem	93 261	1 069	2 827	5 398	13 816	15 650	54 501
czyli	—	1,2%	3,0%	5,8%	14,8%	16,8%	58,4%

W końcu roku sprawozdawczego przy **siedmiu** stopniach zarobkowych należało z ubezpieczonych (włącznie zatrudnionych w Administracji Spółki Brackiej):

	do Kasy Chorych	a mianowicie do stopnia zarobkowego I	II	III	IV	V	VI	VII
mężczyzn dorosłych . .	92 656	219	569	3 152	9 857	14 013	29 055	35 791
„ młodocianych	358	334	14	7	3	—	—	—
kobiet dorosłych	4 134	303	1 647	1 617	328	35	71	133
„ młodocianych . .	7	7	—	—	—	—	—	—
razem	97 155	863	2 230	4 776	10 188	14 048	29 126	35 924
czyli	—	0,9%	2,3%	4,9%	10,5%	14,4%	30,0%	37,0%

W opiece lekarskiej wskutek zachorowania, połączonego z niezdolnością do pracy, znajdowało się:

w własnych lecznicach (z przyjęciem do nich)	wskutek wypadku na początku roku	wskutek wypadku w przeciągu roku	wskutek choroby na początku roku	wskutek choroby w przeciągu roku	razem	w przeciągu roku ubyło chorych wskutek śmierci	spensjonowania	polepszenia	wyzdrowienia	w kuracji pozostało na końcu roku wskutek wypadku	wskutek choroby	razem	choroby trwały wskutek wypadku ogółem dni	wskutek choroby ogółem dni	wskutek wypadku dni z pobieraniem zasiłku chorego	wskutek choroby dni z pobieraniem zasiłku chorego
członków	667	10 328	1 085	+)22 473	34 553	395	336	3 799	27 945	32 475	749	1 329	2 078	276 317	513 994	259 731	505 289
członkiń	15	103	59	+)848	1 025	22	28	132	785	967	7	51	58	3 808	22 283	3 734	21 858
razem	682	10 431	1 144	23 321	35 578	417	364	3 931	28 730	33 442	756	1 380	2 136	280 125	536 277	263 465	527 147
żon członków	—	—	98	2 354	2 452	—	—	—	2 370	2 370	—	82	82	—	47 299	—	—
dzieci członków	—	—	60	1 618	1 678	—	—	—	1 625	1 625	—	53	53	—	37 295	—	—
inwalidów	—	—	23	386	409	—	—	—	394	394	—	15	15	—	9 502	—	—
żon inwalidów	—	—	12	179	191	—	—	—	187	187	—	4	4	—	3 657	—	—
dzieci inwalidów	—	—	8	75	83	—	—	—	78	78	—	5	5	—	1 921	—	—
wdów	—	—	16	163	179	—	—	—	169	169	—	10	10	—	3 711	—	—
sierot	—	—	7	106	113	—	—	—	109	109	—	4	4	—	2 404	—	—
obcych chorych	—	—	147	1 746	1 893	—	—	—	1 773	1 773	—	120	120	—	58 708	—	—
razem	—	—	371	6 627	6 998	—	—	—	6 705	6 705	—	293	293	—	164 497	—	—
wogóle	682	10 431	1 515	29 948	42 576	417	364	3 931	35 435	40 147	756	1 673	2 429	280 125	700 774	263 465	527 147
	11 113		31 463											980 899		790 612	

Przypadało więc w lecznicach:

	na jedno zachorowanie++) wskutek wypadku członków	dni choroby	dni pobierania zasiłku chorego	wskutek choroby członków	dni choroby	dni pobierania zasiłku chorego	na jednego członka wskutek wypadku zachorowań	dni choroby	dni pobierania zasiłku chorego	na jeden dzień kalendarzowy dni choroby (t. j. przeciętna liczba chorych) wskutek wypadku	choroby	na 100 członków przeciętnie każdorazowo chorych wskutek wypadku	choroby	dni choroby na jedno zachorowanie++) jednej osoby z rodziny członków	pensjonistów	jednego obcego chorego
u członków	8,72	26,9	25,2	4,01	23,0	22,6	0,11	3,1	2,9	0,25	5,7	5,6	757	1 408	0,84	1,57
„ członkiń	39,51	35,6	34,9	4,96	26,1	25,6	0,02	0,9	0,9	0,20	5,3	5,2	10	61	0,24	1,44
razem	9,03	26,9	25,3	4,05	23,1	22,7	0,11	3,0	2,8	0,25	5,7	5,6	767	1 469	0,82	1,56

W rewirze leczono chorych z niezdolnością do pracy:

	wskutek wypadku na początku roku	wskutek wypadku w przeciągu roku	wskutek choroby na początku roku	wskutek choroby w przeciągu roku	razem	w przeciągu roku wskutek śmierci	spensjonowania	ubyło chorych wskutek polepszenia	wyzdrowienia	razem	w kuracji pozostało na końcu roku wskutek wypadku	choroby	razem	choroby trwały wskutek wypadku ogółem dni	choroby ogółem dni	wypadku dni z pobieraniem zasiłku chorego	choroby dni z pobieraniem zasiłku chorego
w rewirze w lecznicach własnych (bez przyjęcia do nich):																	
członków	166	3 185	219	6 390	9 960	10	95	1 340	8 030	9 475	222	263	485	55 744	96 108	52 272	94 038
członkiń	—	25	11	266	302	—	2	124	170	296	2	4	6	522	4 780	522	4 433
razem	166	3 210	230	6 656	10 262	10	97	1 464	8 200	9 771	224	267	491	56 266	100 888	52 794	98 471
w rewirze u lekarzy okręgowych:																	
członków	1	57	139	+) 9 972	10 169	2	—	—	10 112	10 114	6	49	55	365	111 854	365	108 924
członkiń	—	1	3	+) 187	191	—	—	—	190	190	1	—	1	8	2 188	8	2 092
razem	1	58	142	10 159	10 360	2	—	—	10 302	10 304	7	49	56	373	114 042	373	111 016
wogóle	167	3 268	372	16 815	20 622	12	97	1 464	18 502	20 075	231	316	547	56 639	214 930	53 167	209 487

+) W tem u członków 1 072, u członkiń 11 wypadków, leczonych wpierw przez lekarzy okręgowych a przekazanych później do lecznic, liczonych wobec tego w rubryce „w lecznicach“ jakoteż w rubryce „w rewirze“.

++) Zachorowania, datujące się z roku poprzedniego, oraz zachorowania, trwające jeszcze w końcu roku sprawozdawczego, liczono po 50%.

Według tego przypadało w **rewirach**:

	na jedno zachorowanie++) wskutek wypadku: członków	dni choroby	dni pobierania zasiłku chorego	wskutek choroby: członków	dni choroby	dni pobierania zasiłku chorego
w rewirze w lecznicach własnych						
członków	28,40	17,7	16,6	14,08	15,1	14,8
członkiń	176,17	21,7	21,7	15,66	17,7	16,4
razem	29,52	17,7	16,6	14,15	15,2	14,8
w rewirze u lekarzy okręgowych						
członków	1 630,42	6,6	6,6	8,79	11,2	10,9
członkiń	4 228,00	8,0	8,0	22,37	11,6	11,1
razem	1 676,80	6,7	6,7	9,20	11,2	10,9
wogóle	29,01	17,5	16,4	5,57	12,8	12,4

Ogółem znajdowało się w kuracji w lecznicach i w rewirach członków Kasy Chorych, niezdolnych do pracy:

	na początku roku	w przeciągu roku	razem	w przeciągu roku ubyło chorych wskutek: śmierci	spensjonowania	polepszenia	wyzdrowienia	w kuracji pozostało na końcu roku	choroby trwały: ogółem dni	dni z pobieraniem zasiłku chorego
członków	2 277	+)51 333	53 610	407	431	5 139	45 015	2 618	1 054 382	1 020 619
członkiń	88	+) 1 419	1 507	22	30	256	1 134	65	33 589	32 647
razem:	2 365	52 752	55 117	429	461	5 395	46 149	2 683	1 087 971	1 053 266
innych chorych w lecznicach:	371	6 627	6 998	—	—	—	6 705	293	164 497	—

Wedle powyższego przypadało:

	na jedno zachorowanie ++): członków	dni choroby	dni pobierania zasiłku chorego	na jednego członka: zachorowań	dni choroby	dni pobierania zasiłku chorego	na jeden dzień kalendarzowy dni choroby (t. j. przeciętna liczba chorych)	na 100 członków przeciętnie każdorazowo chorych
członków	1,75	20,6	19,9	0,57	11,8	11,4	2 889	3,22
członkiń	2,96	23,5	22,8	0,34	7,9	7,7	92	2,18
razem:	1,78	20,7	20,0	0,56	11,6	11,2	2 981	3,17

W rewirze w lecznicach własnych, z zdolnością do pracy leczyło się pozatem:

	na początku roku	w przeciągu roku	razem	w przeciągu roku ubyło wskutek wyzdrowienia	pozostało na końcu roku	choroby trwały ogółem dni
członków	52	28 189	28 241	28 117	124	73 126
członkiń	2	836	838	833	5	2 458
razem:	54	29 025	29 079	28 950	129	75 584

+) por. uwagę na stronicy 30.
++) „ „ „ „ „

	na jednego członka wskutek wypadku: zachorowań	dni choroby	dni pobierania zasiłku chorego	wskutek choroby: zachorowań	dni choroby	dni pobierania zasiłku chorego	na jeden dzień kalendarzowy dni choroby (t. j. przeciętna liczba chorych) wskutek: wypadku	choroby	na 100 członków przeciętnie każdorazowo chorych wskutek: wypadku	choroby
członków	0,03	0,62	0,58	0,07	1,07	1,05	153	263	0,17	0,29
członkiń	0,01	0,12	0,12	0,06	1,13	1,05	1	13	0,02	0,31
razem	0,03	0,60	0,56	0,07	1,07	1,05	154	276	0,16	0,29
członków	0,001	0,004	0,004	0,11	1,25	1,21	1	306	0,001	0,34
członkiń	—	0,002	0,002	0,04	0,52	0,49	—	6	—	0,14
razem	0,001	0,004	0,004	0,11	1,21	1,18	1	312	0,001	0,33
wogóle	0,03	0,60	0,57	0,18	2,28	2,23	155	588	0,16	0,62

W obcych lecznicach znajdowało się:

	chorych na początku roku	w przeciągu roku	razem	w przeciągu roku ubyło wskutek wyzdrowienia	pozostało na końcu roku	choroby trwały ogółem dni	dni z pobieraniem zasiłku chorego	na jedno zachorowanie przypadało ++): dni choroby	dni pobierania zasiłku chorego
członków	12	55	67	56	11	5 082	5 082	92,4	92,4
członkiń	—	2	2	2	—	80	80	40,0	40,0
razem:	12	57	69	58	11	5 162	5 162	90,6	90,6

Tytułem zasiłku chorego wydatkowano po potrąceniu kwot zwróconych przez inne instytucje ubezpieczeniowe:

	w roku 1928: razem zł	na jeden dzień pobierania zł	w roku 1927: razem zł	na jeden dzień pobierania zł
na przyjętych do lecznic żonatych członków (zasiłek domowy)	1 914 506,28	3,81	1 488 504,08	3,34
„ „ „ samotnych członków (kieszonkowe)	211 258,50	0,73	182 095,34	0,65
razem:	2 125 764,78	2,68	1 670 599,42	2,30
na członków leczonych w rewirze	1 280 351,04	4,87	1 063 503,16	4,19
wogóle:	3 406 115,82	3,23	2 734 102,58	2,79

Koszty leczenia wynosiły:

a) w własnych lecznicach.

	zł	zł
I. Koszty Zarządu:		
1. osobowe	735 506,53	
2. rzeczowe	2 083 553,11	2 819 059,64
do przeniesienia:		2 819 059,64

	zł	zł
z przeniesienia:		2 819 059,64
II. Koszty leczenia:		
1. koszty personelu sanitarnego	1 912 531,17	
2. uzupełnienie oraz utrzymanie inwentarza sanitarnego i przyborów	930 066,58	
3. lekarstwa, żywność i koszty przewozowe	2 665 293,22	5 507 890,97
4. koszty za kąpiele i inne wydatki		81 929,10
razem		8 408 879,71
5. Z tego potrąca się: koszty udziałowe personelu lecznic za leczenie chorych w rewirze, w lecznicach (cyfra c — 3)		— 286 020,28
		8 122 859,43
6. Do tego dochodzą koszty udziałowe Głównej Administracji		713 406,05
Koszty leczenia i utrzymania chorych w własnych lecznicach wynosiły więc		8 836 265,48
Z tej kwoty ściągnięto znów:		
1. tyt. dzierżawy, używania kąpieli, sprzedaży inwentarza, stołowania się personelu w lecznicach i t. p.	143 727,97	
2. tyt. nieprzewidzianych dochodów	155 018,41	298 746,38
Łączne koszty leczenia szpitalnego i utrzymania wynosiły razem		8 537 519,10
czyli na dzień leczenia i utrzymania chorego przypadało		8,70
Dla stwierdzenia kosztów 1 dnia leczenia i utrzymania **członka** należy z powyższej kwoty potrącić:		
1. za leczenie osób z rodzin członków	735 967,80	
2. „ „ pensjonistów i osób z ich rodzin	156 319,75	
3. zwroty od innych instytucyj ubezpieczeniowych	310 887,34	
4. „ ze strony osób trzecich z tytułu odpowiedzialności cywilnej	12 120,60	
5. za leczenie obcych chorych	473 385,62	
6. „ środki opatrunkowe dla osób z rodziny członków	9 967,14	1 698 648,25
Łączne koszty leczenia i utrzymania członków, wynoszą wtedy		6 838 870,85
czyli na jeden dzień leczenia i utrzymania członka przypada		8,69

b) w rewirze u lekarzy okręgowych.

1. koszty osobowe	207 781,63	
2. „ rzeczowe	414 304,47	622 086,10
3. „ udziałowe Głównej Administracji		82 058,95
Koszty leczenia chorych w rewirze u lekarzy okręgowych wynosiły		704 145,05
czyli na jeden dzień choroby w rewirze okręgowym		6,15+)

c) w rewirze w własnych lecznicach i ambulatorjach.

1. koszty osobowe	16 723,88	
2. „ rzeczowe	78 808,15	95 532,03
3. „ udziałowe personelu lecznic (cyfra a — 5)		286 020,28
4. „ „ Głównej Administracji		79 189,44
Koszty leczenia chorych w rewirze w własnych lecznicach wynosiły		460 741,75
czyli na jeden dzień choroby w rewirze w lecznicach		2,93++)

+) Koszty są nieco za wysokie, ponieważ mieszczą się w nich wydatki za środki lecznicze dla chorych z zdolnością do pracy.

++) Kwota ta jest nieco za niska, ponieważ nie uwzględnia kosztów za medykamenty i środki lecznicze, wydane bezpośrednio w lecznicy.

Łączne koszty leczenia i utrzymania wynosiły przeciętnie:

	na jeden dzień choroby i utrzymania chorego	na jeden wypadek zachorowania jednego chorego	na jeden dzień choroby i utrzymania członka	na jeden wypadek zachorowania jednego członka	na 1 członka wogóle	Tyt. zasiłku chorego przypadało: na jeden dzień pobierania	na jeden wypadek zachorowania członka	na 1 członka wogóle
	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł
w lecznicach z przyjęciem do nich	8,70	212,04	8,69	203,56	72,83	2,68	63,27	22,64
w rewirze w lecznicach	—	—	2,93	46,93	4,91	4,87	63,77	13,64
w rewirze u lekarzy okręgowych	—	—	6,15	68,62	7,50	4,87	63,77	13,64
wogóle: +)	7,75	163,73	7,36	152,18	85,24	3,23	64,76	36,28

Opieki dentystycznej udzielono:

	w wypadkach	w dniach konsultacji	nakładem kosztów ++): na pensje i zarobki	innych	ogółem
			zł	zł	zł
członkom	18 542	56 440	124 168,47	30 269,93	154 438,40
osobom z rodzin członków	13 162	41 880			
razem:	31 704	98 320			
w roku 1927	23 018	63 754	95 578,00	15 507,54	111 085,54

Przeciętnie przypadało na jeden wypadek zachorowania

	dni konsultacji	kosztów	na jeden dzień konsultacji kosztów
		zł	zł
w roku 1928	3,1	5,34	1,72
„ „ 1927	2,8	4,83	1,74

Tyt. innych świadczeń gotówkowych wypłacono:

	w roku 1928: w wypadkach	w przeciętnej wysokości za 1 wypadek zł	w łącznej wysokości zł	w roku 1927: w wypadkach	w przeciętnej wysokości za 1 wypadek zł	w łącznej wysokości zł
a) tyt. pośmiertnego dla zmarłych członków (w nawiasach kwoty zwrócone przez inne instytucje)	555	255,82	141 979,95 (—24 496,16)	524	188,33	98 686,65 (—21 228,06)
b) tyt. pomocy połogowej dla członkiń	73	136,81	9 987,30	61	142,76	8 708,52
c) „ „ „ żonom i córkom członków (w nawiasach kwoty zwrócone przez Skarb Państwa)	10 032	66,55	667 581,60 (—349 945,15)	9 869	65,13	642 805,22 (—297 823,15)

+) Nieuwzględniono kosztów za leczenie chorych z zdolnością do pracy, które są stosunkowo nieznaczne.

++) Wyłącznie udziału Zakładu Ubezpieczeń i członków w kosztach leczenia zębów przy wykonaniu sztucznych uzębień.

	w roku 1928			w roku 1927		
	w wypadkach	w przeciętnej wysokości za 1 wypadek zł	w łącznej wysokości zł	w wypadkach	w przeciętnej wysokości za 1 wypadek zł	w łącznej wysokości zł
d) tyt. pomocy lekarskiej przy porodach członkiń i żon członków	2 477	27,55	68 248,79	1 961	30,84	60 483,20
e) tyt. pogrzebowego						
1) dla żon członków	393	89,95	35 350,—	388	82,70	32 085,70
2) „ dzieci „	2 849	45,—	128 188,—	2 303	40,95	94 303,92
f) na zwalczanie gruźlicy w rodzinach ubezpieczonych	—	—	9 767,50	—	—	10 643,84
g) na dezynfekcje mieszkań	175	8,84	1 546,34	111	37,02	4 109,51
h) na ogólne cele sanitarne (czerwony krzyż i t. p.)	—	—	841,32	—	—	—
i) za badanie krwi i analizy w obcych zakładach	—	—	2 767,10	—	—	—
k) za leczenie u lekarzy prywatnych						
1) członków	—	—	56,41	—	—	397,71
2) osób z ich rodzin	—	—	1 521,43	—	—	1 289,72
l) za leczenie w obcych lecznicach						
1) członków	69	325,21	22 439,91	69	299,55	20 669,25
2) osób z ich rodzin	—	—	1 366,21	—	—	403,35
m) na nadzwyczajne zapomogi w gotówce, w wypadkach niedostatku, zwłaszcza przy dłuższej chorobie (świadczenia nadzwyczajne)	737	—	12 231,55	794	18,81	14 933,65

Leczenie kąpielowe na koszt Kasy Chorych (ponad ustawowo przepisane świadczenia obowiązkowe):

	członków i członkiń			żon członków			dzieci członków		
	ilość	w dniach	nakładem kosztów zł	ilość	w dniach	nakładem kosztów zł	ilość	w dniach	nakładem kosztów zł
w Jastrzębiu Zdroju (włącznie kosztów za kąpiele solankowe)	523	14 282	109 510,43 (44 130,13)	14	377	3 464,91	—	—	—
w Goczałkowiach (włącznie kosztów za kąpiele solankowe)	19	546	6 248,36 (3 341,—)	38	1 018	7 504,95	339	9 504	44 979,47+)
w Zakładzie Sióstr Marji w Jastrzębiu Zdroju	1	39	374,60	38	1 000	9 816,23	139	3 711	11 674,65
w Busku pow. Kielce	9	243	2 562,20	—	—	—	27	1 196	6 072,25
do przeniesienia	552	15 110	118 695,59	90	2 395	20 786,09	505	14 411	62 726,37

+) W tej kwocie mieszczą się koszty za utrzymanie dzieci inwalidów w Goczałkowicach w wysokości 4 233,75 zł, które zalicza się Kasie Pensyjnej.

	członków i członkiń			żon członków			dzieci członków		
	ilość	w dniach	nakładem kosztów zł	ilość	w dniach	nakładem kosztów zł	ilość	w dniach	nakładem kosztów zł
z przeniesienia	552	15 110	118 695,59	90	2 395	20 786,09	505	14 411	62 726,37
w Wiśle, Śląsk Cieszyński	100	2 686	22 429,84	—	—	—	—	—	—
w Rabce w Sanatorjum Czerwonego Krzyża	—	—	—	—	—	—	305	8 841	19 200,—
w Gdyni, kolonji nadmorskiej	—	—	—	—	—	—	12	324	1 468,82
razem:	652	17 796	141 125,43	90	2 395	20 786,09	822	23 576	83 395,19
Zapomogi na koszty obcych kąpieli udzielono	3	—	1 020,10	2	—	390,—	—	—	—

Do świadczeń nadzwyczajnych należą także wszystkie świadczenia dla osób z rodziny członków.

Do bezpłatnej pomocy lekarskiej i połowy kosztów za medykamenty miało prawo:

	w okręgach kuracyjnych	poza okręgami kuracyjnemi	razem
żon członków	54 947	406	55 353
dzieci „	123 310	925	124 235
	178 257	1 331	179 588

Koszty tej pomocy dla rodzin wynosiły:

	w roku 1928		w roku 1927	
	razem zł	przeciętnie na jedną osobę z rodziny, uprawnioną do kuracji zł	razem zł	przeciętnie na jedną osobę z rodziny, uprawnioną do kuracji zł
tytułem pensji lekarskich	469 814,22	2,62	451 257,06	2,47
tyt. środków leczniczych	168 527,81	0,94	150 159,66	0,82
ogółem:	638 342,03	3,56	601 416,72	3,29

Obok pomocy dla chorych Spółka Bracka udziela także innych świadczeń daleko wyższych od ustawowo przepisanych.

Wartość świadczeń nadobowiązkowych wynosiła w roku 1928

odnośnie rewirowego zasiłku chorego około	180 000 zł
„ lecznicowego zasiłku chorego	
dla żonatych (zasiłek domowy) „	600 000 „
„ dla samotnych (kieszonkowe) „	210 000 „
razem około:	990 000 zł

VII Ubezpieczenie pensyjne.

(Kasa pensyjna).

Liczba członków Kasy Pensyjnej wynosiła:

	w roku 1928			w roku 1927		
	mężczyzn	kobiet	razem	mężczyzn	kobiet	razem
na końcu roku . .	80 321	3 336	83 657	75 840	3 431	79 271
przeciętnie	77 615	3 386	81 000	76 491	3 715	80 206

Oprócz ustawowo przepisanych świadczeń Kasy Pensyjnej Spółka Bracka udziela tytułem świadczeń nadzwyczajnych inwalidom oraz ich żonom i dzieciom poniżej 16 lat, o ile nie są gdzieindziej ubezpieczeni, tudzież wdowom i sierotom, o ile zamieszkują w okręgach kuracyjnych, pomocy lekarskiej z tem ograniczeniem, że osoby z rodziny (włącznie wdów i sierot) winny ponosić połowę kosztów za medykamenty z własnych środków.

Na rachunek Kasy Pensyjnej miało prawo do pomocy lekarskiej w końcu roku około 19 000 inwalidów z 15 000 żonami i 11 000 dziećmi poniżej lat 16 tudzież 15 500 wdów i 12 500 sierot.

Koszty pomocy lekarskiej, udzielonej z Kasy Pensyjnej, wynosiły:

	w roku 1928		w roku 1927	
	ogółem zł	przeciętnie na jedną uprawnioną osobę zł	ogółem zł	przeciętnie na jedną uprawnioną osobę zł
koszty zabiegów lekarskich				
dla inwalidów	55 403,41	2,92	173 378,83	2,38
„ osób z rodziny	149 458,33	2,77	—	—
na medykamenty				
dla inwalidów	134 313,01	7,07	131 332,43	6,91
„ osób z rodziny	34 056,28	0,63	27 779,88	0,51
razem	373 231,03	5,11	332 491,14	4,55

Tytułem pogrzebowego wypłacono:

	dla inwalidów	ogółem zł	przeciętnie na 1 wypadek zł	dla inwalidek, żon inwalidów i wdów	ogółem zł	przeciętnie na 1 wypadek zł	dla dzieci inwalidów i sierot	ogółem zł	przeciętnie na 1 wypadek zł
w roku 1928	834	83 331,45	99,92	759	52 635,—	69,35	120	5 274,—	34,93
„ „ 1927	830	82 865,50	99,84	709	—	—	140	55 990,75	65,95
				849					

Tytułem odprawy wdowiej wypłacono:

w roku 1928			w roku 1927		
w wypadkach	w łącznej kwocie zł	przeciętnie zł	w wypadkach	w łącznej kwocie zł	przeciętnie zł
130	41 341,83	318,01	111	36 605,61	329,78

Na koszt Kasy Pensyjnej umieszczono dzieci inwalidów i sieroty:

	w roku 1928			w roku 1927		
	ilość	przez dni	nakładem kosztów zł	ilość	przez dni	nakładem kosztów zł
w letnisku brackiem w Goczałkowicach	45	1 265	+)590,—	—	—	—
w zakładzie sióstr Marji w Jastrzębiu Zdroju	6	156	517,20	24	694	1 902,38
w kolonji dziecięcej w Busku powiat Kielce	3	126	696,—	8	346	1 777,86
w sanatorjum Czerwonego Krzyża w Rabce	53	1 542	3 180,—	68	1 968	3 896,—
w kolonji nadmorskiej w Gdyni	5	135	606,43	5	140	611,70
razem	112	3 224	5 589,63	105	3 148	8 187,94

Pozatem wypłacono:

	w roku 1928 zł	w roku 1927 zł
za pomoc lekarską przy porodach	1 550,—	957,11
„ leczenie w lecznicach własnych	155 505,75	213 786,97
„ „ „ „ obcych	3 630,24	3 453,43
„ „ u lekarzy prywatnych	302,13	—
za opiekę przeciwgruźliczą	1 782,50	77,—
za badanie krwi i analizy w obcych zakładach	62,60	—
dla ułomnych sierot tyt. bieżącego wsparcia	861,40	4 898,23
inne bieżące wsparcia	17 433,80	—
jednorazowe świadczenia dobrowolne	2 985,09	483,86
razem	184 113,51	223 656,60

Przyczyny przeniesienia w poczet inwalidów były:

	w roku 1928		w roku 1927	
	u mężczyzn	u kobiet	u mężczyzn	u kobiet
I obrażenia zewnętrzne	128	1	181	3
II gruźlica płuc oraz rak	108	13	127	15
III choroby narządów oddechowych	134	1	171	9
IV choroby ustroju naczyń krwionośnych	328	9	436	20
V choroby ustroju nerwowego	65	7	79	8
VI choroby narządów ruchu	55	3	114	5
VII niemoc (podeszły wiek)	549	23	866	32
VIII a) choroby zakaźne i pasorzytne (wyłącznie gruźlicy i raka)	15	1	8	—
b) choroby oczu	17	3	37	1
c) „ uszu	5	—	9	—
d) „ narządów trawnych	11	3	11	—
e) „ narządów moczowych	3	—	11	—
f) „ inne	20	—	29	5
razem	1 438	64	2 079	98

+) Do tego dochodzi kwota 4 233,75 zł, którą wyłożyła Kasa Chorych (por. uwagę na str. 36).

VIII
Sprawozdanie
o wykonaniu budżetu
za rok 1928.

A. Kas

Dział	Rozdział	Tytuł	Artykuł	Dochód	Preliminowano zł	Wpłynęło zł
A				Dochód z majątku.		
	a			Dochód z kapitałów:		
		I		Odsetki	200 000	228 071,4
		II		Prowizje	—	—
		III		Dochód z kuponów	—	—
	b			Dochód z majątku ruchomego	109 100	143 727,9
B				Dochód ze składek.		
	a			Składki członków	6 933 000	7 395 401,2
	b			Składki pracodawców	6 933 000	7 339 398,0
	c			Składki na dalsze utrzymanie ubezpieczenia	—	825,4
	d			Składki emeryt. urzędn. Spółki Brackiej	—	10 240,5
	e			Składki bezrobot. prac. umysł.	—	1 973,1
C				Zwroty z mocy ustaw.		
	a			Ze strony pracodawców:		
				grosz chorego w nieszczęśliwych wypadkach	20 000	25 558,8
	b			Ze strony obcych instytucyj ubezpieczeniowych	567 500	558 445,9
	c			Ze strony osób trzecich z tytułu odpowiedzialności cywilnej	10 500	12 120,6
D				Odszkodowanie za leczenie i utrzymanie.		
	a			Za pozastatutową pomoc lekarską dla członków i osób z rodzin członków	44 500	68 405,9
	b			Za leczenie i utrzymanie nieczłonków	412 500	629 705,3
E				Dochody nadzwyczajne.		
	a			Kary i odszkodowanie za zgubione sprzęty	1 200	1 692,9
	b			Zwroty	—	293 918,0
				razem:	15 231 300	16 709 485,5
				Rozchód:		15 613 809,5
				Nadwyżka budżetowa:		1 095 676,0

Chorych.

Dział	Rozdział	Tytuł	Artykuł	Rozchód	Preliminowano zł	Wydano zł
A				Administracja.		
	a			Koszty osobowe	712 900	726 824,50
	b			Koszty rzeczowe	284 510	293 659,44
B				Świadczenia.		
	a			Leczenie lecznicowe członków Kasy Chorych oraz osób z ich rodzin w własnych zakładach		
		I		Koszty Zarządu własnemi lecznicami:		
			1	koszty osobowe	780 470	735 506,53
			2	koszty rzeczowe	2 002 100	2 083 553,11
		II		Koszty leczenia:		
			1	koszty personelu sanitarnego	1 943 400	1 912 531,17
			2	uzupełnienie oraz utrzymanie inwentarza sanitarnego i przyborów	1 093 550	930 066,58
			3	lekarstwa, żywność, koszty przewozowe	2 518 500	2 665 293,22
	b			Leczenie w obcych zakładach i zdrojach.		
		I		Leczenie w obcych lecznicach	38 000	23 806,12
		II		„ „ „ zdrojach i letniskach	117 400	129 630,46
	c			Leczenie poza lecznicami i to w rewirach.		
		I		Leczenie lekarskie:		
			1	członków Kasy Chorych	751 070	700 425,58
			2	osób z rodziny członków Kasy Chorych	740 000	706 590,82
			3	leczenie w ambulatorjach	19 700	17 192,55
		II		Leczenie dentystyczne członków Kasy Chorych oraz osób z ich rodzin:		
			1	koszty osobowe	139 500	135 445,35
			2	„ używania i utrzymania lokali i inwentarza domowego	10 800	3 097,60
			3	aparaty, materjały, medykamenty	47 000	29 892,15
		III		Inne świadczenia rzeczowe w rewirach	18 000	12 155,16
	d			Leczenie poza lecznicami i to u lekarzy prywatnych, lekarzy dent. i techn. dent. prywatnych.		
		I		Leczenie członków Kasy Chorych	31 500	25 596,15
		II		Leczenie członków z ich rodziny	27 500	20 423,82
		III		Badanie krwi oraz analizy w obcych zakładach względnie u obcych lekarzy	3 000	2 767,10
	e			Świadczenia gotówkowe.		
		I		Dla członków Kasy Chorych	3 204 000	3 603 656,90
		II		Dla osób z ich rodziny	722 000	831 119,60
C				Rozchody nadzwyczajne.		
	a			Na fundusz rezerwowy.		
	b			Inwestycje.		
		I		w gruntach	—	—
		II		w budynkach	20 000	13 826,76
	c			Pożyczki.		
		I		pożyczki zwyczajne	—	—
		II		„ hipoteczne	—	—
	d			Straty majątkowe	—	—
	e			Zwroty	6 400	10 748,87
				razem:	15 231 300	15 613 809,54

B. Kasa Pensyjna.

Dział	Rozdział	Tytuł	Artykuł	Dochód	Preliminowano zł	Wpłynęło zł
A				Dochody z majątku.		
	a			Z kapitałów:		
		I		Odsetki	133 300	336 649,73
		II		Prowizje	—	—
		III		Dochód z kuponów i t. p.	—	14 482,87
	b			Z majątku nieruchomego	1 001 150	1 147 532,39
	c			Z majątku ruchomego	150 950	189 356,91
B				Składki i inne dochody statutowe.		
	a			Składki:		
		I		Składki członków	9 295 000	9 660 446,61
		II		Składki pracodawców	9 295 000	9 653 032,79
		III		Składki urlopowanych	1 600	2 204,—
		IV		Składki emeryt. urzędników Spółki Brackiej	—	3 676,95
	b			Inne dochody statutowe	64 500	75 500,94
C				Zwroty z mocy ustaw:		
	a			Ze strony obcych instytucyj ubezpieczeniowych	4 400	8 070,55
	b			Z innych stron	300	403,14
D				Dochody nadzwyczajne.		
	a			Kary	—	1,50
	b			Zwroty	14 100	84 028,09
				razem:	19 960 300	21 175 386,47
				Rozchód:		20 671 180,95
				Nadwyżka budżetowa:		504 205,52

Dział	Rozdział	Tytuł	Artykuł	Rozchód	Preliminowano zł	Wydano zł
A				Administracja.		
	a			Koszty osobowe	712 900	727 273,57
	b			Koszty rzeczowe	205 560	270 145,77
B				Świadczenia.		
	a			Świadczenia rzeczowe:		
		I		Świadczenia statutowe	349 890	375 083,16
		II		Świadczenia dobrowolne	177 800	166 570,72
	b			Świadczenia gotówkowe:		
		I		Świadczenia statutowe	18 449 950	18 963 172,43
		II		Świadczenia dobrowolne	23 900	21 280,29
C				Rozchody nadzwyczajne.		
	a			Na fundusz rezerwowy	—	—
	b			Inwestycje:		
		I		w gruntach	—	—
		II		w budynkach	10 000	8 498,89
	c			Utrzymanie stanu budowlanego	—	—
	d			Pożyczki:		
		I		pożyczki zwyczajne	—	—
		II		pożyczki hipoteczne	—	—
	e			Straty majątkowe	—	—
	f			Zwroty	30 300	139 156,12
				razem:	19 960 300	20 671 180,95

IX Bilans Spółki Brackiej na dzień 31 grudnia 1928 r.

Stan czynny.

	Kasa Chorych zł	Kasa Pensyjna zł
1. Kasa i banki (rach. bież.)	818 656,17	668 711,74
2. Lokaty w bankach	3 803 165,82	2 052 649,94
3. Papiery wartościowe:		
a) obligacje	—	238 297,50
b) akcje	—	100 200,—
4. Udziały (Kolonja dziecięca w Busku)	18 000,—	30 000,—
5. Pożyczki:		
a) hipoteczne	1 132 500,—	504 400,—
b) inne	109 835,91	319 387,12
6. Zaliczki udzielone zakładom i lecznicom brackim	418 018,83	802 173,91
7. Zaległe składki	279 897,28	149 093,91
8. Nieruchomości:		
a) grunty	—	1 796 960,43
b) budynki	—	17 936 757,95
9. Ruchomości	2 186 936,70	1 123 184,50
10. Zapasy materjałów	486 177,64	70 200,—
	9 253 188,35	25 792 017,—

Stan bierny.

	Kasa Chorych zł	Kasa Pensyjna zł
1. Fundusz zapasowy w gotówce i walorach kasowych:		
a) w gotówce +)	4 621 821,99	2 721 361,68
b) w akcjach i obligacjach (nom. wartości) ++)	—	338 497,50
c) w udziałach	18 000,—	30 000,—
d) w pożyczkach	1 242 335,91	823 787,12
2. Fundusz zapasowy w majątku nieruchomym, ruchomym i materjałach	2 673 114,34	20 926 806,35
3. Wierzytelności składkowe	279 897,28	149 093,91
4. Sumy przechodnie	418 018,83	802 173,91
5. Długi hipoteczne	—	296,53
	9 253 188,35	25 792 017,—

+) w tem 485 310,— dol. po kursie 8,93162 = 4 334 603,58 zł.

++) w tem pożyczka Śląska nominalnej wartości 30 000 dol., nabyta po kursie emisyjnym 89,25% t. zn. za cenę 26 775 dol. czyli — według kursu 1 dol. = 8,90 zł — 238 297,50 zł.

Tabela I

Przegląd majątku
dawniejszego Oberschlesischer Knappschaftsverein,
jeszcze niepodzielonego, pod koniec roku 1928.

Nr. bież.	Określenie względnie rodzaj przedmiotów majątkowych	Wartość		Z tego znajduje się											
				w Polsce wartość				w Niemczech wartość				w Czechosłowacji wartość				w Szwajcarji	
				ustalona		wątpliwa		ustalona		wątpliwa		ustalona		wątpliwa			
		mk	fen	mk	fen	mk	fen	mk	fen	mk	fen	mk	fen	mk	fen	mk	fen
1	Efekty	3 706 061	78	—	—	16 936	78	3 645 750	—	43 375	—	—	—	—	—	—	—
2	Pożyczki	1 510 619	96	170 162	97	11 414	81	170 746	30	1 158 295	88	—	—	—	—	—	—
3	Hipoteki	537 682	69	60 624	85	49 765	97	427 291	87	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Udział w Beamtenwohnungsbauverein	1 024	29	1 024	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Gotówka w Szwajcarji	799 994	76	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	799 994,76	—
	·//.	6 555 383	48	231 812	11	78 117	56	4 243 788	17	1 201 670	88	—	—	—	—	799 994,76	—
6	Gotówka pozostała w dniu podziału	189 910	43	142 441	54	—	—	47 468	89	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Inwentarz	2 775 604	87	2 169 711	61	—	—	559 282	83	—	—	46 610	43	—	—	—	—
8	Grunty	1 187 838	06	844 312	41	—	—	335 762	65	—	—	7 763	—	—	—	—	—
9	Budynki i urządzenia maszynowe	11 405 630	20	9 352 549	95	—	—	1 822 677	24	—	—	230 403	—	—	—	—	—
	·//.	15 558 983	56	12 509 015	52	—	—	2 765 191	61	—	—	284 776	43	—	—	—	—
	razem	22 114 367	04	12 740 827	63	78 117	56	7 008 979	78	1 201 670	88	284 776	43	—	—	799 994	76
	przeliczone na franki złote:	27 200 671	45	15 671 217	98	96 084	60	8 621 045	13	1 478 055	18	350 275	01	—	—	983 993	55

Tabela II

Uprawnieni i nieuprawnieni członkowie aktywni Kasy Pensyjnej Spółki Brackiej.

Stan	ilość członków	wiek / rok urodzenia: 16 / 1912	17 / 1911	18 / 1910	19 / 1909	20 / 1908	21 / 1907	22 / 1906	23 / 1905	24 / 1904	25 / 1903	26 / 1902	27 / 1901	28 / 1900	29 / 1899	30 / 1898	31 / 1897	32 / 1896	33 / 1895	34 / 1894	35 / 1893	36 / 1892	37 / 1891	38 / 1890	39 / 1889	40 / 1888	41 / 1887	42 / 1886	43 / 1885	44 / 1884	45 / 1883	46 / 1882	47 / 1881	48 / 1880	49 / 1879	50 / 1878	51 / 1877	52 / 1876	53 / 1875	54 / 1874	55 / 1873	56 / 1872	57 / 1871	58 / 1870	59 / 1869	60 / 1868	61 / 1867	62 / 1866	63 / 1865	64 / 1864	65 / 1863	66 / 1862	67 / 1861	68 / 1860	69 / 1859	70 / 1858	71 / 1857	72 / 1856	73 / 1855	razem lat	wiek przeciętny lat
Było w dniu 1 I 1928 r.	89 235	–	315	1047	1939	2903	3435	3676	3282	3162	3602	3333	3432	3492	3368	3254	2866	2542	2413	2327	2426	1961	1871	1948	2066	2052	2055	2083	2053	1849	1793	1795	1615	1665	1686	1583	1617	1390	1368	1144	942	700	395	292	191	97	86	44	23	16	13	8	5	5	3	–	1	1	2	3 048 236	34,2
+	+ 10						+1				+1			+1								+1	+1		+3						+1										+1																				+ 364	36,4
–	– 10								–1			–1				–1					–1			–1			–1	–2		–1					–1																											– 370	37,0
razem	89 235	–	315	1047	1939	2903	3436	3676	3281	3162	3603	3332	3432	3493	3368	3253	2866	2542	2413	2327	2425	1962	1872	1947	2069	2052	2054	2081	2053	1848	1794	1795	1615	1665	1685	1583	1617	1390	1368	1144	943	700	395	292	194	97	86	44	23	16	13	8	5	5	3	–	1	1	2	3 048 230	34,2
Przybyło																																																																
1. a) wskutek przyjęcia nowych członków	4 596	391	715	789	651	529	340	192	194	196	110	97	73	62	57	30	31	24	24	21	11	13	6	10	8	9	2	4	3	1	–	–	–	–	–	–	–	–	2	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	93 569	20,4
b) „ ponownego przyjęcia	2 140	–	–	1	5	32	70	102	198	275	184	176	156	127	131	125	112	71	58	44	57	39	30	30	30	17	9	4	5	8	6	5	7	4	4	4	5	2	4	–	1	–	1	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	60 034	28,0
2. wskutek reaktywowania: a) inwalidów wypadkowych	43	–	–	–	1	1	–	–	–	1	1	1	2	2	3	2	1	1	1	–	2	–	1	–	1	4	2	1	1	2	–	2	–	1	2	2	2	1	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1 627	37,8
b) „ zwyczajnych	62	–	–	–	–	–	–	–	2	1	–	2	3	3	1	2	2	1	1	–	2	2	1	–	2	1	3	–	2	–	1	3	1	3	9	–	–	1	3	2	1	–	1	3	2	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2 608	42,1
c) „ wojennych	10	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2	–	1	–	–	1	1	–	–	1	2	–	–	–	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	411	41,1
3. wskutek przejęcia: a) z Pszczyńskiego Bractwa Górniczego	268	–	–	3	5	10	26	19	15	26	24	20	16	14	7	14	9	4	10	6	5	4	6	4	3	3	2	2	2	1	3	2	–	–	1	1	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	7 394	27,6
b) z innych bractw górniczych (zagranicznych)	*)988	–	2	19	31	53	82	62	50	51	64	64	51	58	58	43	38	27	31	26	25	21	12	19	14	11	14	13	8	8	4	4	4	6	2	2	3	2	2	1	1	1	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	27 899	28,2
4. wskutek dalszego prowadzenia członkostwa urzędników według § 50²	3	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	1	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	164	54,7
5. z innych powodów	66	–	1	–	–	–	1	–	1	1	–	3	–	1	1	1	2	–	–	3	2	1	1	1	6	1	4	3	3	1	3	3	2	5	1	1	2	3	1	3	1	–	3	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2 737	41,5
przybyło razem	8 176	391	718	812	693	625	519	375	460	551	383	363	301	267	258	217	195	128	125	102	104	81	57	64	65	47	36	27	25	23	17	19	14	20	20	11	12	11	13	8	4	1	5	3	2	–	1	1	2	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	196 443	24,0
było i przybyło	97 411	391	1033	1859	2632	3528	3955	4051	3741	3713	3986	3695	3733	3760	3626	3470	3061	2670	2538	2429	2529	2043	1929	2011	2134	2099	2090	2108	2078	1871	1811	1814	1629	1685	1705	1594	1629	1401	1381	1152	947	701	400	295	196	97	87	45	25	16	13	8	5	5	3	–	1	1	2	3 244 673	33,3
Ubyło																																																																
1. z powodu niezdolności do pracy zawodowej																																																																
a) wskutek wypadku nieszczęśliwego	++)113	–	–	1	2	1	–	1	1	–	3	1	3	2	1	2	4	2	2	2	8	5	2	2	3	6	3	4	2	3	3	3	6	2	6	9	4	–	6	4	2	2	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	4 601	40,7
b) „ choroby: uprawnionych	+++)1 265	–	–	–	1	–	4	8	1	5	13	8	4	7	9	5	6	6	8	7	7	4	6	10	5	5	10	10	10	12	10	16	14	27	45	58	78	94	92	141	168	140	83	39	23	27	18	8	4	3	3	1	1	–	1	–	–	–	–	64 810	51,2
c) „ „ : nieuprawnionych (§ 71)	13	–	–	1	3	3	1	–	–	1	–	–	2	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	291	22,4
razem	1 391	–	–	2	6	4	5	9	2	6	16	9	9	10	11	7	10	8	10	9	15	9	8	12	8	11	13	14	12	15	13	19	20	29	51	67	82	94	98	145	170	142	83	39	23	27	18	8	4	3	3	1	1	–	1	–	–	–	–	69 702	50,1
2. z powodu śmierci członków uprawnionych																																																																
a) wskutek wypadku nieszczęśliwego	103	–	–	–	–	1	–	2	–	4	1	7	4	1	5	10	6	4	3	3	5	5	3	2	1	3	–	4	4	1	4	4	3	1	1	2	3	1	4	1	2	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	3 753	36,4
b) „ choroby	296	–	–	–	–	5	6	9	5	7	11	9	10	7	6	15	9	4	7	1	9	6	7	3	2	9	6	6	10	8	8	8	9	5	13	12	8	11	12	11	5	5	2	2	2	3	–	2	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	11 709	39,6
3. z powodu śmierci członków nieuprawnionych z prawem do świadczeń wskutek wypadku nieszczęśliwego	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	28	28,0
razem	400	–	–	–	–	6	6	11	5	11	12	16	14	9	11	25	15	8	10	4	14	11	10	5	3	12	6	10	14	9	9	12	12	6	14	14	11	12	16	12	7	5	3	2	2	3	–	2	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	15 490	38,7
4. z powodu śmierci członków nieuprawnionych																																																																
a) wskutek wypadku nieszczęśliwego	9	–	1	1	2	–	1	2	–	–	1	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	191	21,2
b) „ choroby	27	–	1	3	4	4	3	3	1	1	–	1	1	3	–	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	601	22,3
razem	36	–	2	4	6	4	4	5	1	1	1	1	1	4	–	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	792	22,0
5. wskutek przejścia do kategorji funkcjonarjuszów (§ 53²)	225	–	1	2	3	2	3	2	5	8	8	7	9	10	3	4	9	5	7	11	4	5	7	8	8	9	6	5	9	5	7	8	3	5	7	8	3	6	3	3	2	–	2	1	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	8 332	37,0
6. z innych przyczyn	3	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	92	30,7
razem	228	–	1	2	3	2	3	2	5	9	9	7	9	10	3	4	9	5	7	11	4	5	7	8	8	9	6	5	10	5	7	8	3	5	7	8	3	6	3	3	2	–	2	1	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	8 424	36,9
7. z powodu utraty członkostwa																																																																
a) wskutek wystąpienia z pracy zawodowej	4 724	–	11	75	207	327	356	659	622	227	282	260	213	223	205	166	141	115	84	68	75	47	47	40	45	47	33	31	14	18	17	19	14	10	8	3	5	6	4	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	122 961	26,0
b) „ zaniechania płacenia uznaniówek	589	–	–	–	–	1	3	6	12	10	3	31	21	25	32	31	21	20	38	20	12	22	22	18	20	19	27	29	19	14	22	16	14	14	10	8	10	7	6	2	2	–	–	1	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	21 445	36,4
razem	5 313	–	11	75	207	328	359	665	634	237	285	291	234	248	237	197	162	135	122	88	87	69	69	58	65	66	60	60	33	32	39	35	28	24	18	11	15	13	10	2	2	–	–	1	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	144 406	27,2
8. wskutek przekazania																																																																
a) do Pszczyńskiego Bractwa Górniczego	214	–	1	6	11	18	14	19	13	6	18	12	12	9	3	3	10	6	5	6	2	4	5	2	6	4	3	2	3	1	4	–	1	2	–	1	1	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	5 961	27,9
b) „ innych bractw górniczych	*)3 840	3	23	65	131	210	229	258	214	243	235	204	195	185	186	166	140	139	113	106	88	90	79	69	77	59	55	51	48	41	31	26	19	15	19	6	11	5	2	2	–	2	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	109 731	28,6
razem	4 054	3	24	71	142	228	243	277	227	249	253	216	207	194	189	169	150	145	118	112	90	94	84	71	83	63	58	53	51	42	35	26	20	17	19	7	12	5	3	2	–	2	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	115 692	28,5
ubyło razem	11 422	3	38	154	364	572	620	969	874	513	576	540	474	475	451	403	347	301	267	224	210	188	178	154	167	161	143	142	120	103	103	100	83	81	109	107	123	130	130	164	181	149	88	43	26	31	19	10	4	4	3	1	1	–	1	–	–	–	–	354 506	31,0
Pozostało w dniu 31 XII 1928 r.	85 989	388	995	1705	2268	2956	3335	3082	2867	3200	3410	3155	3259	3285	3175	3067	2714	2369	2271	2205	2319	1855	1751	1857	1967	1938	1947	1966	1958	1768	1708	1714	1546	1604	1596	1487	1506	1271	1251	988	766	552	312	252	170	66	68	35	21	12	10	7	4	5	2	–	1	1	2	2 890 167	33,6
mianowicie: 1. członków uprawnionych	67 567	–	–	–	339	1198	2059	2261	2175	2464	2836	2678	2831	2909	2833	2688	2421	2125	2049	1983	2095	1662	1553	1647	1732	1698	1739	1736	1722	1540	1505	1466	1321	1345	1329	1231	1291	1086	1083	866	704	509	287	238	151	50	52	28	20	7	7	7	3	4	1	–	1	1	1	2 379 078	35,2
2. „ nieuprawnionych	13 254	388	995	1705	1929	1755	1269	812	681	721	546	428	358	304	244	271	171	129	108	93	77	54	58	41	31	30	15	14	7	6	–	–	2	2	1	2	1	3	1	–	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	290 591	21,9
3. uznaniówkarzy uprawnionych																																																																
a) płacących uznaniówki	4 052	–	–	–	–	–	2	3	4	11	20	27	45	54	70	74	87	85	93	98	106	103	113	138	159	174	152	172	177	182	160	188	175	203	209	198	182	144	133	112	52	40	24	14	18	16	16	7	–	5	3	–	1	1	1	–	–	–	1	174 869	43,2
b) nie płacących uznaniówek (bezrobotnych)	1 051	–	–	–	–	–	2	4	5	4	7	19	23	16	28	32	34	26	20	28	38	33	26	30	44	36	39	43	47	37	40	59	47	54	55	55	30	38	33	10	7	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	43 232	41,1
4. uznaniówkarzy nieuprawnionych																																																																
a) płacących uznaniówki	32	–	–	–	–	1	2	1	2	–	–	1	2	–	–	1	–	3	–	3	3	1	–	1	–	2	–	3	2	1	–	2	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1 103	34,5
b) nie płacących uznaniówek (bezrobotnych)	23	–	–	–	–	2	1	1	–	–	1	2	–	2	–	1	1	1	1	–	–	2	1	1	–	–	–	1	3	–	1	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	752	32,7
5. urlopowanych	10	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	2	–	1	–	2	1	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	542	54,2
razem	85 989	388	995	1705	2268	2956	3335	3082	2867	3200	3410	3155	3259	3285	3175	3067	2714	2369	2271	2205	2319	1855	1751	1857	1967	1938	1947	1966	1958	1768	1708	1714	1546	1604	1596	1487	1506	1271	1251	988	766	552	312	252	170	66	68	35	21	12	10	7	4	5	2	–	1	1	2	2 890 167	33,6

Liczba przeciętna ubezpieczonych wynosiła: 88 526
Pomiędzy nimi mających pretensje 75 299

*) Pomiędzy nimi 99 członków nowo przyjętych i 844 ponownie przyjętych.
++) „ „ 10 uprawnionych uznaniówkarzy i 6 członków nieuprawnionych.
+++) „ „ 350 uznaniówkarzy.
*) „ „ 682 przekazanych i płacących uznaniówki § 54 ust 2.

Wedle powyższego
1. stało się inwalidami:
a) wskutek wypadku na 1000 ubezpieczonych 1,3
b) „ choroby: 1. na 1000 ubezpieczonych 14,4
2. „ 1000 mających pretensje 16,8
2. zmarło:
a) wskutek wypadku na 1000 ubezpieczonych 1,3
b) „ choroby: 1. na 1000 ubezpieczonych 3,6
2. „ 1000 mających pretensje 3,9

Roszczenie do pensji wdowiej względnie do zasiłku sierocego służyło pozostałym po zmarłych członkach:
1. wskutek wypadku: a) ogółem w wypadkach 84
b) po 100 zmarłych w wypadkach 74
2. wskutek choroby: a) ogółem w wypadkach 238
b) po 100 zmarłych w wypadkach 80

Biblioteka Śląska

Tabela III

Uprawnione i nieuprawnione członkinie aktywne Kasy Pensyjnej Spółki Brackiej.

Stan	ilość członkiń	wiek 16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	razem lat	wiek przeciętny lat
		rok urodzenia 1912	1911	1910	1909	1908	1907	1906	1905	1904	1903	1902	1901	1900	1899	1898	1897	1896	1895	1894	1893	1892	1891	1890	1889	1888	1887	1886	1885	1884	1883	1882	1881	1880	1879	1878	1877	1876	1875	1874	1873	1872	1871	1870	1869	1868	1867	1866	1865	1864		
Było w dniu 1 I 1928 r.	4 419	–	22	51	135	171	207	224	239	211	243	223	194	177	158	178	165	155	155	125	149	123	108	110	101	96	94	83	84	72	42	67	47	34	32	24	30	19	24	15	13	10	4	1	1	2	–	–	–	1	136 245	30,8
+	+ 2											+1																	+1																						+ 69	34,5
–	– 1																					–1																													– 36	36,0
razem	4 420	–	22	51	135	171	207	224	239	211	243	224	194	177	158	178	165	155	155	125	149	122	108	110	101	96	94	83	85	72	42	67	47	34	32	24	30	19	24	15	13	10	4	1	1	2	–	–	–	1	136 278	30,8
Przybyło																																																				
1. a) wskutek przyjęcia nowych członkiń	300	12	22	35	49	35	40	17	21	12	6	7	8	9	2	3	3	4	3	4	1	–	3	2	–	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	6 519	21,7
b) „ ponownego przyjęcia	72	–	–	–	–	3	–	2	6	6	5	4	8	4	4	6	5	3	2	4	–	–	2	3	1	2	–	1	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2 088	29,0
2. wskutek reaktywowania:																																																				
a) inwalidek wypadkowych	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	25	25,0
b) „ zwyczajnych	4	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	–	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	112	28,0
3. wskutek przejęcia																																																				
a) z Pszczyńskiego Bractwa Górniczego	2	–	–	1	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	39	19,5
b) z innych bractw górniczych (zagranicznych)	+)9	–	–	–	–	–	2	2	1	–	1	–	1	–	–	–	–	–	–	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	230	25,6
4. z innych powodów	6	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	242	40,3
przybyło razem	394	12	22	36	49	38	43	21	28	19	13	12	18	13	7	11	8	7	5	9	2	–	5	6	1	3	1	1	–	–	–	–	1	–	2	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	9 255	23,5
było i przybyło	4 814	12	44	87	184	209	250	245	267	230	256	236	212	190	165	189	173	162	160	134	151	122	113	116	102	99	95	84	85	72	42	67	48	34	34	24	30	20	24	15	13	10	4	1	1	2	–	–	–	1	145 533	30,2
Ubyło																																																				
1. z powodu niezdolności do pracy zawodowej																																																				
a) wskutek wypadku nieszczęśliwego	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
b) „ choroby: uprawnionych	++)64	–	–	–	–	–	–	1	–	2	1	1	–	1	–	1	2	1	–	3	–	1	1	–	2	3	2	1	2	3	–	5	4	2	1	3	5	1	–	6	5	3	–	1	–	–	–	–	–	–	2 833	44,3
c) „ „ : nieuprawnionych (§ 71)	2	–	–	–	–	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	41	20,5
razem	66	–	–	–	–	1	1	1	–	2	1	1	–	1	–	1	2	1	–	3	–	1	1	–	2	3	2	1	2	3	–	5	4	2	1	3	5	1	–	6	5	3	–	1	–	–	–	–	–	–	2 874	43,5
2. z powodu śmierci członkiń uprawnionych																																																				
a) wskutek wypadku nieszczęśliwego	2	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	72	36,0
b) „ choroby	13	–	–	–	1	–	–	–	1	1	1	–	–	1	–	–	–	–	–	2	1	–	–	1	–	–	1	1	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	445	34,2
razem	15	–	–	–	1	–	–	–	1	1	2	–	–	1	–	–	–	–	–	2	1	–	–	1	–	–	1	1	–	–	–	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	517	34,5
3. z powodu śmierci członkiń nieuprawnionych																																																				
a) wskutek wypadku nieszczęśliwego	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	27	27,0
b) „ choroby	4	–	–	–	1	–	1	1	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	92	23,0
razem	5	–	–	–	1	–	1	1	–	–	–	–	1	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	119	23,8
4. wskutek zamążpójścia	242	–	–	2	4	7	20	30	25	20	26	25	20	11	8	12	7	6	5	2	4	1	1	3	–	1	–	–	–	–	–	1	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	6 229	25,7
5. „ przejścia do kategorji funkcjonarjuszek (§ 53²)	8	–	–	–	1	1	1	–	3	–	1	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	184	23,0
6. „ innych przyczyn	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
razem	250	–	–	2	5	8	21	30	28	20	27	25	20	11	8	13	7	6	5	2	4	1	1	3	–	1	–	–	–	–	–	1	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	6 413	25,6
7. wskutek przekazania																																																				
a) do Pszczyńskiego Bractwa Górniczego	6	–	–	1	–	–	1	–	1	1	–	1	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	144	24,0
b) „ innych bractw górniczych (zagranicznych)	+++)62	–	–	–	4	4	9	4	5	10	3	1	7	2	3	4	–	2	–	–	1	–	1	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1 554	25,1
razem	68	–	–	1	4	4	10	4	6	11	3	2	7	2	3	4	–	3	–	–	1	–	1	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1 698	25,0
8. z powodu utraty członkostwa																																																				
a) wskutek wystąpienia z pracy zawodowej	462	–	3	7	29	49	50	50	54	23	30	34	16	20	15	15	5	4	9	5	4	2	2	9	7	3	5	1	2	3	1	2	1	1	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	11 684	25,3
b) „ zaniechania płacenia uznaniówek	136	–	–	–	–	–	–	2	4	3	7	12	7	7	5	7	7	10	10	4	6	4	4	1	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3	2	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	4 566	33,6
razem	598	–	3	7	29	49	50	52	58	26	37	46	23	27	20	22	12	14	19	9	10	6	6	10	9	7	9	5	5	6	4	5	4	4	2	1	1	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	16 250	27,2
ubyło razem	1 002	–	3	10	40	62	83	88	93	60	70	74	51	42	31	41	21	24	24	16	16	8	9	15	12	11	12	7	7	9	5	11	9	7	3	4	6	1	1	6	5	4	–	1	–	–	–	–	–	–	27 871	27,8
Pozostało w dniu 31 XII 1928 r.	3 812	12	41	77	144	147	167	157	174	170	186	162	161	148	134	148	152	138	136	118	135	114	104	101	90	88	83	77	78	63	37	56	39	27	31	20	24	19	23	9	8	6	4	–	1	2	–	–	–	1	117 662	30,9
mianowicie: 1. członkiń uprawnionych	2 710	–	–	–	36	44	71	96	115	111	139	138	120	118	117	121	122	121	118	99	110	95	83	84	78	68	66	69	59	54	29	49	29	21	21	18	21	19	21	9	8	5	4	–	1	2	–	–	–	1	88 540	32,7
2 „ nieuprawnionych	782	12	41	77	108	99	94	58	55	52	25	15	29	20	8	16	15	5	9	8	7	3	9	5	3	6	2	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	17 694	22,6
3. uznaniówkarek uprawnionych																																																				
a) płacących uznaniówki	180	–	–	–	–	–	–	2	1	2	9	3	3	3	6	7	8	9	5	5	11	13	7	7	3	10	10	5	15	8	3	3	7	4	7	1	–	–	2	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	6 699	37,2
b) nie płacących uznaniówek (bezrobotnych)	122	–	–	–	–	1	–	1	1	4	11	6	7	6	3	4	7	3	3	6	6	3	5	3	6	4	5	3	3	1	4	4	3	2	3	1	3	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	4 238	34,7
4. uznaniówkarek nieuprawnionych																																																				
a) płacących uznaniówki	5	–	–	–	–	2	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	149	29,8
b) nie płacących uznaniówek (bezrobotnych)	13	–	–	–	–	1	2	–	2	1	2	–	2	–	–	–	–	–	1	–	1	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	342	26,3
razem	3 812	12	41	77	144	147	167	157	174	170	186	162	161	148	134	148	152	138	136	118	135	114	104	101	90	88	83	77	78	63	37	56	39	27	31	20	24	19	23	9	8	6	4	–	1	2	–	–	–	1	117 662	30,9

Liczba przeciętna członkiń ubezpieczonych wynosiła: 4 159
Pomiędzy nimi mających pretensje 3 258

+) włącznie 6 członkiń nowo przyjętych i 3 członkinie ponownie przyjęte.
++) „ 19 uznaniówkarek.
+++) „ 11 członkiń, przekazanych a płacących uznaniówki.

Wedle powyższego stało się inwalidkami wskutek choroby:
a) na 1000 ubezpieczonych 15,9
b) „ 1000 mających pretensje 19,6
zmarło:
a) wskutek wypadku na 1000 ubezpieczonych 0,7
b) „ choroby: 1. na 1000 ubezpieczonych 4,1
2. „ 1000 mających pretensje 4,0

Roszczenie do zasiłku sierocego służyło pozostałym po członkiniach uprawnionych, zmarłych wskutek choroby:
a) ogółem w wypadkach 4
b) po 100 zmarłych w wypadkach 20

Tabela IV

Inwalidzi.

Stan	ilość inwalidów	wiek / rok urodzenia	przeciętny czas składowania do: Spółki Brackiej	innych bractw górnicz.	razem	miesięczna kwota pensji inwalidzkiej: wogóle	na jedną osobę	ogólny czas pobierania pensji inwalidzkiej	przeciętny	wiek: łączny	przeciętny
			lat	lat	lat	zł	zł	lat	lat	lat	lat
Było w dniu 1 I 1928 r.											
1. inwalidów wypadkowych	1 515 + 2 − 4		9,94	0,41	10,35	22 728,65	15,02	23 540	15,6	76 713	50,7
2. „ „ zwyczajnych	16 998 + 5 − 9		26,53	1,30	27,83	983 762,76	57,89	130 618	7,7	1 036 825	61,0
3. „ „ wojennych	299 + 2		8,28	0,14	8,42	5 367,76	17,84	3 237	10,8	13 157	43,7
razem	18 808		24,91	1,21	26,12	1 011 859,17	53,80	157 395	8,4	1 126 695	59,9
Przybyło											
1. inwalidów wypadkowych											
a) z pośród czynnych członków	+)113		15,09	1,60	16,69	2 305,69	20,40	56	0,5	4 601	40,7
b) „ „ urzędników w myśl § 55 ust. 1 statutu	1		16,25	—	16,25	18,86	18,86	1	0,5	42	42,0
2. inwalidów zwyczajnych											
a) z pośród czynnych członków	912		25,91	1,32	27,23	53 184,74	58,32	456	0,5	46 720	51,2
b) „ „ uznaniówkarzy	347		21,48	1,54	23,02	16 626,64	47,92	174	0,5	17 861	51,5
c) „ „ urzędników w myśl § 55 ust. 1 statutu	31		18,63	0,03	18,66	1 233,66	39,80	15	0,5	1 666	53,7
d) „ „ inwalidów wypadkowych	34		16,69	0,12	16,81	1 266,84	37,26	17	0,5	2 093	61,5
3. inwalidów wojennych	6		13,26	2,25	15,51	203,20	33,87	3	0,5	229	38,2
razem	1 444		23,57	1,34	24,91	74 839,63	51,83	722	0,5	73 212	50,7
Było i przybyło											
1. inwalidów wypadkowych	1 627		10,31	0,49	10,80	25 053,20	15,40	23 597	14,5	81 356	50,0
2. „ „ zwyczajnych	18 318		26,38	1,32	27,70	1 056 074,64	57,65	131 280	7,2	1 105 165	60,3
3. „ „ wojennych	307		8,38	0,18	8,56	5 570,96	18,15	3 240	10,6	13 386	43,6
razem	20 252		24,81	1,22	26,03	1 086 698,80	53,66	158 117	7,8	1 199 907	59,2
Ubyło											
1. inwalidów wypadkowych											
a) wskutek śmierci	40		10,73	0,15	10,88	600,85	15,02	956	23,9	2 490	62,2
b) „ reaktywowania	44		10,86	0,04	10,90	731,85	16,63	115	2,6	1 658	37,7
c) „ przejścia do kategorji inwalidów zwyczajnych	34		16,69	0,12	16,81	666,31	19,60	644	18,9	2 093	61,6
razem	118		12,51	0,09	12,60	1 999,01	16,94	1 715	14,5	6 241	52,9
2. inwalidów zwyczajnych											
a) wskutek śmierci	753		24,27	0,74	25,01	39 384,58	52,30	8 072	10,7	46 449	61,7
b) „ reaktywowania	62		14,70	0,87	15,57	2 298,18	37,07	228	3,7	2 610	42,1
razem	815		23,54	0,76	24,30	41 682,76	51,15	8 300	10,2	49 059	60,2
3. inwalidów wojennych											
a) wskutek śmierci	6		13,50	0,22	13,72	133,51	22,25	49	8,2	276	46,0
b) „ reaktywowania	10		6,68	—	6,68	138,34	13,84	116	11,6	411	41,1
razem	16		9,24	0,08	9,32	271,85	16,99	165	10,3	687	42,9
ubyło razem	949		21,93	0,65	22,58	43 953,62	46,32	10 180	10,7	55 987	59,0
Pozostało w dniu 31 XII 1928 r.											
1. inwalidów wypadkowych	1 509		10,14	0,51	10,65	23 054,19	15,28	21 882	14,5	75 115	49,8
2. „ „ zwyczajnych	17 503		26,51	1,33	27,84	1 014 391,88	57,96	122 980	7,0	1 056 106	60,3
3. „ „ wojennych	291		8,34	0,18	8,52	5 299,11	18,21	3 075	10,6	12 699	43,6
razem	19 303		24,96	1,25	26,21	1 042 745,18	54,02	147 937	7,7	1 143 920	59,3

	inwalidów wypadkowych	inwalidów zwyczajnych	inwalidów wojennych	razem
Liczba przeciętna wynosiła:	1 570	17 656	304	19 530
na 1000 osób przypadało:				
a) zmarłych	25,5	42,6	19,7	40,9
b) reaktywowanych	28,0	3,5	32,9	5,9
Roszczenie do pensji wdowiej względnie sierocej służyło pozostałym				
a) po zmarłych inwalidach wogóle	11	562	6	579
b) przeciętnie po 100 zmarłych	27,5	74,6	100,0	72,5

+) włącznie 6 inwalidów wypadkowych, u których inwalidztwo nastąpiło przed nabyciem czasokresu wyczekiwania (3 lata) i 10 uznaniówkarzy.

Tabela V

Inwalidki.

Stan	ilość inwalidek	wiek 22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75
		rok urodzenia 1906	1905	1904	1903	1902	1901	1900	1899	1898	1897	1896	1895	1894	1893	1892	1891	1890	1889	1888	1887	1886	1885	1884	1883	1882	1881	1880	1879	1878	1877	1876	1875	1874	1873	1872	1871	1870	1869	1868	1867	1866	1865	1864	1863	1862	1861	1860	1859	1858	1857	1856	1855	1854	1853
Było w dniu 1 I 1928 r.																																																									
1. inwalidek wypadkowych	37	–	–	–	1	–	–	1	–	1	3	1	1	1	1	–	1	2	2	2	1	–	1	2	–	–	–	2	–	2	–	–	–	1	2	–	1	–	1	–	–	1	2	–	1	–	1	–	–	–	–	–	–	1	1
	+ 1					+1																																																		
2 „ zwyczajnych	424	2	–	1	2	4	2	7	5	5	7	6	6	3	6	9	4	8	6	7	8	12	9	13	9	14	19	15	24	15	20	19	18	27	25	23	15	15	22	12	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	– 1					–1																																																		
razem	461	2	–	1	3	4	2	8	5	6	10	7	7	4	7	9	5	10	8	9	9	12	10	15	9	14	19	17	24	17	20	19	18	28	27	23	16	15	23	12	–	1	2	–	1	–	1	–	–	–	–	–	–	1	1
Przybyło																																																									
z pośród czynnych członkiń																																																									
1. wskutek wypadku	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. „ choroby	+)64	1	–	2	1	1	–	1	–	1	2	1	–	3	–	1	1	–	2	3	2	1	2	3	–	5	4	2	1	3	5	1	–	6	5	3	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Było i przybyło																																																									
1. inwalidek wypadkowych	38	–	–	–	1	1	–	1	–	1	3	1	1	1	1	–	1	2	2	2	1	–	1	2	–	–	–	2	–	2	–	–	–	1	2	–	1	–	1	–	–	1	2	–	1	–	1	–	–	–	–	–	–	1	1
2. „ zwyczajnych	487	3	–	3	3	4	2	8	5	6	9	7	6	6	6	10	5	8	8	10	10	13	11	16	9	19	23	17	25	18	25	20	18	33	30	26	15	16	22	12	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
razem	525	3	–	3	4	5	2	9	5	7	12	8	7	7	7	10	6	10	10	12	11	13	12	18	9	19	23	19	25	20	25	20	18	34	32	26	16	16	23	12	–	1	2	–	1	–	1	–	–	–	–	–	–	1	1
Ubyło																																																									
1. inwalidek wypadkowych																																																									
a) wskutek śmierci	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
b) „ reaktywowania	1	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
razem	2	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. inwalidek zwyczajnych																																																									
a) wskutek śmierci	13	–	–	1	1	–	–	1	–	–	2	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	1	1	–	1	–	–	–	1	–	–	1	1	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
b) „ reaktywowania	4	–	–	–	–	1	1	–	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
razem	17	–	–	1	1	1	1	1	1	1	2	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	1	1	–	1	–	–	–	1	–	–	1	1	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
ubyło razem	19	–	–	1	2	1	1	1	1	1	2	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	1	1	–	1	–	–	–	1	–	–	1	1	–	–	1	1	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Pozostało w dniu 31 XII 1928 r.																																																									
1. inwalidek wypadkowych	36	–	–	–	–	1	–	1	–	1	3	1	1	1	1	–	1	2	2	2	1	–	1	2	–	–	–	2	–	2	–	–	–	1	2	–	–	–	1	–	–	1	2	–	1	–	1	–	–	–	–	–	–	1	1
2. „ zwyczajnych	470	3	–	2	2	3	1	7	4	5	7	7	6	6	6	10	5	8	8	9	10	13	10	15	9	18	23	17	25	18	24	20	18	32	29	26	15	16	22	11	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
razem	506	3	–	2	2	4	1	8	4	6	10	8	7	7	7	10	6	10	10	11	11	13	11	17	9	18	23	19	25	20	24	20	18	33	31	26	15	16	23	11	–	1	2	–	1	–	1	–	–	–	–	–	–	1	1

Stan	przeciętny czas składkowania do: Spółki Brackiej lat	innych bractw górnicz. lat	razem lat	miesięczna kwota pensji inwalidzkiej: wogóle zł	na jedną osobę zł	ogólny czas pobierania pensji inwalidzkiej lat	przeciętny lat	wiek: łączny lat	przeciętny lat
Było w dniu 1 I 1928 r.									
1. inwalidek wypadkowych	3,44	–	3,44	435,56	11,46	709	18,7	1 724	45,4
2 „ zwyczajnych	16,24	0,43	16,67	10 101,84	23,88	1 535	3,6	20 155	47,6
razem	15,18	0,39	15,57	10 537,40	22,86	2 244	4,9	21 879	47,5
Przybyło									
z pośród czynnych członkiń									
1. wskutek wypadku	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. „ choroby	17,05	–	17,05	1 403,17	21,92	32	0,5	2 833	44,3
Było i przybyło									
1. inwalidek wypadkowych	3,44	–	3,44	435,56	11.46	709	18,7	1 724	45,4
2. „ zwyczajnych	16,35	0,37	16,72	11 505.01	23,62	1 567	3,2	22 988	47,2
razem	15,41	0.35	15,76	11 940,57	22,74	2 276	4,3	24 712	47,1
Ubyło									
1. inwalidek wypadkowych									
a) wskutek śmierci	1,33	–	1,33	11,50	11,50	36	36,0	57	57,0
b) „ reaktywowania	0,33	–	0,33	11,50	11,50	1	1,0	25	25,0
razem	0,83	–	0,83	23,–	11,50	37	18,5	82	41,0
2. inwalidek zwyczajnych									
a) wskutek śmierci	12,22	0,53	12,75	259,50	19,96	28	2,2	532	40,9
b) „ reaktywowania	5,08	1,25	6.33	76,01	19,–	8	2,0	112	28,0
razem	10,55	0,69	11,24	335,51	19,74	36	2,1	644	37,9
ubyło razem	9,52	0,62	10,14	358,51	18,87	73	3,8	726	38,2
Pozostało w dniu 31 XII 1928 r.									
1. inwalidek wypadkowych	3,58	–	3,58	412,56	11,46	672	18,7	1 642	45,6
2. „ zwyczajnych	16,55	0,36	16,91	11 169,50	23,76	1 531	3,3	22 344	47,0
razem	15,63	0,34	15,97	11 582,06	22,89	2 203	4,3	23 986	47,4

	inwalidek wypadkowych	inwalidek zwyczajnych	razem
Liczba przeciętna wynosiła:	38	455	493
Na 100 osób przypadało			
a) zmarłych:	2,6	2,9	2,8
b) reaktywowanych:	2,6	0,9	1,0

+) włącznie 19 uznaniówkarek.

Tabela VI

Inwalidzi i inwalidki mniejszego prawa.

(wiek / rok urodzenia — część 1)

Stan	ilość	48 1880	49 1879	50 1878	51 1877	52 1876	53 1875	54 1874	55 1873	56 1872	57 1871	58 1870	59 1869	60 1868	61 1867	62 1866	63 1865	64 1864	65 1863	66 1862	67 1861	68 1860	69 1859	70 1858
Było w dniu 1 I 1928 r.																								
1. inwalidów mniejszego prawa	477	–	2	–	–	–	2	–	1	2	1	1	6	7	11	14	18	21	20	21	18	19	21	31
2. inwalidek " "	253	1	–	–	–	2	2	1	3	3	8	6	8	1	12	20	10	18	10	15	16	16	10	12
razem	730	1	2	–	–	2	4	1	4	5	9	7	14	8	23	34	28	39	30	36	34	35	31	43
Przybyło																								
1. inwalidów mniejszego prawa	12	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	–	–	1	1	2	1	–	1	–	1	–	–	–
2. inwalidek " "	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
razem	13	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	–	1	1	1	2	1	–	1	–	1	–	–	–
Było i przybyło																								
1. inwalidów mniejszego prawa	489	–	2	–	–	–	2	–	1	3	2	1	6	8	12	16	19	21	21	21	19	19	21	31
2. inwalidek " "	254	1	–	–	–	2	2	1	3	3	8	6	9	1	12	20	10	18	10	15	16	16	10	12
razem	743	1	2	–	–	2	4	1	4	6	10	7	15	9	24	36	29	39	31	36	35	35	31	43
Ubyło wskutek śmierci																								
1. inwalidów mniejszego prawa	48	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1	–	1	1	1	1	–	–	1	2
2. inwalidek " "	17	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	1	1	–	–	5	2	1
ubyło razem	65	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2	1	1	–	1	2	2	1	–	5	3	3
Pozostało w dniu 31 XII 1928 r.																								
1. inwalidów mniejszego prawa	441	–	2	–	–	–	2	–	1	3	2	1	5	7	11	16	18	20	20	20	19	19	20	29
2. inwalidek " "	237	1	–	–	–	2	2	1	3	3	8	6	8	1	12	20	10	17	9	15	16	11	8	11
razem	678	1	2	–	–	2	4	1	4	6	10	7	13	8	23	36	28	37	29	35	35	30	28	40

(wiek / rok urodzenia — część 2)

Stan	71 1857	72 1856	73 1855	74 1854	75 1853	76 1852	77 1851	78 1850	79 1849	80 1848	81 1847	82 1846	83 1845	84 1844	85 1843	86 1842	87 1841	88 1840	89 1839	90 1838	91 1837	92 1836	93 1835
Było w dniu 1 I 1928 r.																							
1. inwalidów mniejszego prawa	30	15	20	30	14	27	27	25	21	4	8	15	9	4	4	2	–	3	2	–	–	–	1
2. inwalidek " "	14	6	9	5	10	9	6	6	5	1	1	3	1	2	1	–	–	–	–	–	–	–	–
razem	44	21	29	35	24	36	33	31	26	5	9	18	10	6	5	2	–	3	2	–	–	–	1
Przybyło																							
1. inwalidów mniejszego prawa	1	1	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. inwalidek " "	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
razem	1	1	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Było i przybyło																							
1. inwalidów mniejszego prawa	31	16	20	30	14	28	27	25	21	4	8	15	9	4	4	2	–	3	2	–	–	–	1
2. inwalidek " "	14	6	9	5	10	9	6	6	5	1	1	3	1	2	1	–	–	–	–	–	–	–	–
razem	45	22	29	35	24	37	33	31	26	5	9	18	10	6	5	2	–	3	2	–	–	–	1
Ubyło wskutek śmierci																							
1. inwalidów mniejszego prawa	2	–	1	5	3	2	5	5	1	1	5	1	2	2	1	1	–	–	–	–	–	–	1
2. inwalidek " "	1	1	–	–	1	–	–	1	–	–	–	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
ubyło razem	3	1	1	5	4	2	5	6	1	1	5	2	3	2	1	1	–	–	–	–	–	–	1
Pozostało w dniu 31 XII 1928 r.																							
1. inwalidów mniejszego prawa	29	16	19	25	11	26	22	20	20	3	3	14	7	2	3	1	–	3	2	–	–	–	–
2. inwalidek " "	13	5	9	5	9	9	6	5	5	1	1	2	–	2	1	–	–	–	–	–	–	–	–
razem	42	21	28	30	20	35	28	25	25	4	4	16	7	4	4	1	–	3	2	–	–	–	–

Stan	przeciętny czas składkowania do Spółki Brackiej lat	innych bractw górnicz. lat	razem lat	miesięczna kwota pensji inwalidzkiej wogóle zł	na jedną osobę zł	czas pobierania pensji inwalidzkiej ogólny lat	przeciętny lat	wiek łączny lat	przeciętny lat
Było w dniu 1 I 1928 r.									
1. inwalidów mniejszego prawa	18,01	–	18,01	8 936,02	18,73	3 409	7,1	34 088	71,5
2. inwalidek " "	18,46	–	18,46	2 956,00	11,68	2 272	9,0	17 020	67,3
razem	18,16	–	18,16	11 892,02	16,29	5 681	7,8	51 108	70,0
Przybyło									
1. inwalidów mniejszego prawa	16,34	–	16,34	206,02	17,17	6	0,5	772	64,3
2. inwalidek " "	15,33	–	15,33	9,54	9,54	1	0,5	59	59,0
razem	16,26	–	16,26	215,56	16,58	7	0,5	831	63,9
Było i przybyło									
1. inwalidów mniejszego prawa	17,97	–	17,97	9 142,04	18,70	3 415	7,0	34 860	71,3
2. inwalidek " "	18,44	–	18,44	2 965,54	11,68	2 273	8,9	17 079	67,3
razem	18,13	–	18,13	12 107,58	16,30	5 688	7,7	51 939	69,9
Ubyło wskutek śmierci									
1. inwalidów mniejszego prawa	21,35	–	21,35	1 061,72	22,12	516	10,8	3 628	75,6
2. inwalidek " "	19,32	–	19,32	205,72	12,10	163	9,6	1 197	70,4
ubyło razem	20,82	–	20,82	1 267,44	19,50	679	10,4	4 825	74,2
Pozostało w dniu 31 XII 1928 r.									
1. inwalidów mniejszego prawa	17,60	–	17,60	8 080,32	18,32	2 899	6,6	31 232	70,8
2. inwalidek " "	18,38	–	18,38	2 759,82	11,65	2 110	8,9	15 882	67,0
razem	17,87	–	17,87	10 840,14	15,99	5 009	7,4	47 114	69.5

	inwalidów mniejszego prawa	inwalidek mniejszego prawa	razem
Liczba przeciętna wynosiła	483	253	736
na 100 osób przypadało zmarłych	9,9	6,7	8,8
Roszczenie do pensji wdowiej względnie zasiłku sierocego służyło pozostałym po zmarłych inwalidach mniejszego prawa:			
a) wogóle	28	–	28
b) przeciętnie po 100 zmarłych	58,3	–	43,1

Tabela VII

Wdowy.

wiek (rok urodzenia)

Stan	ilość wdów	19 (1909)	20 (1908)	21 (1907)	22 (1906)	23 (1905)	24 (1904)	25 (1903)	26 (1902)	27 (1901)	28 (1900)	29 (1899)	30 (1898)	31 (1897)	32 (1896)	33 (1895)	34 (1894)	35 (1893)	36 (1892)	37 (1891)	38 (1890)	39 (1889)	40 (1888)	41 (1887)	42 (1886)	43 (1885)	44 (1884)	45 (1883)	46 (1882)
Było w dniu 1 I 1928 r.																													
1. wdów wypadkowych	2 606	–	–	–	4	6	5	8	10	11	22	20	9	23	22	35	41	34	23	48	43	45	37	45	57	56	65	60	66
	+ 6									+1					+1						+1								
	− 4					−1										−1		−1									−1		
2. „ zwyczajnych	11 299	–	–	1	2	8	14	16	20	33	26	38	51	56	65	61	74	78	77	99	89	104	105	134	119	139	144	146	174
	+ 4					+1												+1									+1		
	−16									−2		−1							−2	−1	−1	−1				−1			−1
3. „ wojennych	1 736	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	4	2	11	22	30	56	91	108	96	123	146	135	113	132	95	86
	+ 9									+1									+2	+1		+1				+1			+1
	− 1																						−1						
razem	15 639	–	–	1	6	14	19	24	30	44	48	57	61	83	90	106	137	142	156	238	240	245	264	325	311	308	341	301	326
Przybyło																													
1. wdów wypadkowych																													
a) po aktywnych członkach	85	–	–	–	1	2	1	4	4	5	2	2	4	4	7	3	2	3	3	6	2	5	1	–	1	2	3	2	2
b) „ inwalidach	9	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2	1	1	–
2. wdów zwyczajnych																													
a) po aktywnych członkach	229	1	1	1	3	2	3	2	1	5	7	2	6	7	9	10	7	14	5	4	11	3	8	8	8	8	5	10	10
b) „ inwalidach	554	–	–	–	1	2	3	–	1	3	1	5	2	4	2	4	7	3	3	5	1	7	5	11	9	6	7	8	7
3. wdów wojennych																													
a) po aktywnych członkach	3	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
b) „ inwalidach	5	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2	–	–	1	1	–	–	–
1. razem	94	–	–	–	1	2	1	4	4	5	2	2	4	4	7	3	2	3	3	6	2	5	1	–	1	4	4	3	2
2. razem	783	1	1	1	4	4	6	2	2	8	8	7	8	11	11	14	14	17	8	9	12	10	13	19	17	14	12	18	17
3. razem	8	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2	–	–	1	1	–	–	–
przybyło razem	885	1	1	1	5	6	7	6	6	13	10	9	12	15	18	17	16	20	11	15	14	17	14	19	19	19	16	21	19
Było i przybyło																													
1. wdów wypadkowych	2 702	–	–	–	5	7	6	12	14	17	24	22	13	27	30	37	43	36	26	54	46	50	38	45	58	60	68	63	68
2. „ zwyczajnych	12 070	1	1	2	6	13	20	18	22	39	34	44	59	67	76	75	88	96	83	107	100	113	118	153	136	152	157	164	190
3. „ wojennych	1 752	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	1	4	2	11	22	30	58	92	108	99	122	146	136	115	132	95	87
razem	16 524	1	1	2	11	20	26	30	36	57	58	66	73	98	108	123	153	162	167	253	254	262	278	344	330	327	357	322	345
Ubyło																													
1. wdów wypadkowych																													
a) wskutek śmierci	45	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–
b) „ ponownego zamążpójścia	31	–	–	–	–	2	–	–	5	1	2	3	–	4	2	1	2	2	–	–	1	–	–	1	1	–	–	–	–
razem	76	–	–	–	–	2	–	–	6	1	2	3	1	4	2	1	2	2	–	–	1	–	–	1	1	–	1	–	–
2. wdów zwyczajnych																													
a) wskutek śmierci	394	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	–	–	1	1	–	–	1	–	2	1	–	4	–	–	1	1	–
b) „ ponownego zamążpójścia	93	–	–	–	–	3	4	4	3	4	2	5	7	3	5	4	3	4	4	5	3	3	3	2	3	2	–	1	2
razem	487	–	–	–	–	3	4	4	3	4	3	6	7	3	6	5	3	4	5	5	5	4	3	6	3	2	1	2	2
3. wdów wojennych																													
a) wskutek śmierci	16	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	1	4	–	–	2	1	1	2
b) „ ponownego zamążpójścia	9	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	1	–	3	1	1	1	–	–	1	–	–
razem	25	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1	–	3	2	5	1	–	2	2	1	2
ubyło razem	588	–	–	–	–	5	4	4	9	5	5	9	8	7	8	6	6	7	6	5	9	6	8	8	4	4	4	3	4
Pozostało w dniu 31 XII 1928 r.																													
1. wdów wypadkowych	2 626	–	–	–	5	5	6	12	8	16	22	19	12	23	28	36	41	34	26	54	45	50	38	44	57	60	67	63	68
2. „ zwyczajnych	11 583	1	1	2	6	10	16	14	19	35	31	38	52	64	70	70	85	92	78	102	95	109	115	147	133	150	156	162	188
3. „ wojennych	1 727	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	1	4	2	11	21	29	57	92	105	97	117	145	136	113	130	94	85
razem	15 936	1	1	2	11	15	22	26	27	52	53	57	65	91	100	117	147	155	161	248	245	256	270	336	326	323	353	319	341

Stan	47 (1881)	48 (1880)	49 (1879)	50 (1878)	51 (1877)	52 (1876)	53 (1875)	54 (1874)	55 (1873)	56 (1872)	57 (1871)	58 (1870)	59 (1869)	60 (1868)	61 (1867)	62 (1866)	63 (1865)	64 (1864)	65 (1863)	66 (1862)	67 (1861)	68 (1860)	69 (1859)	70 (1858)	71 (1857)	72 (1856)	73 (1855)
Było w dniu 1 I 1928 r.																											
1. wdów wypadkowych	52	71	63	81	87	87	93	90	98	96	76	68	70	70	51	76	65	55	58	53	50	40	40	37	38	36	19
(+ 6)	+1			+1							+1																
(− 4)																											
2. „ zwyczajnych	182	169	179	206	210	273	261	233	316	293	253	300	338	315	323	352	424	379	321	324	327	330	355	348	335	232	243
(+ 4)														+1													
(−16)	−2	−1		−1							−1				−1												
3. „ wojennych	86	64	56	51	49	40	37	26	24	10	12	5	5	4	2	3	4	4	–	–	–	1	–	1	1	–	–
(+ 9)		+1													+1												
(− 1)																											
razem	319	304	298	338	346	400	391	349	438	399	341	373	413	390	376	431	493	438	379	377	377	371	395	386	374	268	262
Przybyło																											
1. wdów wypadkowych																											
a) po aktywnych członkach	3	2	4	2	–	–	1	–	–	–	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
b) „ inwalidach	1	–	–	1	–	–	1	–	–	–	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. wdów zwyczajnych																											
a) po aktywnych członkach	6	5	6	4	11	5	9	4	4	6	1	2	–	2	–	2	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–
b) „ inwalidach	5	9	9	12	14	19	14	18	17	17	18	16	20	21	18	19	13	21	26	30	19	15	10	15	7	8	10
3. wdów wojennych																											
a) po aktywnych członkach	–	1	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
b) „ inwalidach	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1. razem	4	2	4	3	–	–	2	–	–	–	2	2	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. razem	11	14	15	16	25	24	23	22	21	23	19	18	20	23	18	21	13	21	26	30	19	16	10	15	7	8	10
3. razem	1	1	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
przybyło razem	16	17	19	19	25	24	25	22	22	23	21	20	20	24	18	21	13	21	26	30	19	16	10	15	7	8	10
Było i przybyło																											
1. wdów wypadkowych	57	73	67	85	87	87	95	90	98	96	79	70	70	70	51	76	65	55	58	53	50	40	40	37	38	36	19
2. „ zwyczajnych	191	182	194	221	235	297	284	255	337	316	271	318	358	339	340	373	437	400	347	354	346	346	365	363	342	240	253
3. „ wojennych	87	66	56	51	49	40	37	26	25	10	12	5	5	5	3	3	4	4	–	–	–	1	–	1	1	–	–
razem	335	321	317	357	371	424	416	371	460	422	362	393	433	414	394	452	506	459	405	407	396	387	405	401	381	276	272
Ubyło																											
1. wdów wypadkowych																											
a) wskutek śmierci	–	1	–	–	1	–	1	–	–	3	–	2	2	2	1	1	5	1	2	3	1	2	3	2	2	1	1
b) „ ponownego zamążpójścia	–	1	–	2	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
razem	–	2	–	2	1	–	1	–	–	3	–	2	2	2	1	1	6	1	2	3	1	2	3	2	2	1	1
2. wdów zwyczajnych																											
a) wskutek śmierci	2	–	2	2	3	1	3	3	6	4	4	2	3	8	12	4	7	13	7	12	14	18	17	20	13	8	17
b) „ ponownego zamążpójścia	1	2	2	1	1	–	2	1	3	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
razem	3	2	4	3	4	1	5	4	9	4	4	2	4	8	12	4	7	13	7	12	14	18	17	20	13	8	17
3. wdów wojennych																											
a) wskutek śmierci	1	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–
b) „ ponownego zamążpójścia	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
razem	1	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–
ubyło razem	4	4	5	5	5	1	6	4	9	7	4	4	6	10	14	5	13	14	10	15	15	20	20	22	15	9	18
Pozostało w dniu 31 XII 1928 r.																											
1. wdów wypadkowych	57	71	67	83	86	87	94	90	98	93	79	68	68	68	50	75	59	54	56	50	49	38	37	35	36	35	18
2. „ zwyczajnych	188	180	190	218	231	296	279	251	328	312	267	316	354	331	328	369	430	387	340	342	332	328	348	343	329	232	236
3. „ wojennych	86	66	55	51	49	40	37	26	25	10	12	5	5	5	2	3	4	3	–	–	–	1	–	1	1	–	–
razem	331	317	312	352	366	423	410	367	451	415	358	389	427	404	380	447	493	444	396	392	381	367	385	379	366	267	254

Stan	74 (1854)	75 (1853)	76 (1852)	77 (1851)	78 (1850)	79 (1849)	80 (1848)	81 (1847)	82 (1846)	83 (1845)	84 (1844)	85 (1843)	86 (1842)	87 (1841)	88 (1840)	89 (1839)	90 (1838)	91 (1837)	92 (1836)	93 (1835)	94 (1834)	95 (1833)	96 (1832)	97 (1831)	98 (1830)	99 (1829)	przeciętny czas składkowania do Spółki Brackiej lat	przeciętny czas składkowania do innych bractw górnicz. lat	przeciętny czas składkowania razem lat	miesięczna kwota pensji wdowiej wogóle zł	miesięczna kwota pensji wdowiej na jedną osobę zł	czas pobierania pensji wdowiej ogólny lat	czas pobierania pensji wdowiej przeciętny lat	wiek łączny lat	wiek przeciętny lat
Było w dniu 1 I 1928 r.																																			
1. wdów wypadkowych	13	16	17	12	9	4	8	2	4	2	–	2	–	–	–	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	14,57	0,32	14,89	29 578,25	11,34	37 012	14,2	137 512	52,7
2. „ zwyczajnych	225	221	192	204	158	161	78	69	61	61	49	27	33	26	10	7	4	8	5	4	–	1	–	–	–	1	20,74	0,25	20,99	308 905,16	27,37	125 488	11,1	675 052	59,8
3. „ wojennych	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	8,86	0,15	9,01	20 312,90	11,65	20 127	11,5	76 183	43,7
razem	238	237	209	216	167	165	86	71	65	63	49	29	33	26	10	8	5	8	5	4	–	1	–	–	–	1	18,38	0,26	18,64	358 796,31	22,94	182 627	11,7	888 747	53,4
Przybyło																																			
1. wdów wypadkowych																																			
a) po aktywnych członkach	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	15.55	1,12	16,67	1 052,60	12,38	43	0,5	3 069	36,1
b) „ inwalidach	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	17,22	3,99	21,21	130,53	14,50	4	0,5	440	48,9
2. wdów zwyczajnych																																			
a) po aktywnych członkach	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	18,11	0,38	18,49	5 895,41	25,74	115	0,5	9 344	40,7
b) „ inwalidach	5	4	4	7	2	1	2	2	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	24,04	0,67	24,71	17 499,09	31,59	276	0,5	31 444	56,8
3. wdów wojennych																																			
a) po aktywnych członkach	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	9,86	–	9,86	36,86	12,07	2	0,5	163	54,3
b) „ inwalidach	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	12,85	0,43	13,28	83,72	16,74	2	0,5	210	42,0
1. razem	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	15,71	1,39	17,10	1 183,13	12,59	47	0,5	3 509	37,3
2. razem	5	4	4	7	2	1	2	2	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	22,31	0,58	22,89	23 394,50	29,88	391	0,5	40 788	52,1
3. razem	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	11,73	0,27	12.00	120,58	15,07	4	0,5	373	46,6
przybyło razem	5	4	4	7	2	1	2	2	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	21,51	0,67	22,18	24 698,21	27,91	442	0,5	44 670	50,5
Było i przybyło																																			
1. wdów wypadkowych	13	16	17	12	9	4	8	2	4	2	–	2	–	–	–	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	14,60	0,35	14,95	30 761,38	11,39	37 059	13,7	141 021	52,2
2. „ zwyczajnych	230	225	196	211	160	162	80	71	61	61	49	27	33	26	10	7	4	8	5	4	–	1	–	–	–	1	20,83	0,28	21,11	332 299,66	27,53	125 879	10,4	715 840	59,3
3. „ wojennych	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	8,87	0,15	9,02	20 433,48	11,66	20 131	11,5	76 556	43,7
razem	243	241	213	223	169	166	88	73	65	63	49	29	33	26	10	8	5	8	5	4	–	1	–	–	–	1	18,55	0,28	18,83	383 494,52	23,21	183 069	11,1	933 417	56,5
Ubyło																																			
1. wdów wypadkowych																																			
a) wskutek śmierci	–	1	1	1	1	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	15,15	–	15,15	553,94	12,31	925	20,6	2 829	62,9
b) „ ponownego zamążpójścia	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	8,14	0,58	8,72	286,42	9,24	166	5,4	1 037	33,4
razem	–	1	1	1	1	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	12,29	0,24	12,53	840,36	11,06	1 091	14,4	3 866	50,9
2. wdów zwyczajnych																																			
a) wskutek śmierci	12	18	15	17	17	19	13	10	6	18	5	3	6	5	1	2	3	2	2	–	–	–	–	–	–	1	23,41	0,04	23,45	11 798,36	29,95	5 832	14,8	27 851	70,7
b) „ ponownego zamążpójścia	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	10,63	0,39	11,02	1 787,57	19,22	375	4,0	3 326	35,8
razem	12	18	15	17	17	19	13	10	6	18	5	3	6	5	1	2	3	2	2	–	–	–	–	–	–	1	20,96	0,11	21,07	13 585,93	27,90	6 207	12,7	31,177	64,0
3. wdów wojennych																																			
a) wskutek śmierci	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	8,36	–	8,36	166,92	10,43	187	11,7	722	45,1
b) „ ponownego zamążpójścia	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	6,64	0,04	6,68	74,86	8,32	113	12,6	348	38,7
razem	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	7,74	0,01	7,75	241,78	9,67	300	12,0	1 070	42,8
ubyło razem	12	19	16	18	18	19	13	10	7	18	5	3	6	5	1	2	3	2	2	–	–	–	–	–	–	1	19,28	0,12	19,40	14 668,07	24,95	7 598	12,9	36 113	61,4
Pozostało w dniu 31 XII 1928 r.																																			
1. wdów wypadkowych	13	15	16	11	8	4	8	2	3	2	–	2	–	–	–	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	14,66	0,36	15,02	29 921,02	11,40	35 968	13,7	137 155	52,2
2. „ zwyczajnych	218	207	181	194	143	143	67	61	55	43	44	24	27	21	9	5	1	6	3	4	–	1	–	–	–	–	20,83	0,28	21,11	318 713,73	27,52	119 672	10,3	684 663	59,1
3. „ wojennych	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	8,88	0,16	9,04	20 191,70	11,69	19 831	11,5	75 486	43,7
razem	231	222	197	205	151	147	75	63	58	45	44	26	27	21	9	6	2	6	3	4	–	1	–	–	–	–	18,52	0,28	18,80	368 826,45	23,14	175 471	11,0	897 304	56,3

Liczba przeciętna wynosiła: wdów wypadkowych 2 655, wdów zwyczajnych 11 679, wdów wojennych 1 748, razem 16 082

	wdów wypadkowych	wdów zwyczajnych	wdów wojennych	razem
Liczba przeciętna wynosiła:	2 655	11 679	1 748	16 082
na 1000 wdów zmarło:	16,9	33,7	9,1	28,3
„ 1000 „ wyszło zamąż ponownie:	11,7	8,0	5,1	8,3

Tabela VIII

Wdowy mniejszego prawa.

Stan	ilość	wiek 40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56
rok urodzenia		1888	1887	1886	1885	1884	1883	1882	1881	1880	1879	1878	1877	1876	1875	1874	1873	1872
Było w dniu 1 I 1928 r.	189 +15	1	– +1	–	1	–	–	–	–	1	–	–	1	–	1	–	3	4
Przybyło	28	–	–	–	–	–	1	–	–	–	1	–	–	–	–	1	1	2
razem	232	1	1	–	1	–	1	–	–	1	1	–	1	–	1	1	4	6
Ubyło wskutek śmierci	13	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Pozostało w dniu 31 XII 1928 r.	219	1	1	–	1	–	1	–	–	1	1	–	1	–	1	1	4	6

Stan	wiek 57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72
rok urodzenia	1871	1870	1869	1868	1867	1866	1865	1864	1863	1862	1861	1860	1859	1858	1857	1856
Było w dniu 1 I 1928 r.	2	5	6 +1	5 +1	1	5	4 +1	6	5	10 +2	7 +1	11	8	10	10 +2	7
Przybyło	1	–	2	–	1	–	–	–	2	–	1	1	1	4	3	1
razem	3	5	9	6	2	5	5	6	7	12	9	12	9	14	15	8
Ubyło wskutek śmierci	–	–	–	1	–	–	–	1	–	1	–	1	–	2	–	–
Pozostało w dniu 31 XII 1928 r.	3	5	9	5	2	5	5	5	7	11	9	11	9	12	15	8

Stan	wiek 73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88
rok urodzenia	1855	1854	1853	1852	1851	1850	1849	1848	1847	1846	1845	1844	1843	1842	1841	1840
Było w dniu 1 I 1928 r.	10	11 +1	9 +1	7 +2	5	9 +1	6 +1	2	6	3	3	1	1	–	1	1
Przybyło	–	1	1	1	–	–	1	–	1	–	–	–	–	–	–	–
razem	10	13	11	10	5	10	8	2	7	3	3	1	1	–	1	1
Ubyło wskutek śmierci	–	–	1	1	–	2	1	–	–	–	–	1	–	–	1	–
Pozostało w dniu 31 XII 1928 r.	10	13	10	9	5	8	7	2	7	3	3	–	1	–	–	1

Stan	ogólny czas składkowania do Spółki Brackiej lat	miesięczna kwota pensji wdowiej wogóle zł	miesięczna kwota pensji wdowiej na jedną osobę zł	czas pobierania pensji wdowiej ogólny lat	czas pobierania pensji wdowiej przeciętny lat	wiek łączny lat	wiek przeciętny lat
Było w dniu 1 I 1928 r.	18,92	2 212,77	10,85	643	3,2	14 176	69,5
Przybyło	20,36	366,62	13,10	14	0,5	1 835	65,5
razem	19,10	2 579,39	11,12	657	2,8	16 011	69,0
Ubyło wskutek śmierci	21,67	168,81	12,82	48	3,7	955	73,5
Pozostało w dniu 31 XII 1928 r.	18,94	2 410,58	11,01	609	2,8	15 056	68,7

Liczba przeciętna wdów mniejszego prawa wynosiła: 218

na 100 wdów mniejszego prawa zmarło: 6,0

Tabela IX

Półsieroty.

Stan	ilość półsierot	wiek 0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	ogólny czas pobierania zasiłku sierocego	przeciętny czas pobierania zasiłku sierocego	wiek razem	wiek przeciętny
		rok urodzenia 1928	1927	1926	1925	1924	1923	1922	1921	1920	1919	1918	1917	1916	1915	1914	1913	1912	lat	lat	lat	lat
Było w dniu 1 I 1928 r.																						
1. półsierot wypadkowych	2 701	—	13	48	53	81	117	115	137	125	149	117	187	188	242	346	367	416	18 182	6,7	30 798	11,4
	+ 6							+ 2			+ 1		+ 1				+ 2					
	— 8					— 1	— 2		— 3							— 1		— 1				
2. „ zwyczajnych	6 888	—	20	49	116	169	249	272	355	466	418	422	437	507	675	804	907	1022	39 273	5,7	78 850	11,5
	+ 5					+ 1	+ 1		+ 3													
	— 24							— 3		— 2	— 3	— 2	— 2	— 2	— 3	— 1	— 3	— 3				
3. „ wojennych	3 545	—	1	—	1	1	2	3	13	16	26	36	79	184	530	885	925	843	40 031	11,2	50 801	14,2
	+ 19						+ 1			+ 2	+ 2	+ 2	+ 1	+ 1	+ 1	+ 2	+ 3	+ 4				
4. „ po inwalidach mniejszego prawa	19	—	—	—	1	—	—	4	2	2	1	1	1	—	1	2	2	2	43	2,3	190	10,0
5. „ członkiniach	46	—	—	—	3	—	7	3	2	5	2	5	2	3	6	2	6	—	218	4,7	438	9,5
razem	13 197	—	34	97	174	251	375	396	509	614	596	581	706	881	1452	2039	2209	2283	97 747	7,4	161 077	12,2
Przybyło																						
1 półsierot wypadkowych	200	12	16	7	15	11	18	13	15	12	12	10	7	8	15	10	12	7	102	0,5	1 496	7,5
2. „ zwyczajnych	870	23	32	30	41	65	47	67	64	53	49	50	49	51	54	71	77	47	437	0,5	7 679	8,9
3. „ wojennych	17	—	—	1	—	1	1	1	3	—	2	—	—	2	1	2	2	1	9	0,5	167	9,8
4. „ po inwalidach mniejszego prawa	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	2	0,5	37	12,3
5. „ członkiniach	7	—	1	1	1	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	1	—	—	4	0,5	51	7,3
razem	1 097	35	49	39	57	77	66	81	82	67	63	61	56	61	71	85	92	55	554	0,5	9 430	8,6
Było i przybyło																						
1. półsierot wypadkowych	2 899	12	29	55	68	91	133	130	149	137	162	127	195	196	257	355	381	422	18 284	6,3	32 294	11,1
2. „ zwyczajnych	7 739	23	52	79	157	235	297	336	422	517	464	470	484	556	726	874	981	1066	39 710	5,1	86 529	11,2
3. „ wojennych	3 581	—	1	1	1	2	4	4	16	18	30	38	80	187	532	889	930	848	40 040	11,2	50 968	14,2
4. „ po inwalidach mniejszego prawa	22	—	—	—	1	—	—	4	2	3	1	1	1	—	1	3	3	2	45	2,0	227	10,3
5. „ członkiniach	53	—	1	1	4	—	7	3	2	6	2	6	2	3	7	3	6	—	222	4,2	489	9,2
razem	14 294	35	83	136	231	328	441	477	591	681	659	642	762	942	1523	2124	2301	2338	98 301	6,9	170 507	11,9
Ubyło																						
1. półsierot wypadkowych																						
a) wskutek śmierci	12	1	—	2	1	—	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	37	3,1	62	5,2
b) „ zupełnego osierocenia	7	—	—	1	1	—	—	2	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	29	4,1	52	7,4
c) „ ukończenia 16 roku życia	421	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	421	3 912	9,3	6 736	16,0
razem	440	1	—	3	2	—	3	6	—	1	—	—	—	1	—	—	1	422	3 978	9,0	6 850	15,6
2. półsierot zwyczajnych																						
a) wskutek śmierci	37	2	6	3	1	3	2	2	2	2	—	1	3	2	1	4	2	1	133	3 6	261	7,0
b) „ zupełnego osierocenia	45	—	—	—	1	2	2	—	2	5	1	1	3	6	5	6	11	—	282	6,3	513	11,4
c) „ ukończenia 16 roku życia	1 068	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1065	7 654	7,2	17 085	16,0
razem	1 150	2	6	3	2	5	4	2	4	7	1	2	6	8	6	10	16	1066	8 069	7,0	17 859	15,5
3. półsierot wojennych																						
a) wskutek śmierci	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	32	10,7	44	14,7
b) „ zupełnego osierocenia	22	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2	8	7	3	249	11 3	310	15,1
c) „ ukończenia 16 roku życia	846	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	845	10 107	11,9	13 535	16,0
razem	871	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2	9	10	848	10 388	11,9	13 889	15,9
4. półsierot po inwalidach mniejszego prawa wskutek ukończenia 16 roku życia	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	7	3,5	32	16,0
ubyło razem	2 463	3	6	6	4	5	7	8	4	9	1	2	7	9	8	19	27	2338	22 442	9,1	38 630	15,7
Pozostało w dniu 31 XII 1928 r.																						
1. półsierot wypadkowych	2 459	11	29	52	66	91	130	124	149	136	162	127	195	195	257	355	380	—	14 306	5,8	25 444	10,3
2. „ zwyczajnych	6 589	21	46	76	155	230	293	334	418	510	463	468	478	548	720	864	965	—	31 641	4,8	68 670	10,4
3. „ wojennych	2 710	—	1	1	1	2	4	4	16	17	30	38	79	187	530	880	920	—	29 652	10,9	37 079	13,7
4. „ po inwalidach mniejszego prawa	20	—	—	—	1	—	—	4	2	3	1	1	1	—	1	3	3	—	38	1,9	195	9,7
5. „ po członkiniach	53	—	1	1	4	—	7	3	2	6	2	6	2	3	7	3	6	—	222	4,2	489	9,2
razem	11 831	32	77	130	227	323	434	469	587	672	658	640	755	933	1515	2105	2274	—	75 859	6,4	131 877	11,1

	półsierot wypadkowych	półsierot zwyczajnych	półsierot wojennych	półsierot po inwalidach mniejszego prawa	półsierot po członkiniach	razem
Liczba przeciętna wynosiła:	2 799	7 304	3 573	21	49	13 746
Na 1000 sierot zmarło	4,3	5,1	0,8	—	—	3,8
„ 1000 „ osiągnęło 16 rok życia	150,4	146,2	236,8	95,2	—	170,0
„ 1000 „ osierociało zupełnie	2,5	6,2	6,2	—	—	5,4
Zasiłek sierocy wynosił miesięcznie:	4,50 zł	9,— zł	4,50 zł	4,50 zł	9,—	

Tabela X

Sieroty zupełne

Stan	ilość sierot zupełnych	wiek 0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	ogólny czas pobierania zasiłku sierocego	przeciętny czas pobierania zasiłku sierocego	wiek razem	wiek przeciętny
		rok urodzenia 1928	1927	1926	1925	1924	1923	1922	1921	1920	1919	1918	1917	1916	1915	1914	1913	1912	lat	lat	lat	lat
Było w dniu 1 I 1928 r.																						
1. sierot zupełnych wypadkowych	188	—	—	—	—	4	—	9	3	6	10	9	6	16	26	28	35	36	869	4,6	2 408	12,8
2. „ „ zwyczajnych	759	—	—	1	3	4	12	18	10	28	26	48	38	63	83	128	146	151	3 366	4,4	9 854	13,0
3. „ „ wojennych .	234	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	5	4	9	41	52	62	60	1 681	7,2	3 360	14,4
razem	1 181	—	—	1	3	8	12	27	14	34	36	62	48	88	150	208	243	247	5 916	5,0	15 622	13,2
Przybyło																						
1. sierot zupełnych wypadkowych wskutek śmierci matki . . .	7	—	—	1	1	—	—	2	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	3	0,5	52	7,4
2. sierot zupełnych zwyczajnych																						
a) wskutek śmierci ojca . .	50	—	1	1	2	1	2	—	2	3	2	3	4	5	3	8	9	4	25	0,5	563	11,3
b) „ „ matki . .	45	—	—	—	1	2	2	—	2	5	1	1	3	6	5	6	11	—	22	0,5	513	11,4
razem	95	—	1	1	3	3	4	—	4	8	3	4	7	11	8	14	20	4	47	0,5	1 076	11,3
3. sierot zupełnych wojennych																						
a) wskutek śmierci ojca . .	3	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	2	0,5	28	9,3
b) „ „ matki . .	22	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2	8	7	3	11	0,5	310	14,1
razem	25	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	1	—	2	8	8	3	13	0,5	338	13,4
przybyło razem	127	—	1	2	4	4	4	2	4	10	4	4	8	12	10	22	29	7	63	0,5	1 466	11,5
Było i przybyło																						
1. sierot zupełnych wypadkowych	195	—	—	1	1	4	—	11	3	7	10	9	6	17	26	28	36	36	872	4,5	2 460	12,6
2. „ „ zwyczajnych	854	—	1	2	6	7	16	18	14	36	29	52	45	74	91	142	166	155	3 413	4,0	10 930	12,8
3. „ „ wojennych .	259	—	—	—	—	1	—	—	1	1	1	5	5	9	43	60	70	63	1 694	6,5	3 698	14,3
razem	1 308	—	1	3	7	12	16	29	18	44	40	66	56	100	160	230	272	254	5 979	4,6	17 088	13,1
Ubyło																						
1 sierot zupełnych wypadkowych																						
a) wskutek śmierci	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	9	4,5	29	14,5
b) „ ukończenia 16 roku życia . . .	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36	200	5,6	576	16,0
razem	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	36	209	5,5	605	15,9
2. sierot zupełnych zwyczajnych																						
a) wskutek śmierci	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	—	23	5,7	54	13,5
b) „ ukończenia 16 roku życia . . .	156	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	155	819	5,2	2 495	16,0
razem	160	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	2	155	842	5,3	2 549	15,9
3. sierot zupełnych wojennych																						
a) wskutek śmierci	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	10	10,0	13	13,0
b) „ ukończenia 16 roku życia . . .	63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	63	477	7,6	1 008	16,0
razem	64	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	63	487	7,6	1 021	15,9
ubyło razem	262	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	2	3	254	1 538	5,9	4 175	15,9
Pozostało w dniu 31 XII 1928 r.																						
1. sierot zupełnych wypadkowych	157	—	—	1	1	4	—	11	3	7	10	9	6	17	26	27	35	—	663	4,2	1 855	11,8
2. „ „ zwyczajnych	694	—	1	2	6	7	16	18	14	36	29	52	45	73	90	141	164	—	2 571	3,7	8 381	12,1
3. „ „ wojennych .	195	—	—	—	—	1	—	—	1	1	1	5	5	9	42	60	70	—	1 207	6,2	2 677	13,7
razem	1 046	—	1	3	7	12	16	29	18	44	40	66	56	99	158	228	269	—	4 441	4,2	12 913	12,3

	wypadkowych	zwyczajnych	wojennych	razem
Liczba przeciętna sierot zupełnych wynosiła:	192	807	246	1 245
Na 1000 sierot zmarło	„ 10,4	„ 5,0	„ 4,1	„ 5,6
„ 1000 „ osiągnęło 16 rok życia	„ 187,5	„ 193,3	„ 256,1	„ 204,8
Zasiłek sierocy wynosił miesięcznie	„ 6,— zł	„ 12,— zł	„ 6,— zł	

Ryc 1

Ruch członków Kasy Chorych i Kasy Pensyjnej w roku 1928.

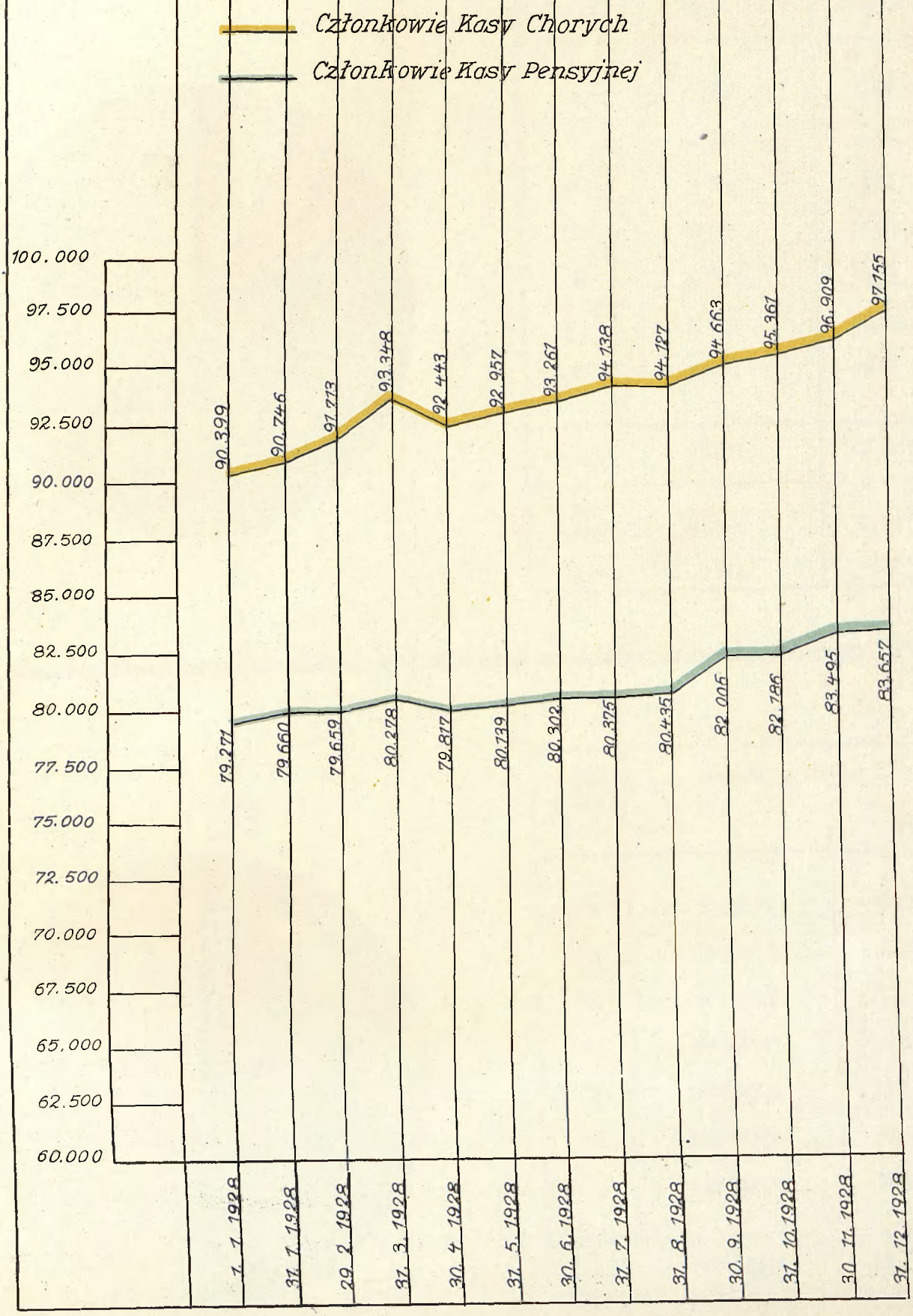

Ryc. 2

Przynależność członków Kasy Chorych do poszczególnych stopni zarobkowych pod koniec roku 1928

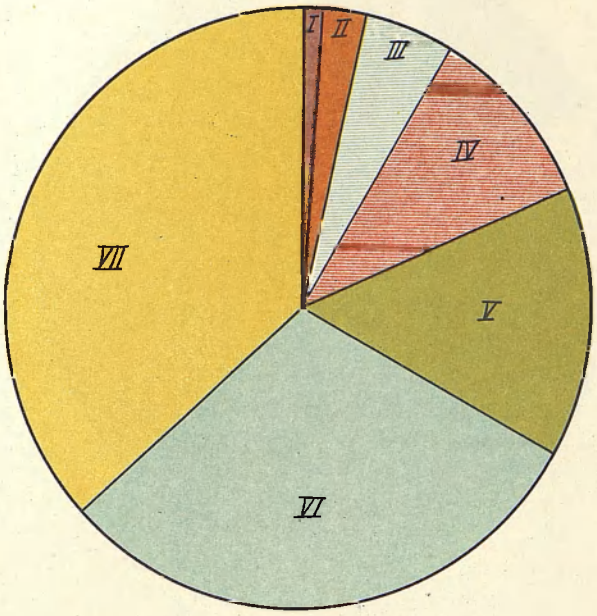

stopień zarobkowy	członków ilość	%
I	863	0,89
II	2 230	2,29
III	4 770	4,91
IV	10 188	10,49
V	14 048	14,46
VI	29 126	29,98
VII	35 924	36,98
razem:	97 155	100,00
w tem mężczyzn	93 014	95,74
kobiet	4 141	4,26

Udział poszczególnych stopni zarobkowych w dochodzie ze składek za miesiąc grudzień 1928.

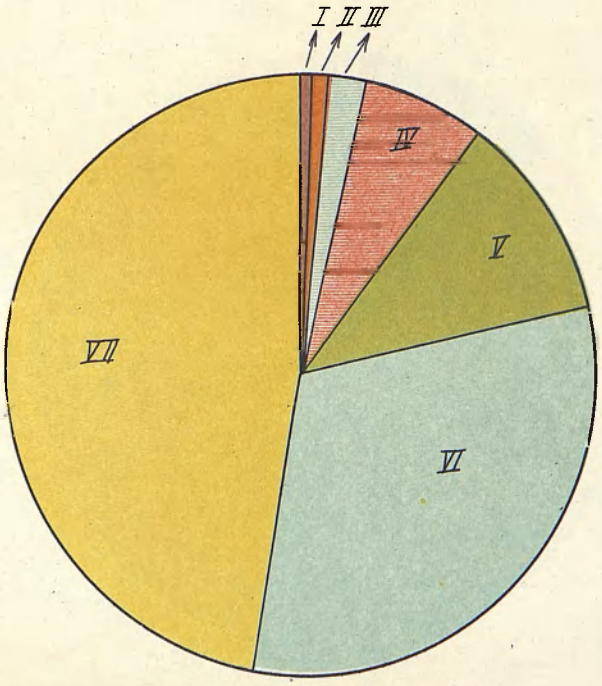

stopień zarobkowy	dochód ze składek zł	%
I	2 467,99	0,18
II	9 662,59	0,70
III	30 627,72	2,22
IV	94 469,45	6,83
V	160 696,76	11,63
VI	436 662,23	31,59
VII	647 540,16	46,85
razem:	1 382 126,90	100,00

Ryc. 3

Przynależność członków Kasy Pensyjnej do poszczególnych klas członkostwa pod koniec roku 1928.

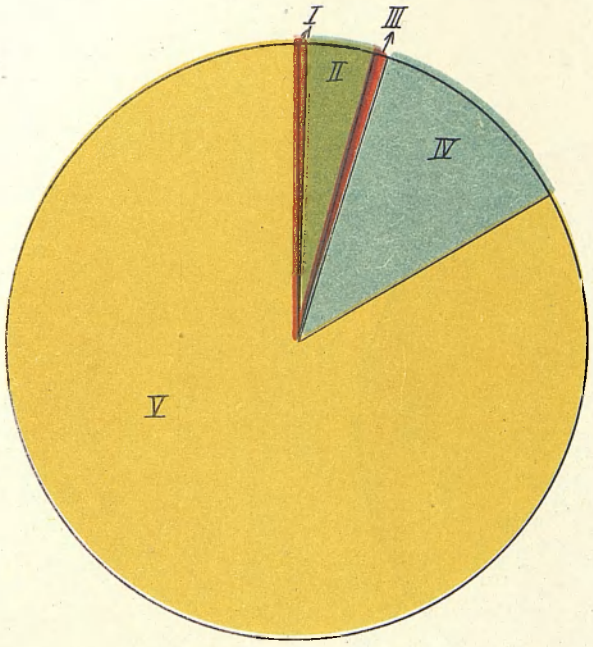

klasa członkostwa	członków ilość	%
I	207	0,25
II	3 129	3,74
III	331	0,40
IV	9 941	11,88
V	70 049	83,73
razem:	83 657	100,00
W tem		
mężczyzn	80 321	96,01
kobiet	3 336	3,99

Udział poszczególnych klas członkostwa w dochodzie ze składek za miesiąc grudzień 1928 r.

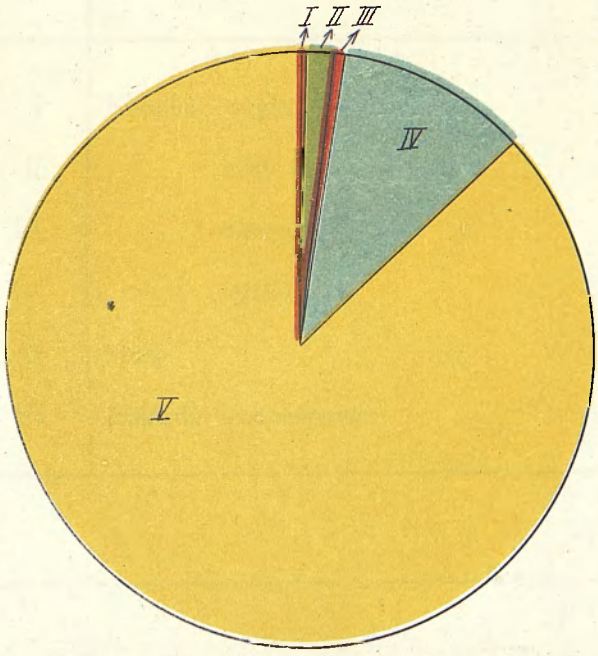

klasa członkostwa	dochód ze składek zł	%
I	1 035,—	0,56
II	28 161,—	1,68
III	2 979,—	0,18
IV	173 967,50	10,37
V	1 471 029,—	87,71
razem:	1 677 171,50	100,00

Ryc. 4

Członkowie Kasy Chorych podług przynależności do poszczególnych grup przemysłowych pod koniec roku 1928 (wyłącznie pracowników Spółki Brackiej).

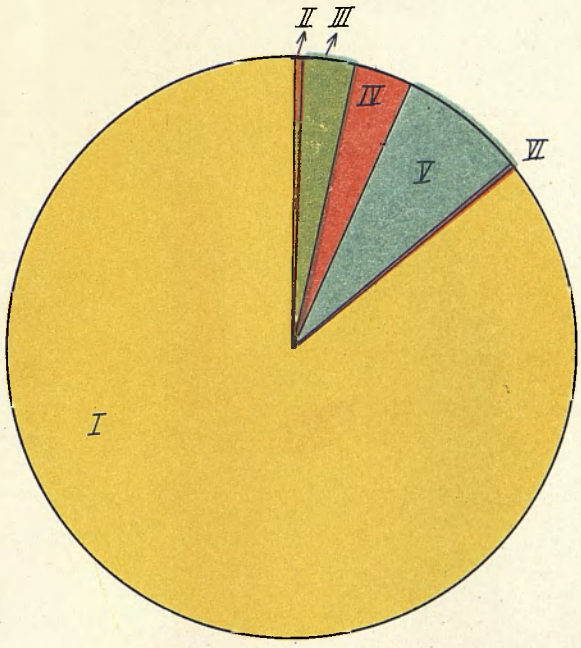

Objaśnienie

	Rodzaj zakładów	załoga	
		ilość	%
I	Kopalnie węgla kamiennego	83.179	86,54
II	„ rudy i łomy dolomitu	271	0,28
III	„ ołowiu i srebra	2.765	2,88
IV	„ cynku	2.846	2,97
V	Huty	6.991	7,27
VI	Zakłady wodociągowe	61	0,06
	razem:	96.113	100,00

Porównawcze graficzne zestawienie dochodów i rozchodów Kasy Chorych i Kasy Pensyjnej w roku 1928

Ryc. 5

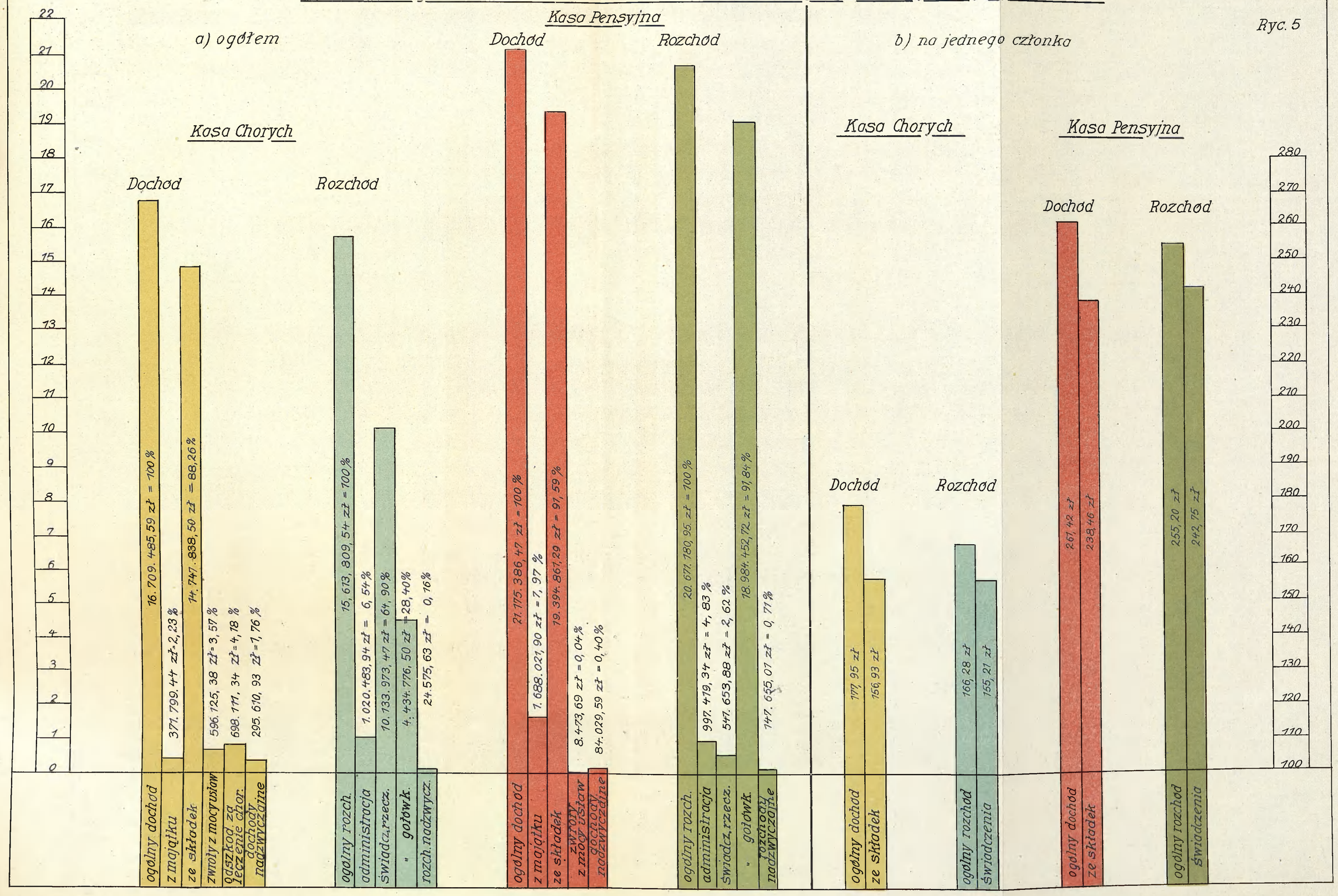

Ryc. 6

Świadczenia Kasy Chorych i Kasy Pensyjnej w roku 1928.

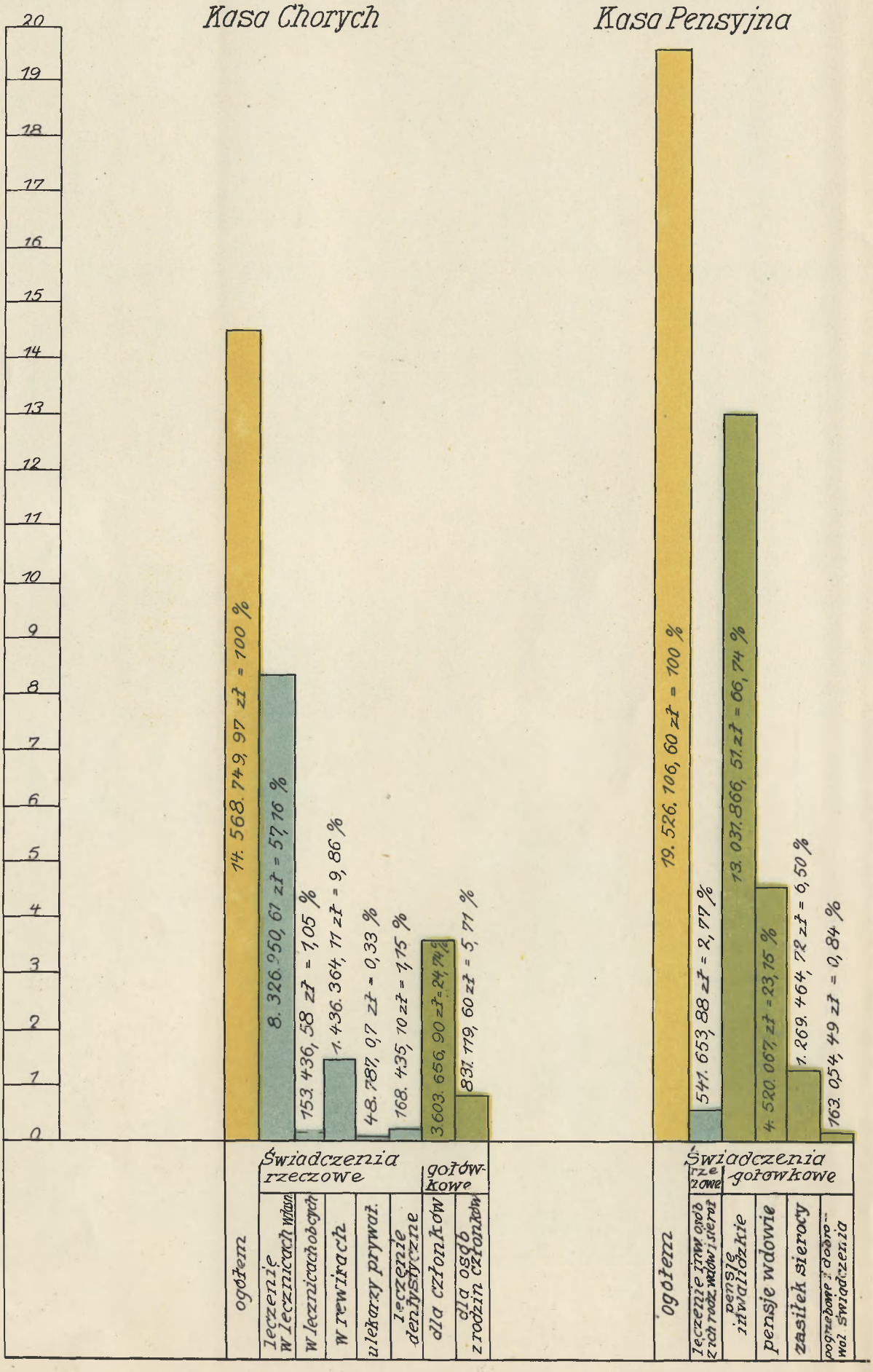

Ryc 7

Tygodniowe składki do Kasy Chorych pracodawców i pracobiorców według poszczególnych słopni zarobkowych pod koniec roku 1928.

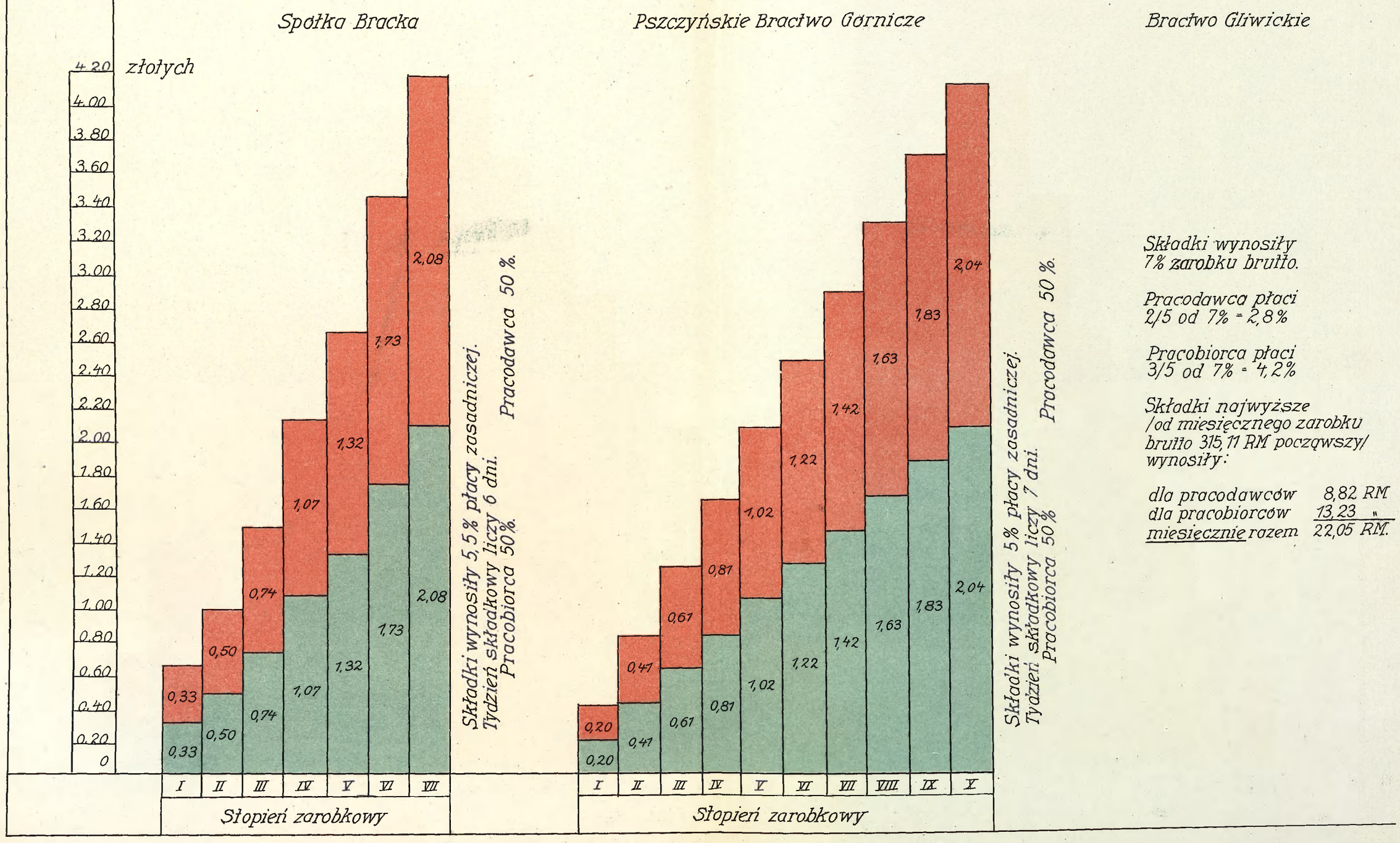

Składki wynosiły 7% zarobku brutto.

Pracodawca płaci 2/5 od 7% = 2,8%

Pracobiorca płaci 3/5 od 7% = 4,2%

Składki najwyższe /od miesięcznego zarobku brutto 315,11 RM począwszy/ wynosiły:

dla pracodawców	8,82 RM
dla pracobiorców	13,23 "
miesięcznie razem	22,05 RM.

Ryc. 8

Miesięczne składki pensyjne pracodawców i pracobiorców według poszczególnych klas członkostwa pod koniec roku 1928.

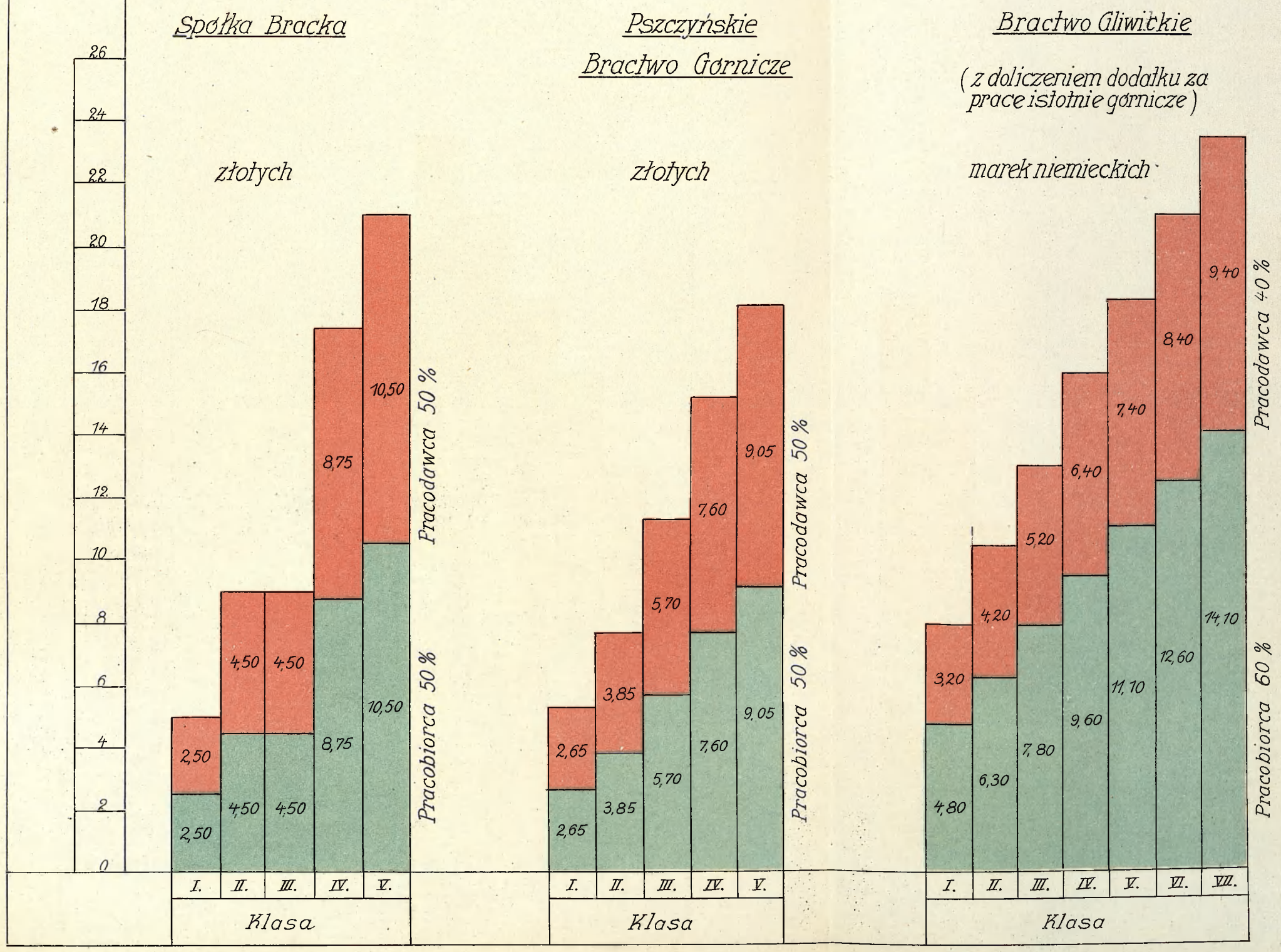

Ryc. 9

Obciążenie przemysłu węglowego składkami brackiemi (pracodawców) za rok 1928.

Tył. składek brackich pracodawców przypadało:

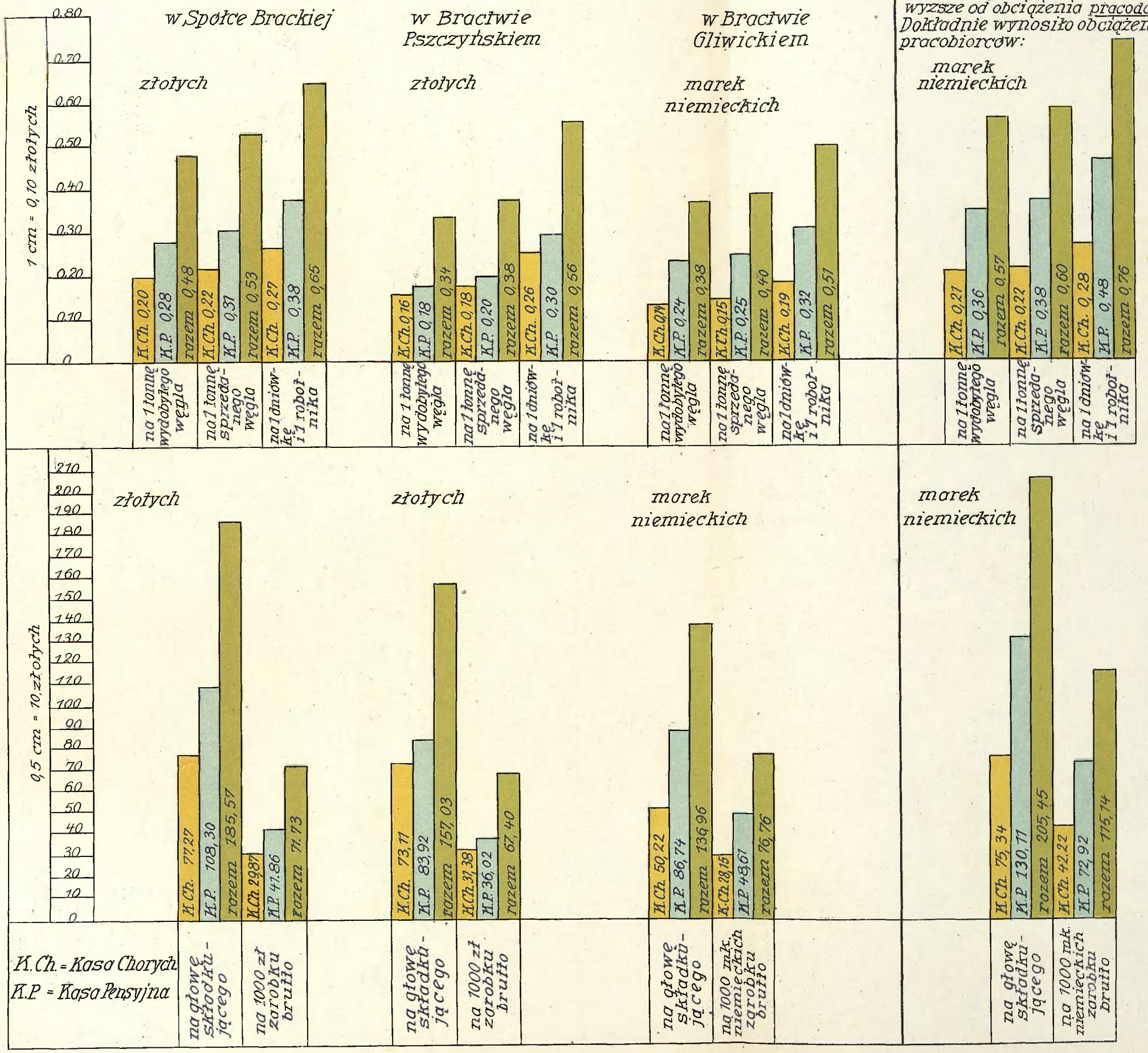

Uwaga: Obciążenie składkami pracobiorców jest w Spółce Brackiej i w Bracłwie Pszczyńskiem równe obciążeniu pracodawców. W Bracłwie Gliwickiem jest obciążenie pracobiorców o 50% wyższe od obciążenia pracodawców. Dokładnie wynosiło obciążenie pracobiorców:

Ryc. 10.

Frekwencja w lecznicach i letniskach brackich w roku 1928.

Objaśnienia: Cała powierzchnia koła oraz licznik obok stojącego ułamku oznaczają łączną ilość łóżek, kolorowa część powierzchni oraz mianownik ułamku ilość łóżek, w przecięciu rocznem dziennie obłożonych; liczba procentowa wewnątrz koła przeciętne obłożenie w r. 1928, liczba w nawiasach przeciętne obłożenie w roku 1927.

Przeciętne obłożenie wszystkich lecznic – wyłącznie letnisk – wynosiło 72 %

Dochody i rozchody Spółki Brackiej za lata 1924 – 1928

Ryc 11.

Kasa Chorych

A. Dochody

B. Rozchody

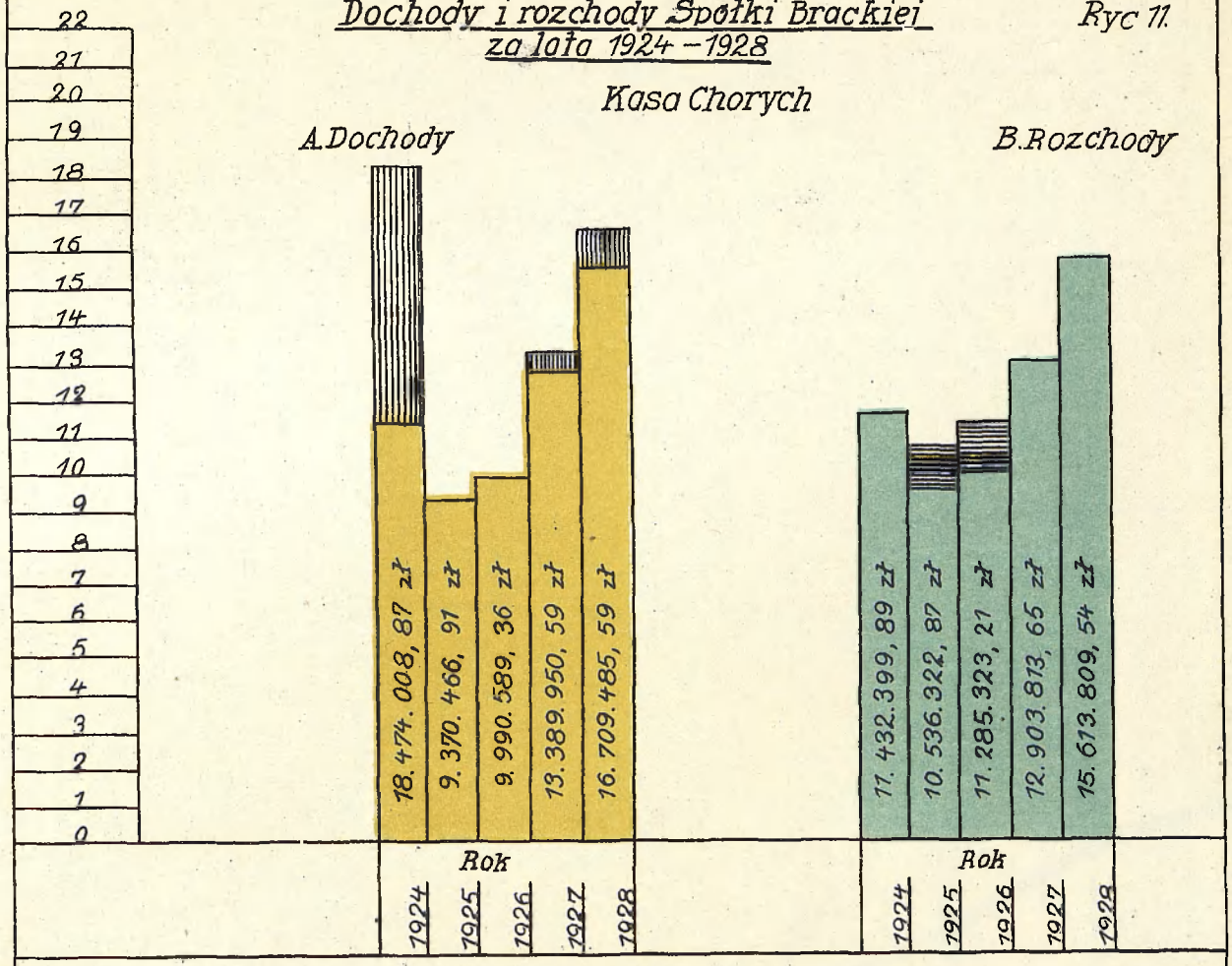

Kasa Pensyjna

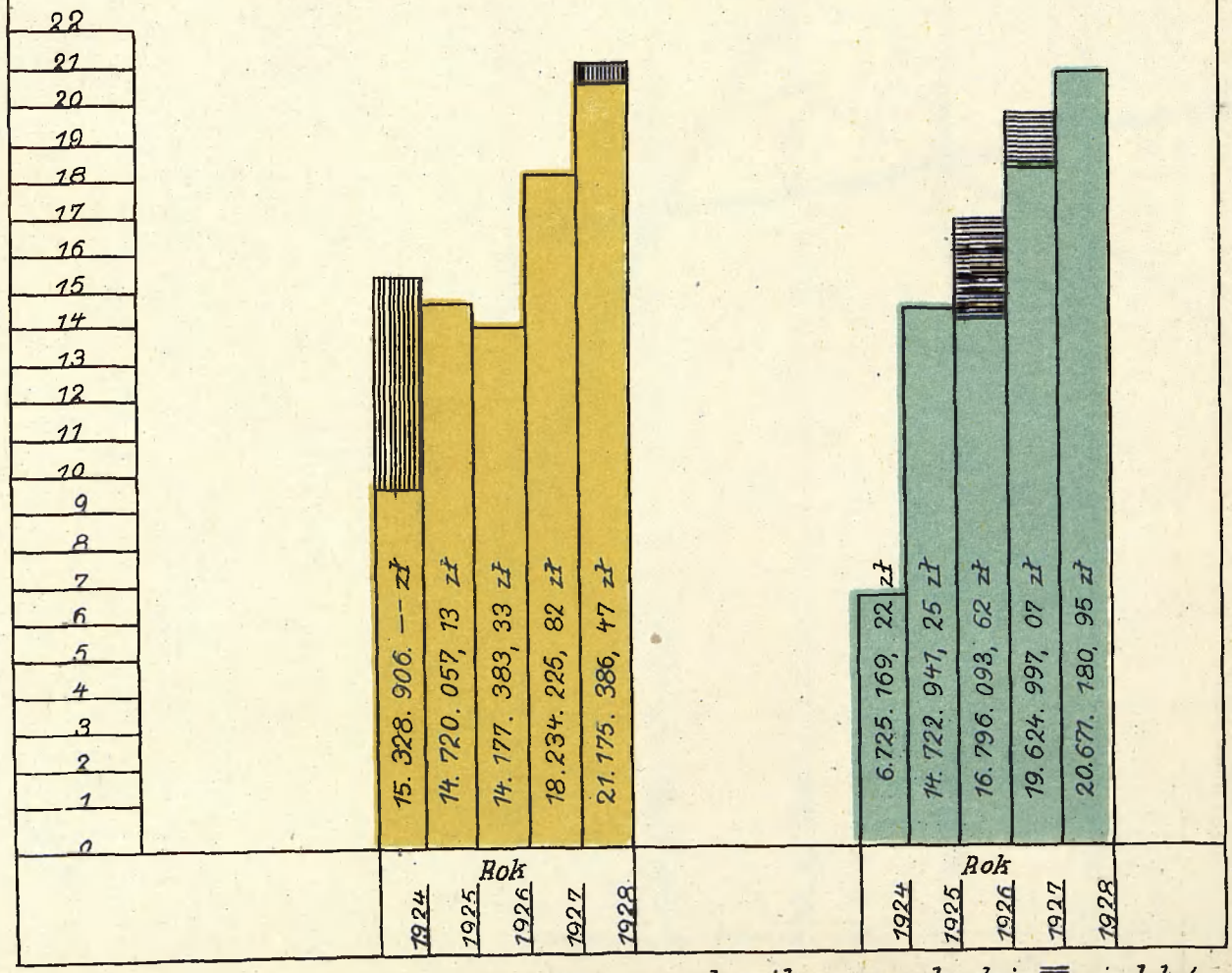

Pole cieniowane w dochodzie ||||| oznacza nadwyżkę, w rozchodzie ≡ niedobór.

Ryc 12.

Ruch pensjonistów Spółki Brackiej w latach 1924 - 1928

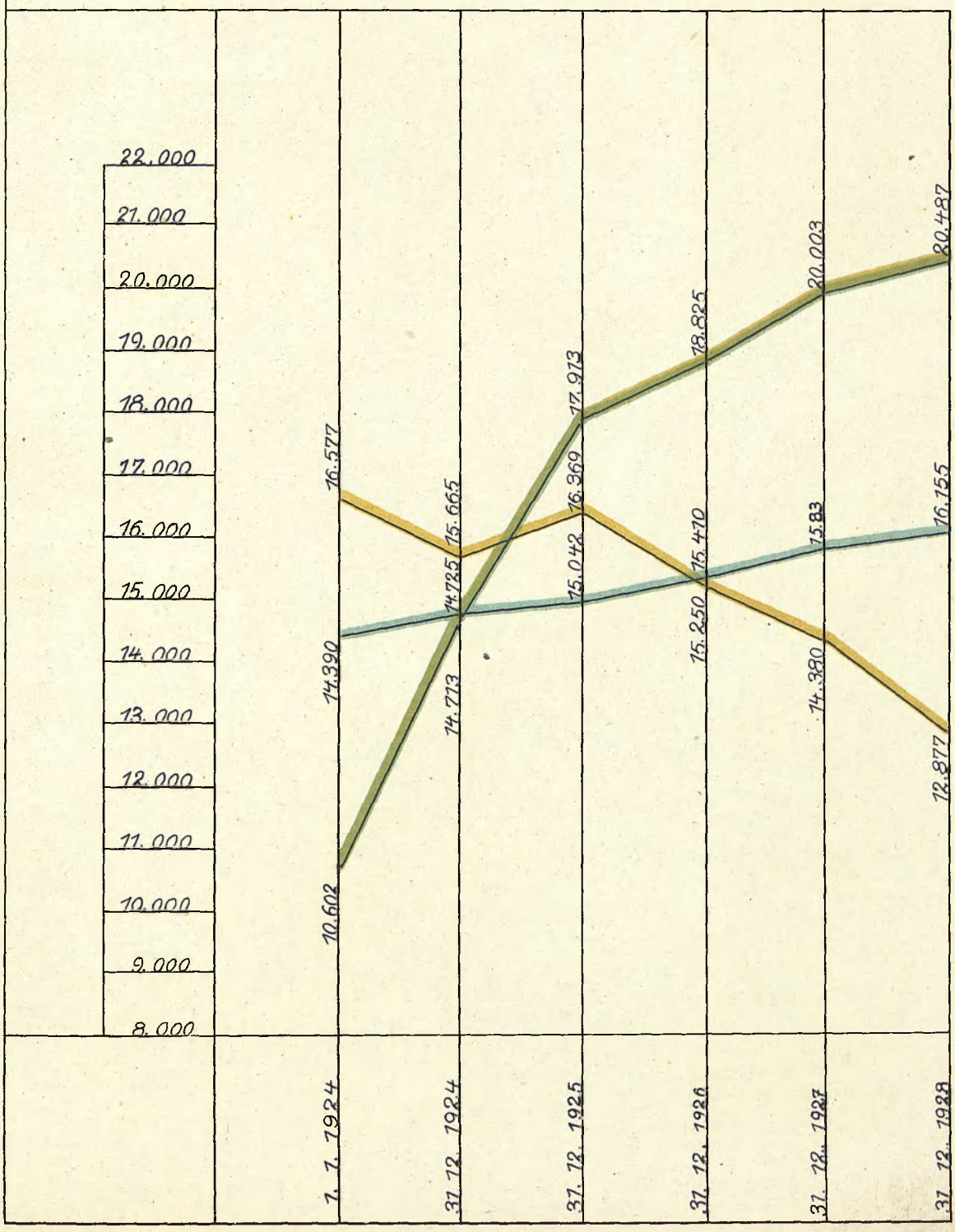

Biblioteka Śląska w Katowicach
Id: 0030000969964
III 217803/0/1928
SL